

eso
Velenje

objekti
tehnologije
oprema

eso
Velenje

remco

HARTL

RAZVEDRIMO SE

— Veliko zanimivih prireditev je bilo v minulih tednih odpovedanih, veliko se jih je zvrstilo v zadnjih dneh in še precej se jih bo. Kruha in iger torej.

STRAN 5

NAŠE STISKE

— Nema lokrat se znajdemo v položaju polnem preprek, ki jim nekateri niso kos. Nekateri sicer najdejo še toliko moči in pokličejo strokovnjake, ki jim pomagajo, drugi pa si vzamejo življenje

STRAN 6

VSE ZA ŠOLO

— Počitniški dnevi se hitro iztekajo in le še malo, pa se bodo odprla šolska vrata. Polne roke dela imate s pripravo šolskih potrebščin. V naši posebni prilogi, boste našli marsikakšen pameten nasvet

STRAN 10-11

Sindikati protestirajo

Zamrznitev kolektivnih pogodb?

Slovenska vlada je na eni zadnjih sej ugotavljala, da so se možnosti podjetij za uresničevanje določil kolektivnih pogodb, ki določajo višino izhodiščnih osebnih dohodkov in njihovo valorizacijo, zaradi spremenjenih razmer močno zmanjšale.

Zato so pozvali vse podpisnike Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, podpisnike kolektivnih pogodb dejavnosti in podpisnike podjetniških kolektivnih pogodb, da dosežejo sporazum o začasni zamrznitvi uporabe določil kolektivnih pogodb, ki opredeljujejo višino in način povečevanje plač. Do izboljšave gospodarskega položaja v Sloveniji naj se politika osebnih dohodkov, ki naj jo usklajeno vodijo predstavniki delavcev, prilagaja nastalim razmeram in predvsem gospodarskim rezultatom v podjetjih.

V sklepu slovenske vlade je še zapisano, da bodo tako stališče uveljavili tudi pri sprejemanju in izvajanju kolektivnih pogodb v dejavnostih s področja infrastrukture in gospodarstva.

SINDIKATOV NI NIHČE NIČ VPRAŠAL!

Predstavniki Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Neodvisnosti-Konference novih sindikatov Slovenije, Konference sindikatov 90, Neodvisnih sindikatov Slovenije, Sindikata delavcev poslovnih bank Slovenije, Konfederacije Pergam in Sindikata Kovinske in elektroindustrije so odločno protestirali.

Med drugim so poudarili, da se resnosti in težavnosti sedanjih političnih in gospodarskih razmer zavedajo, a nikakor ne morejo sprejeti načina dela slovenske vlade, ki je sindikate o svojih odlo-

čitvah obvestil in jih ni sprejel kot sogovornike in sodegovorne pri oblikovanju plač in tarifnih postavk. Gre namreč za tako pomembne odločitve, da bi se morali o njih predhodno dogovoriti.

Takšna je tudi praksa v pravnih evropskih državah.

POBUDE VLADE NE SPREJEMAJO

Slovenski sindikati ne sprejemajo pobude slovenske vlade o začasni zamrznitvi uporabe določil kolektivnih pogodb, ki opredeljujejo višino in način povečevanja plač, saj bi to pomenilo odpravo kolektivnih pogodb v njihovem najpomembnejšem delu — določanju minimalne cene dela.

Še enkrat poudarjajo, da se morajo izhodiščni osebni dohodki tudi v bodoče mesečno usklajevati z rastjo življenjskih stroškov po eskalacijski lestvici. Uporabo revaloriziranih izhodišč osebnih dohodkov za izplačilo osebnih dohodkov pa mesečno dogovarjajo podpisniki kolektivnih pogodb za vsak posamezni primer posebej v odvisnosti od gospodarskih razmer in položaja panoga ali dejavnosti podjetja.

Glede na sedanje razmere so sindikati zahtevali, da slo-

venski izvršni svet ukrepa na področju cen, proizvodov in storitev, ki so življenjskega pomena (mleko, kruh, olje, sladkor, stanarina, gospodarska infrastruktura...), saj je po njihovo nesprejemljivo, da vlada predlaga zaostajanje osebnih dohodkov ne posega pa na področje življenjskih potrebščin.

Ob vsem tem dodajajo, da so delavci pripravljene na določena materialna odrekovanja, potrebna za svobodo, neodvisnost in samostojnost Slovenije in za izboljšanje njene gospodarskega položaja, vendar utemeljeno pričakujejo, da bodo to materialno breme nosili vsi člani te družbe, tudi direktorji, vodilni delavci, poslanci, ministri občinskih in republiške vlade.

Zato sindikati ponovno zahtevajo, da slovenska vlada pripravi in predloži skupščini konstitutivni program gospodarskega razvoja, pripravljene pa so na konstruktivno sodelovanje z vlado in gospodarsko zbornico, pri tem, pa opozarjajo, da bodo za uresničevanje svojih predlogov uporabili tudi sredstva sindikalnega boja, vključno s stavko.

MIRA ZAKOŠEK

Javnost plač

Slovenska vlada ugotavlja tudi, da je v nastalih gospodarskih razmerah ogrožena materialna in socialna varnost velikega števila delavcev. Zato je treba odstraniti vse razloge, ki bi lahko povzročali v delovnih okoljih dodatne napetosti. Zato želijo ovreči tudi nepotrebne dvome v pravilnost izplačevanja osebnih dohodkov delavcev, še posebej vodilnih in poslovnih delavcev. Predlagajo, da so osebni dohodki v podjetjih, ki poslujejo pretežno z družbenimi sredstvi ter v zavo-

dih, organih in organizacijah, ki se financirajo iz sredstev družbene politične skupnosti, javni.

Javnost plač razume velenjska vlada kot dostopnost podatkov o izplačanih osebnih dohodkih vsem pooblaščenim predstavnikom delavcev in sindikatov ter pristojnim službam in organom. Nikakor pa kot pravico za objavo podatkov o izplačanih osebnih dohodkih (v časopisih, glasilih, glasnih deskah).

(mz)

Avto Celje po ponedeljkovem deževju

Spet pod vodo — kolikokrat še?

Ponedeljkova nevihta ni bila od muh in je v Velenju povzročila precej škode. Med prizadetimi je (spet) prodajalna Avta Celje, ki ji je ta nadloga kot kaže usojena. Ni bilo ne

prvič in kaže tudi ne zadnjič, d je voda zalila prostora. Pred prodajalno so namerili 40 centimetrov, izključno zaradi prizadevnosti zaposlenih pa v sami prodajalni »le« 14. Kljub

vsemu je škoda velika, saj so prostore temeljito obnovili šele pred slabimi tremi tedni in bodo morali sedaj vse skupaj znova popravljati. Velika škoda je v kotlovnici, zaradi naporov zaposlenih pa manjša na materialu. Vse skupaj zneso po prvih ocenah kakšnih 300.000 dinarjev, ob vsem tem pa je sistem odvodnjavanja več kot vprašljiv; pa ne prvič. (foto: jp)

Poplavljen tudi Staro Velenje

V ponedeljek smo imeli v Velenju poletno nevihto. Res je močno deževalo, a nevihta ni bila prav nič posebnega. To pa ne velja za krajanje Staroga Velenja, ki pred takšnimi neurji kar trepečejo, predvsem pa se prav bojijo odditi od doma.

Na njihov star in preskromen sistem kanalizacije s katero upravlja velenjsko javno komunalno podjetje, so priključili sodobno kanalizacijo Kavč in Podkraj. Njihove cevi so večje in na »priklopih« na star sistem kanalizacije, ki

velikih količin vode ni sposoben požirati, nastajajo pravi vodometi in le nekaj trenutkov je potrebnih, da so delavnice in dvorišče Severja, pa garažni in kletni prostori Vučinovih in še nekaterih drugih krajanov zaliti. Od tod se potem vije pravi potok proti prodajalni Zastava avto ob Celjski cesti, ki jo prav tako povsem zalije (na sliki).

Upravljalca kanalizacije bo moral ukrepati — krajanom že resnično popuščajo živci in vprašanje je, kako dolgo bodo še pripravljene sprejemati nesnago sosednje krajevne skupnosti.

上海飯店

KITAJSKA RESTAVRACIJA
"SHANGHAI"
HREN & YANG

Cesta pod parkom 2,
Velenje
☎ 063/855-734
vas vabi vsak dan
od 12. do 16.
in od 18. do 24. ure!

16. SREČANJE ANSAMBLOV NARODNO ZABAVNE GLASBE na Graški gori 18. avgusta 1991 od 14.00 dalje

Letos bo prireditev v obliki humanitarnega koncerta brez tekmovalnega značaja pod naslovom:

»POMAGAJMO PRIZADETIM V VOJNI«

Organizatorja: KUD Ivan Cankar Plešivec in Radio Velenje

SPONZOR PRIREDITVE ERA VELENJE s sosponsorji:

zvezo kulturnih organizacij Velenje, Veplas Velenje in zasebno gradbeništvo Andrej Mirko

ERA

Že 16. zapored bo to nedeljo, 18. avgusta na Graški gori srečanje narodno zabavnih ansamblov. Zaradi nastalih razmer so sicer organizatorji, Kulturno društvo Ivan Cankar iz Plešivca in Radio Velenje, najprej pomišljali ali srečanje sploh organizirati.

Potem pa so se, tudi na predlog mnogih ansamblov, odločili, da bo letošnja prireditev solidarnostnega značaja — celoten izkupiček (pokrili bodo le stroške ozvočenja) bodo namenili prizadetim v vojni. Zato so letošnjo prireditev tudi poimenovali POMAGAJMO PRIZADETIM V VOJNI.

Tokrat torej ansamblu ne bodo tekmovali, ampak nastopili, kar pa bo vseeno pestro in zanimivo. Pa ne le to, tudi koristno. S svojo udeležbo na tej priznani in priljubljeni prireditvi pa se boste tudi sami vključili v akcijo zbiranja pomoči vojnim oškodovancem.

Sponzor prireditve je Era Velenje.

(mz)

Novice

Žetev je končana, na vrsti so hmelj in zgodnja jabolka

Prejšnji teden v torek so se tako iz zasebnih kot iz družbenih njiv v naši dolini vrnili zadnji kombajni. Kmetijci so že pregledali letino in so z pridelkom žita zelo zadovoljni, saj so nekateri kmetje, pa tudi na družbenih njivah, dosegli pridelok 6 ton žita po hektarju. Pridelke je tudi kakovosten, zato so na ERI TOK Kmetijstvo zadovoljni.

Prav tako so letos zadovoljni pridelovalci ječmena, saj je pridelok kakovosten in ga je veliko. Pri spravilu so imeli nekaj težav, saj so ga nalivi v preteklih dneh polegali po njivah. Sedaj se kmetijci pripravljajo na obiranje zgodnjih sort jabolk, s katerimi bodo založili vse Velenjske živilske trgovine. Kaže, da bodo tudi s pridelkom teh zadovoljni.

Letos kasni tudi spravilo hmelja. Če bodo vremenske razmere ugodne, ga bodo pričeli spravljati okoli 20. avgusta. Na kvaliteto hmelja morebitne daljše padavine ne morejo več vplivati, lahko le otežijo spravilo.

bš

Obnovili bodo Dom planincev v Logarski dolini

Dom planincev v Logarski dolini so zgradili pred deseti leti. Žal je bil grajen dokaj nefunkcionalno za današnje potrebe. Zaradi tega so se pri rekreacijsko-turističnem centru Golte odločili, da ga bodo v jeseni temeljito obnovili. Tako bodo napeljali centralno kurjavo ter uredili več dvo, tro in štiri posteljnih sob s tuši. Dom planincev želijo posodobiti do take mere, da bo odgovarjal zahtevam hotela B kategorije.

Razveseljivo je, da je ta postojanka izredno dobro obiskana, tako med tednom kot ob koncu tedna, ko se tam ustavljajo tudi večje skupine. Pripravljen imajo oder in plesišče za skupine, ki si želijo zabave. V domu si je možno sposoditi gorsko kolo. Za zahtevnejše ture so gostom na voljo gorski vodniki, pri kmetiji Gustija Lenarja pa je možno tudi turistično jahanje.

Maja Z.

Iz Arje vasi odlično mleko

Izdelke mlekarne Arja vas prav gotovo vsi dobro poznamo. Poleg tega, da jih je možno kupiti širom po Sloveniji in še kod drugod, so tudi nedvomno zelo kvalitetni. To potrjujejo tudi rezultati ocenjevalne komisije za kakovost živil.

Med dvainštiridesetimi mlečnimi izdelki, ki so se uvrstili v kakovostne razrede, je tudi kar pet izdelkov tega podjetja. Dva njihova proizvoda sta celo v posebnem razredu z oznako odlično, kar je velik uspeh; najslabši izdelek — če sploh lahko tako rečemo — pa je na šestnajstem mestu. Pohvale vredno je tudi dejstvo, da je bilo njihovo pasterizirano mleko v enolitrski pure pack embalaži, v kategoriji mleka, ocenjeno celo kot najboljše.

Sedaj si lahko želimo še samo to, da bi tako delali še naprej in jih doseženi rezultati ne bi »uspavali«.

Maja Z.

Namesto začetka pouka — stavka

Namesto da bi v šmarnski občini 2. septembra pričeli s poukom, bodo šolniki pričeli s štrajkom. Tako je sklenil občinski odbor vzgoje in izobraževanja in s tem pokazal na neresene težave, ki pestijo šolstvo v tej občini. Pravijo, da so sami storili vse, da bi zboljšali položaj, niso pa storili svojega v občini in republiki.

V prizadevanjih za racionalizacijo so zmanjšali število zaposlenih za 13 in s tem bolj obremenili ostale zaposlene; odpovedali so se stanovanjskemu skladu in družbenemu standardu, polovici stroškov za prevoz na delo ter še marsičemu drugemu. Kot pravijo, so z vsemu ukrepi prihranili letos najmanj sedem milijonov dinarjev. Ob tem pa so njihovi osebni dohodki enaki že od decembra lani, junijski in julijski celo pod povprečjem gospodarstva, kar se ni zgodilo že deset let.

Šmarnski šolniki terjajo redno usklajevanje osebnih dohodkov, izplačilo drugega dela regresa, redno mesečno nakazovanje sredstev in izenačitev osebnih dohodkov in obremenitev v republiki. Menijo, da jim ob vsem, kar so naredili, nihče ne more očitati nestrpnosti in neposlušnosti.

(k)

Tudi Aero so »nafarbali«

Medtem ko v nekaterih naših podjetjih zadnji čas le ugovarjajo, da bodo razmere z njihovimi raznimi obrati v raznih krajih Jugoslavije, le nekako uredili, se druge na novo srečujejo z zapletami in drugačnimi odtujevanji. Tako je bil pred dnevi na udaru tudi celjski Aero, ki je s svojo prodajo še vedno močno prisoten tudi na srbskem tržišču. Delavci Aerovega skladišča v Beogradu so si enostavno prisvojili skladišče z vsem materialom vred in na sodišču registrirali svojo lastno firmo. In ker poznamo, kako delajo tamkajšnja sodišča, vemo, da niso imeli pri registraciji nikakršnih težav. Tudi z dokazovanjem lastnine ne.

Skladišče pa je vredno kar štiri milijone nemških mark, zaloge, ki so bile v njem, pa še sedem milijonov dinarjev. Aero se je za zavarovanje svoje lastnine seveda obrnilo na pristojno beograjsko sodišče, vendar upanja, da bodo lastnino dobili nazaj, nimajo veliko. Tudi zaradi izkušenj drugih, seveda. (k)

Piše: VINKO VASLE

Za avgust se spodobi, da se piše in govori o turizmu, ne pa o politikah, o spletkah okrog vlade v samem Demosovem jedru, o ugibanjih, koga bo novi val demokracije na slovenskem odnesel, o ljudožerskih generalih tipa Adžić in podobnem. Takšne pripombe poslušam že nekaj časa in nekateri bolj fanatični bralci trdijo, da silovito pogrešajo zlate stare čase poletnih kislih kumaric, kot se reče obdobju, ko novinarji nimajo kaj pisati, pa si izmišljajo zgodbe.

Zato pa tekajo po tiskovnih konferencah, da bi slišali kaj pomembnega. Še izmišljati si več ne znajo kot v starih časih.

Trenutek je torej, da spregovorim o poletni temi — o turizmu. Vrag je le v tem, da se tudi tu ni mogoče izmakniti politiki! Navsezadnje tudi zaradi znamenitega turističnega ministra Inga Paša, ki je pred velikim poslanskim zborom več kot pol ure govoril o slovenskem tu-

Emona ekspres

Morje in teritorialci

rizmu, da so manj pazljivi menili, da nam gre vse krasno od rok. Bolj zoprni pa so siromaka lovili na besede, čeprav si ga ob trditvah, da je imel med vojno veliko dela s tem, da je poskrbel za varnost tujih turistov, nihče ni upal vprašati, koliko je teh bilo v naši domovini. No, jaz vem — toliko, da je za vsakega lahko osebnost poskrbel. In so mu potem pisali navdušene razglednice iz grških in španskih letovišč. Zoprni občutek, še zlasti, če moraš kot minister pozivati lastno ljudstvo, naj se izkaže s svojo patriotsko zavestjo in letuje doma. Potem si pa naši obmorski turistični delavci in gostinci pulijo lase, ker si s tem patriotizmom ne pomagajo kaj preveč. Minister Paš je namreč spregledal eno področnost — da so letovanja na tujem tudi za patriote in prvoborce slovenske suverenosti še vedno najcenejša, kar je zagotovo dodatna zarota Evropske skupnosti našim osamosvojitvenim težnjam in bi v Bruslju že lahko prišli k pameti. Čeprav za turizem velike evropske trojke po naših deželah ni bi-

lo kdo ve kako velikega povpraševanja, kar je zgodovinska napaka! Če bi vsi pri nas pristali na internacionalizacijo naših komplotov, nam je bila Evropa pripravljena poslati civilne in vojaške misije, politične opazovalce, zelene in bele čelade itn. Turistov kot listja in trave, a je Janša zadnjič rekel, da v Sloveniji tujih vojska ne rabimo več, ker smo se še ene komajda znebili. Ta pa zagotovo ne sodi v kategorijo turistov, čeprav se je med vojno pri nas tako obnašala in so namesto nemških turističnih avtomobilov po naših cestah tekali tanki.

Sicer pa, če sodimo po besedah enega najumnejših poslancev v našem parlamentu Janka Halba iz Prekmurja (ki se postavlja o bok znamenitemu Grosu, Starcu in še nekaterim), smo si sami krivi, da je v turizmu tako kot je. Ko smo še imeli komunizem, smo bili zanimivi za tujce, da si to žival ogledajo od blizu. Zdaj, ko vpijemo, kako gremo v Evropo in kako evropski da smo, je šla pa še ta ekzotika po gobe. Demokra-

cije, strank in podobnih norosti imajo tujci na domačem terenu že vrh glave in ni ga, ki bi zaradi tega tvegali svoj letni dopust na tujem.

Res pa je, da naš turistični minister nima prav nobene domišljije! Če mu že ni uspelo, da bo turiste privabil v naše loge in ga je takrat, ko smo se pretepali z armado, bi lahko storil v času premirja. In bi jim kazali, kaj je za armado ostalo, popeljali bi jih k ministru Kacinu, da bi na lastne oči videli, kdo je dobil vojno in še kakšno znamenitost bi jim lahko ponudili za težke marke in dolarje. Zvečer pa bi se lahko po naših lokalnih družili s teritorialci in čakali na kakšno razburljivo doživetje. Kamof sodijo po nesreči streljanja tja v en dan, kjer tudi žrtev ne manjka, lahko pa bi prisluhnili tudi napetim zgodbam vojnih veterancev in junakov, ki jih je v Ljubljani že toliko, da je običajnega smrtnika sram, da še sploh diha. In zaradi katerih je nadvse čudno, da je vojna trajala osem dni, ko bi morala biti končana v dveh urah.

Celjsko območje

Obrtni sejem še bolj slovenski

Čeprav so se razmere v Sloveniji vendarle že dokaj normalizirale, predvsem nekaterih tujcev še nič kaj ne mika k nam. Pa ne mislimo le na turiste: s takim »strahom« tujcev se te dni srečujejo tudi organizatorji letošnjega mednarodnega obrtnega sejma v Celju. Še te dni, ko je le še mesec dni do pričetka te velike sejemske prireditve, je nekaj tujcev odpovedalo sodelovanje.

To seveda pomeni, da bo letošnji sejem, ki bo že štirindvajseti po vrsti, še bolj slovenski kot so bili zadnji. Seveda pa le ne čisto samo »naši«, saj bo na razstavnih prostorih vendarle močno vidna prisotnost tujine. Ne sicer toliko z neposrednim nastopom na sejm, ampak prek slovenskih zastopniških organizacij.

Zato se bo na sejm tembolj pokazala tovrstna povezanost naših podjetij. Vseeno pa organizatorji še tudi pričakujejo nekatere samostojne tuje razstavljalce. Ta sejem še vedno ostaja — kljub letošnji okrnjenosti — osrednja tovrstna prireditev na območju dežel Alpe—Jadran.

Neurejene razmere se bodo poznale tudi pri zastopnosti obrtnikov, podjetnikov in drugih iz ostalega področja (nekdanje Jugoslavije). Toda kljub vsemu bodo na celjski sejem prišli obrtniki s sosednje Hrvaške, pa iz Bosne in Hercegovine in tudi iz Srbije. Politične razmere sicer vplivajo tudi na zaprtje gospodarskih tokov, vsi pa na to pomembno dejavnost vendarle niso pozabili. Zaradi vseh teh zapletov zazdaj še ni natančno znano,

koliko razstavljalcev bo letos na 24. MOS sodelovalo, organizatorji pa že zdaj pravijo, da se za pestrost ponudbe in tudi za številčnost razstavljalcev ni bati. Sejmski prostor na celjskem Golovcu bo tudi letos povsem zaseden.

Zanimanje za sodelovanje na celjskem sejm je celo tako veliko, da bodo razstavniki prostor letos še razširili. Stvari bodo na ogled in na prodajo kot običajno v štirih dvoranah, ob njih pa bodo postavili še tri velike šotore, torej še enega več kot lani. Letos bo še ena novost, ki bo gotovo vplivala na večjo živahnost v večernih urah. Stojnice s prodajalci in gostince bodo namreč namestili zunaj ograjenega razstavišnega prostora. To pa pomeni, da bo tu moč kupovati in se go-

stiti tudi po uradnih urah sejma, to je po 19. uri.

Letošnji mednarodni obrtni sejem bodo odprli 13. septembra, odprt pa bo do 22. septembra. Tudi letos seveda obetajo vrsto spremljajočih prireditev, ki bodo v tistih dneh dali Celju poseben utrip. Največ pa seveda pričakujejo obrtniki in podjetniki: ne le s prodajo, ampak z navezavo novih poslovnih vezi. Ta sejem pa je vsako leto tudi velik magnet za navadne obiskovalce, saj obrtni sejem vsa zadnja leta obišče že nad 200 tisoč obiskovalcev. Podjetje Step in Zavod Golovec si seveda prizadevata, da bi z organizacijo pestre prireditve vsaj toliko obiskovalcev pritegnila tudi letos.

(k)

Savinjsko-šaleška naveza

Nazaj k naravi

Čeprav se nekateri naši voditelji niso uskladili v napovedih, ali bomo morali jesti oziroma pasti travo ali ne, je vendarle za vsak primer boljše verjeti v temnejšo varianto. Pri nas se je namreč že prevelikokrat izkazalo, da optimistične napovedi ne vzdržijo kaj preveč, pa je zato sedaj, ko se ob lepem vremenu več sprehajamo v naravi, dobro poglediti po planjavah in si rezervirati primerno mesto za pašo.

No, ne kličimo hudiča, saj ta še sam prehitro pride! Res pa je, da ob takih bolj ali manj črnih napovedih nekateri opozarjajo na to, da bi se vendarle morali spet bolj ozreti v naravo. Mislijo seveda na to, da bi se lahko bolj preživljali s tem, kar lahko najdemo v naravi. Pa pri tem

ne mislijo le najrazličnejšega starega železja, čeprav bi morda lahko na odpad prodali tudi to. Morda — kajti najprej bi morali preračunati, če nas spravilo teh odpadkov do odkupne postaje ne bi stalo več, kot bi za pripeljano dobili. Saj vemo, po čem plačujejo surovine pri raznih Surovinah, Dinosih ali Odpadih.

Ob tem je dobro prisluhniti očakom, ki še znajo pripovedovati, kako so se znali preživljati v naravi. Pri tem moramo seveda odmisлити faktor onesnaženosti, ki je marsikatero nekoč dostopno naravno stvar spremenil v nedostopno ali v nevarno dostopno. Seveda moramo biti pri takih napotkih tudi pazljivi, saj so se stvari vendarle močno spremenile. Včasih je namreč bilo enostavno iti

za potok, ujeti kakšno ribico in kosilo ali večerja je bila tu. Danes to ni tako enostavno. Pa ne le zato, ker so vode onesnažene in v marsikateri sploh nič več živega ne plava, ali pa je tisto, kar v vodi plava, zastrupljeno, ampak zato, ker se je tako naravno preživljati pepovedano. Če nimaš ribiške izkaznice, tudi z ribolovom ne bo nič. Lahko se še tako zgovarjaš »nazaj k naravi«, ribiških čuvajev ne boš pretenal. Pa sodnikov za prekrške ali pravnih sodnikov tudi ne.

Seveda ti ostanejo še gobe. Če že poznaš prava mesta in te ne naganjajo varuhi svojih območij, visi nad tabo preteči zakon o prepovedi nabiranja gob. Ali pa opozorila raznih strokovnjakov, da gobe še najbolj čutijo posledice Černobila in ostalih veselje

na atomskih elektrarnah. Tudi »centre« brusnic ali malin, ki sicer rastejo v naravi, so si nekateri že prisvojili za svoje in slučajnih nabiralcev ne pustijo blizu. Kjo pa začne jeseni zoreti kostanj, pa so tako že mnogi nabiralci čutili ali vsaj slišali jezo kmetov, ki menijo, da je kostanj vendarle kulturno drevo in so njegovi plodovi last lastnika gozda in nikogar drugega. Nekaj podobnega trdijo zdaj že nekateri lastniki gozdov, ko gre za bogata »nahajališča« borovnic.

Pot nazaj k naravi torej ni nič kaj lahka. Se lahko torej kaj zatakne tudi, ko nas bodo nagnali na pašo?! Morda se bodo tedaj našli lastniki tudi tistih travnikov in pašnikov, ki zdaj ostajajo nepopasani in nepokošeni!

(frk)

Po dolgoletnih zapetljajih dobiva Staro Velenje novo obleko

Prve uspehe proslavljajo ta teden

Prenova Starega Velenja! Dolgoletna želja, lepe sanje. Tako je bilo vse do pomladi letos, ko se je začelo zares. Govorjenje, planiranje, dogovarjanje so zamenjali z delom. Zavijali so rokave, vsi vprek. Sprejeli jasne usmeritve, dogovore in se jih tudi držali. »Vsakdo, ki je kaj obljubil, je moral to tudi narediti,« pravi predsednik krajevne skupnosti Franc Sever in dodaja, da brez problemov seveda ni šlo. Kar nekaj polen so dobili pod noge in jih še vedno dobivajo. A njihove usmeritve so jasne, še bolj cilji in trdni so na poti njihove uresničitve.

Le nekaj mesecev je preteklo in rezultati so že tu. Staro Velenje dobiva novo, povsem drugačno podobo. In še nekaj je razveseljivo: tisti, ki so bili najmanj zainteresirani in povzročali tudi največ težav na samem začetku, zdaj sledijo prvim investitorjem in vse kaže, da bodo obnovili tudi tiste najbolj grde objekte v kraju, ki gredo vsem, ki jim je kaj do lepšega videza in razvoja kraja, najbolj na živce. Zdaj so se omeščala tudi podjetja in se bodo tudi sama

vključila v prizadevanja krajanov.

Veliko, zares veliko so naredili v Starem Velenju od pomladi sem. Porabili so kar okoli 400 tisoč nemških mark lastnega denarja (investitorji so bili krajanji sami oziroma umetniki lokalov) od družbe pa so dobili le borih 200 tiso-

čakov za prometno ureditev. Zejo veseli pa so bili prispevka sosednje krajevne skupnosti — Levega brega, ki jim je nakazala nekaj sredstev.

Ta konec tedna bodo predali namenu prve obnovljene objekte (bistro Vlasta, mesnica Sušec, objekt Jagodiča, Severja, Hudalesa in Kajtine)

med posameznimi zaselki, v petek zvečer s pričetkom ob 20. uri bodo imeli zabavo pod šotorom. Igral jim bo Agropop. Najbolj veselo pa bo v Starem Velenju v soboto. Že zjutraj se bo začel vrte ti na ražnju vol, ob 7. uri pa se bo začel tudi poulični sejem. Ob 9. uri se bodo v sre-

Kraj dobiva novo podobo

in se še odločneje lotili novih nalog. Optimisti so in prepričani, da bo dobilo središče kraja novo podobo že prihodnje leto.

Ostajajo pa problemi ureditve komunalne infrastrukture, za katero so naročili načrte, še zlasti pa bodo imeli veliko težav s kanalizacijo (omrežje je staro, nanj pa so priključili celoten sistem sodobne kanalizacije Podkrajja in ob nalivih, kakšen je bil tudi ta ponedeljek, so mnogi objekti v Starem Velenju poplavljeni), pa s prestavitvijo električnega in ptt omrežja pod zemljo.

Vse od pomladi so krajanji Starega Velenja trdo delali, ta teden pa bodo proslavljali. Vrsto se športna tekmovanja

dišču kraja predstavili domači kulturniki, ob 11. uri pa bodo slovesno predali namenu nove lokale in zaklonilnik pri Majcenu.

Ob 14. uri popoldne pa se bo začelo družabno srečanje na katerega vabijo tudi obiskovalce od drugod. Pripravljajo marsikaj zanimivega — družabne in športne igre, za zabavo pa bo skrbel »Vintek«. Vmes bodo ob 17. uri razdelili priznanja vsem tistim, ki imajo največ zaslug za uspešen razvoj kraja. Praznovanje bodo sklenili v nedeljo z družabnim družinskim pohodom na Koželj.

Mira Zakošek, slika B. Mugerle

POD PRHO

In ministrska trojka hoče vojno!

Naj se nas usmilijo bog, hudič in še kdo. Predsem trojka, pa ne evropska, čisto ta prava slovenska. Kacin, Janša in Bavčar (KJB, kar seveda ni KGB). Vsakomur mora biti jasno, da je moč propagande (v vseh njenih razsežnostih) v svetovnem merilu vsaj enaka gospodarski in vojaški moči, stvar politike pa je kako modro jo zna izkoristiti. In v tem primeru po mojem mnenju naša slovenska trojka ni ravnala modro, prej zelo nespametno.

Veliko je stvari, ki jih ne razumem in si jih razlagam po svoje, pa je ta moja razlaga pravilna ali ne. So pa stvari, ki si jih tudi razlagati ne znam — in to so zadnje izjave naših treh ministrov. Popolnoma se strinjam, da k vsaki vojni sodi tudi propagandna vojna in to vojno so naši trije fantje dobili. Kako jo vodijo sedaj pa mi enostavno ni jasno, zato ji tudi nasedati ne mislim.

Vojnih spopadov ni več, neposredne nevarnosti (trenutno) tudi ne, oddahnili smo si, se lotili »vojne« za trajen mir z izdatno pomočjo Evrope in drugih, pri tem zares izbojevali nekaj pomembnih bitk, čeprav nas končna zmaga še čaka; JA se umika iz Slovenije, pri čemer zapletov ne manjka (pa tudi za kaj takega morata biti dva) in še bi lahko našteval.

Počitnice so tu, čas dopustov je, premirje in oddih smo si nemara res zaslužili. Mnogi smo odpovedali letovanja, mnogi so sedaj pohiteli na morje, v hribe, naravna zdravilišča, ob reke, jezera, ali zaradi (pomirjujočega) dela ostali kar lepo doma. Pomirje ni smo — BILL. Kajti kot strela z jasnega in še bolj nas je sredi lepega sončnega poletnega dneva zadela novica, da bo konec septembra vojna, totalna! Zakaj in s kakšnim name-

nom takšna izjava? »Bedem 1« in »Bedem 2« sta bila objavljena v vseh časopisih in revijah, na televiziji in radiu in na podlagi tega nas naj bi JA ponovno napadla?

Res nimam rad generala Adžića obremenjenega s preteklostjo (zlasti osebnostno), niti drugih generalov ne, in iz lastnih izkušenj tudi ne ljubim JA. Vendar sem prepričan, da na vsem ljubem svetu ni tako neumne armade, da bi nekoga napadla na podlagi javno in povsod objavljanih načrtov. Le kje so jih dobili in zakaj jih objavljajo? Nas bo morda JA res napadla, vendar kako drugače? Zakaj povsem nepreverjene izjave o jedrskem orožju na slovenskih tleh? Samo bedaki lahko verjamejo takšnim trditvam, svet bi o tem vedel že zdavnaj pred nami — in ne bi bil tiho. Le na sedanje zadeve v zvezi s tem v Iraku se spomnimo.

Res nam tovariš general Adžić grozi, vendar si ne znam razložiti, zakaj naši trije ministri njegove grožnje potrdijo in dopolnijo s konkretnim datumom napada? Kaj bi zares radi s tem dosegli? Kaj, če se kakšnemu generalu zares utrga? Svet nam v miro-ljubnih naporih pomaga, želi nam še pomagati, pripravljen nas je sprejeti. Mislim na Slovenijo. Pa lahko kdo trdi, da takšne »vojne napovedi« in priprave na vojno, ne bodo imele nasprotnega učinka? Razumevanje, potrpljenje in na podlagi tega pripravljenost za pomoč imajo tudi svoje meje.

Zares ne razumem zakaj napoved vojne konec septembra. Mar res želijo, da vsi ponorimo, da nam bodo ob obubožanem gospodarstvu in socialni bedi, norim, lačnim in bosim boljši ubogali? Dvomim. (jp)

Krajevna skupnost Šoštanj

Načrtov je še veliko

Poletje je čas prenov, gradenj. Zanje se vsi v večji ali manjši meri odločamo. Krajevna skupnost Šoštanj pa je na tem področju še posebej aktivna. Pred nedavnim so obnavljali staro mestno jedro. Z delom pa nikakor še niso zaključili. Sedaj prenavljajo in dograjujejo vrtec Lučka in napeljujejo toplovod v Metlečah. Zanimalo nas je kako delo poteka in kakšne načrte še imajo. Odgovore smo poiskali pri predsedniku sveta KS Matjaž Natek.

Z delom so pričeli v Metlečah, kjer napeljujejo toplovod. Z občinskimi sredstvi razširjene reprodukcije se financira primarni vod, sekundarni pa s samopriskevkom in s prostovoljnimi delom krajanov. Investicija je kar velika, saj znaša okoli 5 milijonov din. K temu toplovodu se želi priključiti tudi krajevna skupnost Topolšica, vendar do sedaj še niso resno sodelovali z njimi. Zmogljivost cevi je potrebno planirati na začetku gradnje, ne potem, ko je z deli konec.

Že tako dolgo željeni in potrebni toplovod bi naj, kljub težavam, priklopili do jeseni.

V Šoštanju pa dograjujejo in prenavljajo tudi vrtec Lučka. Dosedanji vrtec ni zadovoljal vsem potrebam; ni bilo ustreznih kuhinj, igralnice so bile premajhne in tudi premalo jih je bilo. Za vse to bo sedaj poskrbljeno. Graditelji so obljubili, da bo vrtec odprl svoja vrata 1. septembra in vanj sprejel svoje malčke, ki bodo tukaj imeli topel in lep »drugi dom«.

Želja in načrtov imajo v tej krajevni skupnosti še veliko. Med prvimi bi naj obnovili avtobusno postajo. Lokali, ki so pri njej, niso za vzgled ali v ponos, niti krajanom, še manj pa lastnikom.

Razmišljajo tudi, kaj bodo naredili s stavbo, v kateri je bila Kovinotehna. Zgradba je prazna že tri leta, vendar še se sedaj niso dogovorili, kdo jo bo uporabljal. Velik vzrok so visoke najemne cene.

V načrtu imajo še dograditev Kulturnega doma, popravilo stavbe krajevne skupnosti...

Velika želja je, da bi obstoječe zgradbe, lokale vzdrževali kot se tradiciji in načinu življenja spodobi. Kar pa nikakor ni v hotelu, v gostišču Ograjšek in na trgu...

Pri obnovi mesta moramo vsi sodelovati, tako materialno, kot duhovno. Ni vse nova hiša, nov omet. Ljudje morajo znati tukaj živeti, morajo dihati in čutiti z mestom. Vse to pa krajanji tega malega mesta počno, ker to znajo. Martina H.

Po fludru dol (in gor)

Kmet nisem, sem pa »kmet«

Živel sem na podeželju, in seveda še živim tam. Odraščal sem v čudovitih »realsocialističnih« časih in še na misel mi ni prišlo, da bi bil kmet, seveda za kaj takega tudi osnovnih pogojev nisem imel, če se danes ozrem nazaj v mladost. In kot je bilo takrat zelo moderno in že kar nekaj več, sem odšel na zelo dobro srednjo in na neko (takrat) visoko šolo. Kar prijetna leta so to bila, če sem čisto iskren. V vseh teh letih se na kakšno kmetovanje še spomnil nisem; zakaj le, če je bilo pa tako lepo.

Minili so časi in po sili razmer sem se pričel soočati s kmeti in kmetovanjem. Najprej sem razumel »vse njihove tegobe, potem jih počasi nisem, pa jih danes razumem spet, tako ali drugače. Zgodil se je torej »zarečni kruh«, kar se prstana tiče seveda. In sem se z njim vred znašel na polkmetiji, ki preživetja in zaslužka ne prinaša; terja kar precej dela in to delo prinese marsikaj koristnega za gospodinjstvo, skrinjo...

Reči moram, da mi takšno delo res ni odveč (če je le čas ob službi seveda, pa vseeno) in sem tudi (malo) delal. Sušil seno in otavo (smešno je, da na kmetih sušijo prav v največji vročini), znanci pa so se mi posmehovali in me vabili v stanovanjske bloke kjer se lagodno živi, kar rabiš pa kupiš v trgovini. Imel sem sicer takšne možnosti, pa mi ni bilo zato, zato sem jim zajedljivo odgovoril, da me bodo še prosili za košček lepe (domače) zemlje za kakšen peteršiljček itd. Smejali so se mi. Pred leti je že to bilo in imel sem prav. Kaj kmalu so taisti res prišli prosit za takšen košček, pa sem jih napotil v trgovino, ker se tam vse dobi. Malo so bili užaljeni, pa nič ne de.

Pa danes razmišljam, če sem sploh imel prav. Res še sejem, sadim in se veselim letine, a mi kaj malo pomaga. Malo ti ponagaja vreme, malo kakšno narobe seme, malo nimaš časa, da bi se »pozanimal« za plevel na njivi in pridelek je pač takšen kakršen je. Že nekaj let nazaj je bil kar soliden in tudi letos tako kaže. Kazalo je tudi prejšnja leta, pa ni bilo čisto tako. Takole ponoči (in celo podnevi) so se našli pridni obiralci fižola v stročju, kopalci krompirja, rezalci solate in zelja, pa še bi lahko našteval. Takšna »pomoč« se nadaljuje tudi letos in bojim se, da se bo glede na razmere še okrepila. Zdaj se torej sprašujem, če res ne bi bilo bolje, da bi odšel v blok, kupil vse skupaj v trgovini in užival. Enostavno, mar ne. Pa ni tako in spet me preganjajo dvomi. Če ne bo nihče sadil in sejal, tudi kupiti ne bo mogoče, če ne bo nihče imel pridelka na njivah in vrtovih še krasti ne bom mogel na njih. Kako naj torej preživim? Vsekakor tako, da ostanem tam kjer sem, še kar naprej kolikor toliko pridno delam, skrb za pridelek pa naj prevzame vaška straža. Nič novega ne bi bilo, pa je teh »formacij« že preveč, in to me skrbi.

Gozdno gospodarstvo Nazarje

Kako odpuščati in zaposlovati?

Pretrsi pri gospodarjenju z gozdovi na nazarskem gozdnogospodarskem področju se nadaljujejo. Le na kratko — moratorij, ki se mu letos reče priporočilo, politični pritiski (lastninjenje itd.), popolnoma neurejena zakonodaja, ki »omogoča« obstoječe zdavnaj preživeli tozdog in ovira normalno organiziranost in poslovanje, naravne nesreče in še bi lahko naštevali.

Seveda se niso prepustili usodi. S številnimi notranjimi ukrepi se sproti prilagajajo novim (in bodočim) razmeram, na novo so postavili strokovno-gozdarsko službo, ki znova potrjuje svoj pomen (tudi pri lastniških gozdovih), žal pa seveda brez bistvenega zmanjšanja števila zaposlenih ni šlo. Kakorkoli že, želijo in hočejo preživeti, spet pa je vse v največji meri odvisno od širših razmer in pogojev, predvsem pa od zakonodaje.

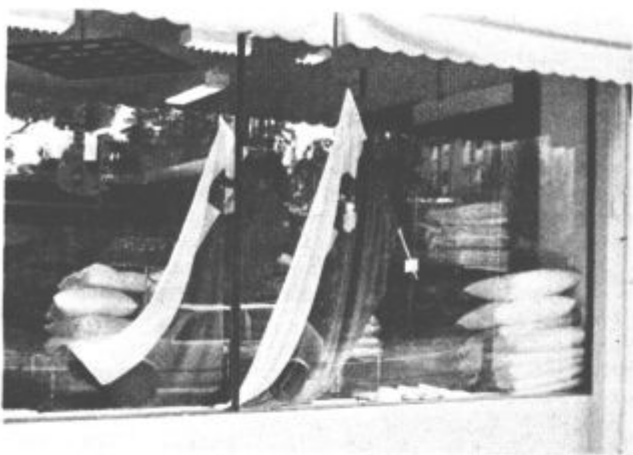
Kljub vsemu so ob polletju v gozdarskem delu poslovali brez izgube, na področju servisne in storitvene dejavnosti pa je izpad dohodka 400.000 dinarjev. Zdaj se jim pojavlja nov problem. Viharni veter je v Podvolovlju izruval, položil in drugače uničil 500 hektarjev gozdov, drugače

rečeno je to 12.000 kubikov lesa, ali preko 14 milijonov dinarjev škode. Cela polovica odpade na samo štiri lastnike, druga polovica pa so družbeni gozdovi, s katerimi je upravljala »bivši« tozdog Gozdarstvo Luče. Stečajni postopek še vedno ni končan, delavci so na zavodu. Na gozdnem gospodarstvu so takoj sprejeli obsežen in natančen program ukrepov in nalog za nujno sanacijo vetroloma.

Ob tem je treba vedeti, da so to bili kapitalni gozdovi, kar pomeni izpad trajnega donosa, da so močno poškodovane gozdne prometnice, da obstaja velika nevarnost razvoja sekundarnih škodljivcev, zlasti podlubnikov, ki lahko ogrozijo še veliko širše območje. Dela so pričeli opravljati takoj, intenzivno pa so se jih lotili v ponedeljek, 12. avgusta.

Seveda je za tako zahtevno delo potrebno veliko sposobnih delavcev, pri čemer bodo v veliko pomoč delavci lučkega tozda v stečaju. Pri tem so naleteli na veliko razumevanje velenjskega zavoda za zaposlovanje in skupaj sestavili poseben program javnih del in s tem začasno zaposlile teh delavcev, vsaj 30 jih je na ta način dobilo delo in s tem dodatna sredstva. To je trenutno zelo pomembno za gozdno gospodarstvo, za delavce in njihove družine, predvsem pa za lepi Podvolovljek, katerega velik del je bil uničen že ob lanskim vodni ujmi. (jp)

Izložba-ogledalo trgovine

Tako, kot obleka naredi človeka, tako izložba pove veliko o ponudbi neke trgovine. In še več, z izložbo se trgovina predstavi in vabi kupce, ki jih danes ni več tako veliko, da bi vstopili prav v vsako. Verjetno je marsikje slabo urejena izložba kriva, da na policah v trgovini ostaja dobro blago.

Glede na to, da je Velenje po številu prebivalcev peto mesto v Sloveniji, ima zelo malo trgovin, ki znajo blago predstaviti na sodoben in lep način. Seveda so tudi izjeme, ki potrjujejo pravilo...

Izložbe pa niso namenjen le predstavitvi blaga, ki ga trgovina ponuja, lahko so tudi estetski dodatek, na katerem si lahko ob večernem sprehodu skozi mesto spočijemo oči, ali pa nas prav zbodejo. Skozi mesto sva se sprehodila tudi midva in najina prva ugotovitev je bila, da nekatere trgovine, ki imajo prostore v strogem centru mesta, sem že dolgo ne sodijo več. Pri tem misli na družbene trgovine, saj zasebnikom te lokacije niso dostopne.

Pa se sprehodimo pred izložbami po Velenju in Šoštanju. ERA na Kidričevi cesti, ki jo vsi boljše poznamo pod imenom Stara Nama, je bila pred kratkim obnovljena, na izložbe pa so verjetno pri tem čisto pozabili. Nova slovenska zastava prav gotovo ne sodi v izložbo skupaj z blazinami in metrskim blagom, pa četudi je prodajni artikel. K ugodnim nakupom vabijo z zelo različnimi reklamnimi napisi, nekateri so tiskani, drugi napisani z roko, v celoti pa prej odbijajo kot vabijo.

ERA Trznica je samopostrežna trgovina, ki ponuja živilsko blago. Celotna ponudba trgovine in njene izložbe spominjajo na zlata sedemdeseta leta. O kakšni inovativnosti pri ponujanju blaga ni sledu.

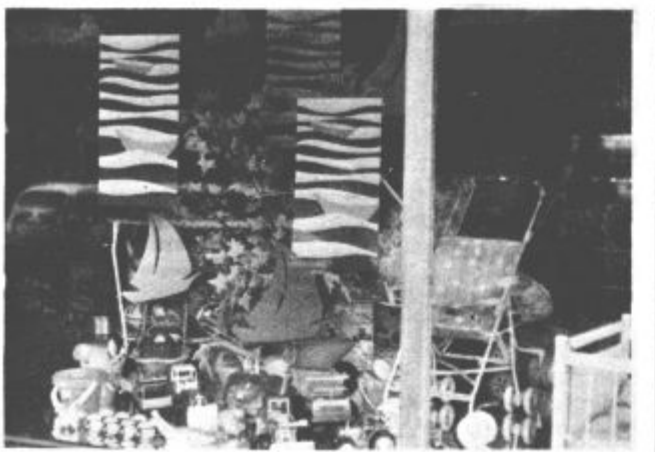
V centru mesta vas že od daleč vabijo s temperami napisana sporočila, da imajo v M clubovi prodajalni 33% popust. Čeprav je izložba sicer lepo urejena in smo v zadnjih letih pri njih navajeni domiselnih izložb, ne vemo, ali so dvometrske črke dokaz krize, ali nov način vabljenja kupcev v prodajalno.

Velenjska NAMA ima kar precej izložb, vse pa delujejo preveč natrpano. Naključni sprehajalec lahko ugotovi, da so v NAMI nekatere izložbe, sploh tiste, ki so obrnjene proti centru mesta, pomembnejše in bolj urejene kot stranske.

V centru mesta nam nekaj trgovin ponuja čevlje, ki tudi niso več tako poceni. Zato bi od trgovcev pričakovali več vložnega truda pri dekoraciji izložb. Te so še vedno klasične, nekaj čevljev in poleg njih cene, ki so postavljene tako, da kupec ne ve natančno, za katere čevlje veljajo. Morda je to nova strategija, da potencialni kupci trgovino vendarle obišejo. Najhujša je izložba v Planiki, kjer vas tri napol strgane roke iz papirja vabijo k ugodnemu nakupu, kaj pa je v tej trgovini ugodno, morate ugotoviti sami. Če se zanašate na izložbo izgleda, kot da je v pri njih znižano vse. Enako stanje lahko opazite v trgovini Borovo, kjer izložba spominja na tiste na Poljskem.

Boljši sta izložbi pri Alpini in Peku, morda tudi zato, ker sta trgovini novejši.

V centru mesta je še nekaj trgovin, ki ponujajo oblačila. Kljub vsemu je najlepše urejena Zibka, kjer so s prenovitvijo trgovine poskrbeli za urejene izložbe. Otroške artikle predstavljajo na ljubek in vabljiv način. Najslabše pa je v Varteksu in Beku. Obe trgovini tako po izložbah, kot po izdelkih spominjata na tiste vzhodne.

Zgornja Savinjska dolina

Svetovna banka za lepše življenje

Vsej mozirski občini se vendarle obetajo boljši časi, pa naj takšna ugotovitev zveni še tako čudno v sedanjih razmerah. Porok za to je kredit, ki ga je svetovna banka namenila slovenskim občinam, ki so jih prizadele lanske poplave. Prvi obrok tega posojila je 30 milijonov dolarjev, od tega jih je 7 namenjenih za reševanje komunalnih zadev, ostalih 23 pa vodnemu gospodarstvu. Obnovo in gradnjo cestnega omrežja obravnavajo posebej. Iz skupnega deleža za obnovo in dograditev komunalnih objektov je mozirska občina prejela milijon, velenjska pa 521.000 dolarjev.

Dodelitev teh sredstev temelji izključno na izdelavi, izvedbi in seveda prigrasitvi zelo konkretnih projektov. V mozirski občini so jih za ta prvi del pripravili trinajst in so jih devet v petek že izročili pooblaščenim organom v Ljubljani. Prvi del sredstev bodo namenili za gradnjo, obnovo in dograditev predvsem vodovodnih sistemov po posameznih krajih, povedati pa velja, da bodo problem oskrbe z zdravno pitno vodo rešili celovito, saj bodo s sredstvi drugega obroka ob teh vodovodih zgradili še čistilne naprave, kar je seveda izrednega pomena. Zlasti to velja za Luče kjer so zaradi premikanja tal tik

pred zlomom vodovodnega omrežja. Obnovili bodo sistem Letoš, ki s pitno vodo oskrbuje spodnji del Zadrecke in Savinjske doline z industrijo vred. Sanirati bo treba tudi že zgrajen kolektor od Nazarij do Mozirja in čistilno napravo, ki ju je vodna ujma še posebej prizadela.

Pogoj za pridobitev sredstev so konkretni projekti, kot je že bilo zapisano. Izvršni svet občine Mozirje je za izdelavo pooblastil javno podjetje Komunala, ki je delo pospešeno opravilo, seveda

pa z izdelavo projektov za naslednji obrok mednarodnega kredita pridno nadaljujejo. Povedati seveda velja, da so sredstva že na voljo in lahko torej z deli pričnejo takoj, ko bodo projekti odobreni. Pogoj pri gradbenih delih je, da investitor, v mozirski občini je to izvršni svet, prispeva polovico sredstev, opremo pa v celoti financira svetovna banka. Z vračanjem kredita je takole. Občine ga ne bodo odplačevale same, pač pa se bodo sredstva vračala iz republiškega solidar-

nostnega sklada za te namene. Praktično to pomeni, da bodo občine iz tega vira pač dobile toliko manj sredstev.

Drugi obrok pričakujejo v septembru, namenili pa ga bodo javnim površinam. Sem sodi Savinjski gaj, parki in druge površine na Ljubnem, v Lučah in drugod, pomemben delež pa bo dobila izgradnja novega odlagališča odpadkov in smeti, ki bo z opremo in napravami povsem prilagojen evropskim standardom. Rešen bo torej še naslednji velik problem okolja Zgornje Savinjske doline. Zelo pomembna so sredstva za vodno gospodarstvo, saj brez njih več kot nujnih del ne bi mogli nadaljevati, s tem pa bilo stanje tako slabo, da slabše ne bi moglo biti.

Cestno omrežje rešujejo posebej in prav tako pripravljajo projekte. Pri tem je izjemno pomembno, da je pri reševanju teh problemov v republiki na prvem mestu cesta med Ljubnim in Lučami, njena temeljita in celovita obnova. Tudi tu je »težava« enaka: z deli bodo pričeli takoj, ko bodo pripravljene projekti. Upajmo, da že letošnjo jesen. Obljube so takšne, nesporno pa je, da v tako ugodnem trenutku nihče ne sme izgubljati časa. Kdor prej pride, prej melje, ampak tokrat naj bi »mleli« dolarje. (jp)

Z dolarji vsekakor odpadejo vsakršni razlogi za izvajanje del

KK Ptuj — Trznica Velenje

»Teško smo konkurenčni«

Kupna moč še naprej upada. Zato so domala vsa trgovska podjetja v nezavidljivem položaju. Rešitve praktično ni, razen če se odpovedo normalnim zaslužkom, ki jih seveda ne more biti, če ni potrošnikov. Tudi Trznica ptujskega Kmetijskega kombinata v Velenju se srečuje s podobnimi problemi, dodatno pa jih obremenjuje nelojalna konkurenca prodajalcev na velenjski trznici, ki lahko prodajajo sadje, zelenjavo in drugo po znatno nižjih cenah, preprosto zato, ker pač nimajo tolikšnih (obveznih) poslovnih stroškov, kot jih ima trgovina.

Ko smo se pogovarjali z vodjo Trznice Francem Vovkom, nam je med drugim povedal: »Kot vsa gospodarstva nove države se tudi mi kot najmanjši subjekt na področju trgovine v občini Velenje srečujemo z različnimi težavami.

Te so splošno znane, zato jih ne bi posebej navajal. Uvajamo vrsto ukrepov, da bi se obdržali. Zakonitosti trženja so vse oostreje, še posebej pri nas, saj imamo na našem dvorišču nelojalno konkurenco, za katero predpisov o trgovanju ni. Maloprodajne cene našega blaga vsebujejo vse zakonite pribitke, zato s tem zanesljivo ne moremo biti konkurenčni. Trudimo se, da smo z minimalno ceno vsaj enotni.

Tudi srednjeročni načrti 1990—1995 bodo za nekaj časa ostali v predalih. Izvajali bomo le manjše vsebinske poprestritve, s katerimi bomo skušali našim zvestim kupcem nuditi kar se da kakovostna živila po sprejemljivih cenah.«

B. Mugerle

Bregova spet povezana

Deset mesecev je torej minilo odkar so vode odnesle mostove in brvi na vsem področju od Nazarij (Sp. Rečice) vse do Radmirja. Vseh teh deset mesecev so morali kmetje in vsi ostali prebivalci Trnovca, Pobrežij in Homa na njivo, košnjo ali po drugih opravkih na sosednjem bregu Savinje prevoziti veliko kilometrov, se pravi okoli r. v žep. Ker seveda tudi mostu v Grušovljah ni bi-

lo, je bila veliko poškodb deležna tudi cesta skozi Pobrežje, ki so jo dodatno in pretirano obremenjevali tovornjaki vseh vrst in firm. Zdaj je (in bo) drugače, lepše in bližje. Zelo pomembna brv na Trnovcu je zgrajena, prav tako še bolj pomemben most v Grušovljah, ki ga bodo namenu izročili 1. septembra.

(foto: jp)

Novo iz Gorenja

Sesalniki za odpadne CFC

Pri proizvodnji hladilno zamrzovalnih aparatov uporabljajo tudi dva fluorokloroglikovodika (CFC), ki sodita med povzročitelje propadanja ozonske plasti v našem ozračju.

Za zaščito propadanja ozona sta bila doslej v svetu sprejeta dva dokumenta, ki med drugim predpisujeta zmanjšanje porabe CFC.

Čeprav sodijo proizvajalci hladilno zamrzovalnih aparatov med manjše povzročitelje propadanja ozonske plasti, saj nanje odpade le okrog 5 do 6 % svetovne porabe CFC, pa so se odločno lotili akcije za zmanjšanje njihove porabe. Tako tudi v Gorenju.

Znano je, da so v Gorenju Gospodinjski aparati že leta 1989 zmanjšali porabo CFC s trgovsko oznako R 11 pri proizvodnji izolacijske mase za hladilno zamrzovalne aparate za 50 %, in to takorekoč istočasno z drugimi

sorodnimi svetovnimi proizvajalci. V Gorenju Gospodinjski aparati pa potekajo že dalj časa tudi poskusi, da bi izolacijsko maso izdelovali brez uporabe tega za ozonsko plast v ozračju škodljivega CFC.

V hladilno zamrzovalnih aparatih pa je še en CFC, in sicer s trgovsko oznako R 12, ki je najstarejša, najbolj razširjena in najbolj uporabna hladilna snov za hladilne sisteme z odločnimi termodinamičnimi lastnostmi. Sedanja način proizvodnje hladilno zamrzovalnih aparatov ne dopušča zmanjšanja porabe tega CFC. Tako je mogoče zmanjšanje porabe zagotoviti le s smotrno porabo, seveda pri polnjenju in pretkanju CFC ter popravilu hladilno zamrzovalnih aparatov, in to tako, da onemogočimo uhanje CFC v ozračje.

V Gorenju Raziskave in razvoj so zato razvili in izdelali prve na-

Izdelki »Sava Kranj« tudi v Velenju

SAVA KRANJ TRADE je prejšnji četrtek odprla v Velenju, drugo v Sloveniji, prodajalno SVIT, ki bo delovala v okviru franšizinga. Lastnik trgovine SVIT na Saleški 7 (na velenjskem griču za Rdečo dvorano) je Branko Fliser, ki je na otvoritvi zagotovil, da bo izbira pestra, cene pa konkurenčne. Velenjčani bodo tako lahko odslej v SVITU kupovali ekskluzivne proizvode Sava Kranj, njen dopolnilni program ter opremo za šport in prosti čas. Z otvoritvijo te trgovine želi Sava Kranj še bolj približati potrošnikom svoje proizvode, za katere vlada veliko povpraševanje.

V trgovini SVIT lahko kupujete vsak dan od 7. do 19. ob sobotah pa od 7. do 13. ure, omogočajo pa vam tudi nakup na 2 obroka.

foto: B.M.

Trojica sesalnikov za odpadne CFC (največji, v ozadju levo, je namenjen za servise, sprednji za proizvodnjo, najmanjši, v ozadju levo, pa za servisiranje), ki so jih razvili v Gorenju Raziskave in razvoj.

prave, sesalnike za CFC. Ker prihaja lahko do nekontroliranega uhajanja CFC s trgovsko oznako R 12 tako v sami proizvodnji, v servisnih delavnicah, pri uporabnikih, pa tudi potem, ko hladilno zamrzovalne aparate ne uporabljamo več, so izdelali tri vrste sesalnikov. Namenjeni so za servisne delavnice (SF 01), proizvodnjo (SF 02) in za servisiranje na terenu (SF 03).

Zdaj, ko so na voljo domače naprave, sesalniki za CFC, pa bo morala Slovenija kar najhitreje predpisati način zbiranja, skladiščenja in reciklaže oz. neškodljivega uničevanja odpadnih CFC, konkretno CFC s trgovsko oznako R 12. V vseh zahodnoevropskih državah že imajo organizirane zbirne centre za odpadne CFC, ki jih potem reciklirajo v posameznih kemičnih tovarnah.

Nogometni klub Rudar

V novo prvenstvo z novim moštvom

V nedeljo se prične nov nogometni ples, če lahko tako rečemo. Prvič bo to slovenska državna liga, v kateri bo nastopal tudi Rudar, ki si je sicer v minulem prvenstvu priboril pravico nastopa v medrepublicki ligi. Tej (ponesrečeni) ligi so se slovenski klubi odpovedali, izključno iz varnostnih razlogov. Ne glede na to so se »rudarji« dobro pripravljali in upajo na dober start v novem prvenstvu.

V igralskem kadru so precej izgubili, saj sta odšla Brdjanovič in Macura, ki ju bo težko nadomestiti. V mesecu dni je moral trener Drago Kostanjšek oblikovati novo ekipo in jo seveda tudi uigrati. Pripravljane tekme rezultatsko res niso bile uspešne, treba pa je vedeti, da je vedno v drugem polčasu igralo deset mladincev in nekateri od njih bodo tudi člani nove Rudarjeve prve ekipe. Velenjski klub tako ustvarja novo ekipo in vodstvo kluba glede na to meni, da Rudar v letošnjem prvenstvu gotovo ni med glavnimi favoriti, ka-

mor ga mnogi glede na lanske naslove tudi uvrščajo. Borili se pač bodo za mesto čim bližje vrhu. Poleg tega je letošnja liga z 20 člani nesmiselna in ker računajo, da bo prihodnje leto štela razumnih 12 ekip, je osnovni cilj uvrstiti med prvih deset, kar pa je ta ekipa gotovo sposobna. Nov nesmisel je dejstvo, da se je Olimpija po vseh omahovanjih odločila za slovensko ligo, čeprav bi morala odločitev sprejeti že pred tremi tedni. Takšno popuščanje NZS je tako porušilo že opravljeni žreb in ves sistem tekmovanja. Vendar tako je in do prihodnjega leta bo tudi moralo biti. Povejmo še, da bodo Rudarjevi mladinci igrali v 1. mladinski SNL, v ostalih ligah pa tudi kadeti in pionirji.

V nedeljo se torej začne. V uvodni tekmi se bodo mladinci ob Jezeru pomerili z Vozili, lanskimi republiškim prvaki, zatem pa bo na vrsti že kar derbi z ljubljanskim Slovanom. Pomoč ljubiteljev nogometa bo mladi ekipi še kako dobrodošla.

Mariborski teniški teden

V Mariboru se je v ponedeljek dopoldne končalo slovensko prvenstvo v tenisu za igralce do 16 let. V finalu je Celjan Boštjan Doberšek premagal igralca ljubljanskega Slovana, Tadeja Šenka s 6:3 in 6:2 ter tako osvojil še drugi naslov slovenskega prvaka z letnico 1991. Doberšek je namreč že dobil slovensko prvenstvo za igralce do 18 let.

V torek dopoldne se je prav tako v Mariboru začelo odprto teniško prvenstvo Maribor-Open 91 za absolutno konkurenco. Med nastopajočimi sta Celjana Dobršek in Furlan ter tudi Velenjani Torčič, Grosman in Dolžan. Maja Z.

Škale

Deveta olimpiada vabi

V Škalah bo v soboto popoldne spet veselo. Domače društvo Partizan in vsi krajanji seveda bodo pripravili 9. vaško olimpiado, ki bi sicer morala biti že 30. junija, pa je zaradi znanih razmer odpadla. Vsi vemo, da je to športno-turistična prireditev, pravi vaški praznik. Letos bodo nastopile ekipe Mislinje, Radovcev pri Murski Soboti, Voličine iz Slovenskih Goric, Podkraj—Kavče, Konovega, Plešivca, Cirkovc, Galicije pri Žalcu in seveda domače Škale. Če drugega, vsaj to zagotavlja lepe, zanimive in zabavne dogodke.

Seveda to zagotavljajo tudi igre, letos na novo izbrane. Rdeča nit bo seveda vlečenje vrvi, ženske se bodo pomerile v pikadu in vožnji vode s kolesi, moški pa v prehodu ovir s kolesi, metanju različnih predmetov v daljino in podobno. Za še bolj prijetno popoldne bodo ob tem poskrbeli tamburaši iz Konovega, plesna skupina iz Lenarta v Slovenskih Goricah, pa seveda domači kulturniki. O veselici, srečelovu in vsemu kar zraven sodi seveda ni treba govoriti.

Planinska sekcija Konovo

Leto vsestranskih dosežkov

Planinska sekcija Konovo je najmlajša v številni družini matičnega društva Velenje. Ustanovili so jo lanskega junija, članov je dovolj, organizirali so že vrsto izletov in najrazličnejših prireditev; posebej ponosni so na planinsko pot »dobre volje«; posebej pomembno je, da so vzeli v

najem nekaj prostorov v domu krajanov na Konovem; veliko imajo načrtov in še bi lahko naštevali. Naj povemo, da konovske planince družijo ljubezen do planin in do narave v celoti, veže pa jih tudi ljubezen do kulture in glasbe. Tako v sekciji pridno vadijo tamburaši, kmalu bodo za-

pelj se člani njihovega pevskega društva. Minulo soboto so se imeli lepo, saj so se v prijetnem vzdušju pripravljali na nastop, ki ga bodo imeli v torek, 20. avgusta, pred velenjsko Namu. Več o njihovem delu v prihodnji številki.

Šah — turnir v Šoštanju

V šoštanjski turistični teden se bodo vključili tudi šahisti. Šahovska sekcija bo namreč v četrtek, 22. avgusta, v prostorih hotela Kajuh organizirala ekipnop šahovsko tekmovanje ekip krajevnih skupnosti. Tekmovanje se bo pričelo ob 18. uri, ekipe bodo šteli štiri člane, igrali bodo 2 x 10 minut, ekipe pa morajo s sabo prinesiti dve šahovski garnituri in uri.

Kdo je trener?

V članku »Katarina zmaguje«, objavljenem v tedniku »Naš čas« 8. 8. 91, bi rada zaradi dvomljivosti nekaj pripomnila. Ne oporekam, da je gospod Matjaž Končan trener ŠTK, vendar ni trener člana tega kluba Mateja Črešnika. Matej Črešnik z vednostjo in ob soglasju matičnega kluba vsak dan treni-

ra v Celju. Letošnje uspehe (2 krat zmaga na turnirjih Alpe-Adria, enkrat polfinale, domači uspehi) lahko pripisemo požrtvovalnemu in visoko strokovnemu delu njegovega trenerja gospoda profesorja Tomaža Vovka.

Natalija Dermol-Črešnik
dipl. ing. farmacije

Karate — priprave

Po uspešnih nastopih v minuli tekmovalni sezoni so si šoštanjski karateisti »privoščili« odmor in počitek, že v ponedeljek pa bodo pričeli s pripravami na nova tekmovanja in nove uspehe.

Člani karate kluba iz Šoštanja, Škal in Velenja se bodo zbrali prvič po počitnicah v ponedeljek, 19. avgusta, ob 17. uri na pomožnem igrišču Rudarja ob Jezeru.

Baliranje — Velenje in Trebeliško

Po sedmem kolu tekmovanja na področju šaleške balinarske zveze je GIP Vegrad premagal Trebeliško s kar 17:0, Velenje Partizana iz Žalca s 15:2, RLV pa Šampiona 85 prav tako s 15:2. Po sedmem kolu vodi Velenje z

12 točkami, prav toliko jih ima na drugem mestu Trebeliško, sledijo pa RLV (8), GIP Vegrad (6), na zadnjih dveh mestih pa sta s po dvema točkama Šampion 85 in Partizan Žalec.

Start v nedeljo

Slovensko nogometno prvenstvo se bo pričelo v nedeljo 18. avgusta. Olimpija bo v prvem kolu prosta in je v tekmovanje vključena kot enainvajseti član, tako da pari uvodnega kola

ostanejo nespremenjeni; Ingrad Kladivar bo gostil novince Primorje, Steklar se bo na domačem igrišču pomeril z Muro, v derbiju pa bosta v Velenju igrala Rudar in Slovan.

Športno plezanje — priprave

Sezona športnega plezanja je na višku. Plezalci ŠAO so tako preplezali več smeri nižjih stopenj, ki pa so le priprava za nadaljevanje tekm v nove dosežke. Že v začetku septembra bo v Kranju državno prvenstvo. Šaleški plezalci si obetajo dobre rezultate, te obete pa je z zadnjimi vzponi potrdil Matej Mejovšek. Nanizal je kar tri smeri z oceno spodnje desete stopnje (X-). Tako je v Libojah splezal »CSN«, »No haš, haš, no anfetamin«, v primorskem plezališču Mišja peč pa je ponovil »Sonce v očeh«. Konec meseca bo kot član reprezentance sodeloval na tekmi svetovnega pokala v italijanskem mestu Cluzone.

Po slovenski planinski poti

Poleti 1953 ob 75 obletnici planinstva na slovenskem je bila dokončana slovenska planinska transverzala. Približno 800 km dolga, posebej označena planinska pot. Prične se na Pohorju, in konča na slovenski obali Jadranskega morja. Vsak planinec, ki jo bo prehodil, seveda kolikor mogoče pošteno, bo lahko spoznal vsa raznolikost slovenske dežele. Obenem bo imel priliko, da pošteno preiskusi svoje telesne in duševne sposobnosti. V vseh teh letih so se slovenski transverzalisti pridružili številne bolj ali manj sorodne poti. Toda še vedno velja ta transverzala za najlepšo in tudi najzahtevnejšo. Za njeno prehoditev je povprečna norma pet let. Da je to povezano z precej velikimi stroški ni potrebno posebej govoriti... Zato že leta nazaj organizirajo posamezna društva in sekcije del svojih izletov tako, da potekajo po transverzalnih poti. Med takšna spadajo tudi škalski planinci, ki so že lani pod vodstvom svojega predsednika Staneta Lipnika prehodili primorski del poti. Letos pa se podajajo naprej čepav z rahlo zamudo za katero so krivi junijski dogodki. Že to soboto 17. avg. so pripravili izlet na Porezen in v znamenito bolnico »Franjo«. Obe izletniški točki imata zanimivo zgodovino. Obiskali bodo tudi precej samotni vrh — 1006 m visoko Sivko. Tukaj je je v nekdanji italijanski vojašnici urejeno zasebno gostišče »Mrzli vrh«. Nekoč »Zavetišče na Sivki«. Obvezna točka slov. plan. poti... Za vse tiste, ki se zanimajo za ta izlet so na voljo podrobnejše informacije, če pokličete Staneta Lipnika tel: 851-109.

Že naslednjo soboto in nedeljo to je 24 in 25 avg. organizirajo podobni izlet planinci iz Sentilja. Od kočice Dr. Klementa Juga v Lepeni se bodo povzpeli na Krn oziroma do Gomiščkovega zavetišča, ki stoji tik pod vrhom. Na povratku z vrha se bodo ustavili v planinskem domu pri krnskkih jezerih, kjer bodo tudi prenočili. Naslednji dan se bodo napotili proti Komni in kočji pri Savici, kjer jih bo čakal avtobus. Kakor Porezen tako ima tudi Krn zelo pestro zgodovino, saj je na njegovih pobočjih mogoče še dandanes opazovati sledove najhujših bojov na soški fronti. Zanimivo je tudi Krnsko jezero, ki spada med naša največja in najlepša visokogorska jezera. Njegova posebnost so male črne ribice, ki v velikem številu živijo v njem. Teh vedno lačnih prebivalcev je toliko, da voda dobesedno zavre, če vržemo vanjo kosček kruha. Tudi za ta izlet so na voljo vse informacije, če pokličete zakonca Petek na tel: 88-272.

Za konec še drobna informacija in nasvet za vse tite, ki se šele odpravljate v planine. Zaradi velikega navala planincev je zelo priporočljivo, da vzamete s sabo tudi spalno vrečo — seveda, če jo imate. Vsem tistim, ki pa se že potepate po gorah pa želimo obilo lepega vremena, prijetnih uric z veliko mero dobre volje in duševne sprostitve. Prevsem pa: Srečno pot!

M. Hrusti

Trim plavanje

Športna zveza Velenje bo v nedeljo, 18. avgusta, pripravila trim plavanje. Pričelo se bo ob 11. uri in sklenilo ob 17., na letnem bazenu seveda. Za značko in dobro počutje bodo morali starejši preplavati 200, najmlajši pa 100 metrov. Če bo slabo vreme, bo akcija preložena.

Lučki dnevi — dvaindvajsetič

Izročilo, sprostitev in hvaležnost

Veliko so Luče ob Savinji utrpeli v zadnjih devetih mesecih, veliko tesnobe, predvsem pa dela in naporov pri odpravljanju posledic novembrske katastrofe je bilo potrebno. Na svojo, letos že dvaindvajseto narodopisno in turistično prireditev »Lučki dan« ali »Od štanta do štanta« so skoraj pozabili, pa vendarle niso. Najprej so omahovali in se potem odločili, prišla je agresija in so prireditve znova odpovedali, potem spet omahovali in se še enkrat odločili. Pravilno so storili.

Lučki kovači kujejo moč za lepše dni in samostojnost

Sebi in širšemu okolju, predvsem tistim, ki so tako veliko pomagali in še pomagajo pri celitvi bolečih ran vodne ujme, so želeli dokazati, da življenje v Lučah vendarle ni zamrlo, da se tudi s svojo prireditvijo želijo zahvaliti za pomoč, da se kljub vsemu želijo sprostiti in se malo razvedriti in pozabiti na vse tegobe. In tako je tudi

bilo. Res je, da časa za temeljite priprave na prireditev ni bilo in je bila glede prikaza nekdanjega dela in življenja v Lučah in okolici nekoliko okrnjena, res pa je tudi, da je prišlo veliko ljudi, domačih in »drugih« — pa saj smo vsi domači, ko gre za skupno razvedrilo in pozabo vsakdanje krutosti.

Bilo je res prijetno in zabavno. V soboto so ga (tudi po svoji krivdi) ušpčili, ker napovedanega nastopa Big Bend Kvarteta v farni cerkvi ni bilo, pevce pa je čakalo veliko ljudi. Bilo pa je v petek in soboto veliko tenisa, debeli in suhi so ponovno navdušili v nogometu, v soboto so peli, godli in vsovali po Lučah in se veselili do ranih nedeljskih ur. V nedeljo so pripravili svoje štante (in šanke tudi), hitrostno so plezali v Igli, navdušila je razstava čistokrvnih mačk, s procesijo pa so dopoldne počastili farnega patrona sv. Lovrenca in tudi z njo izrazili hvaležnost za pomoč. Prijetno je bilo, le prometne gneče se bodo morali v prihodnje malo izogniti. (jp)

ANKETA

Nedelja v Velenju

Nedelja je za večino naših občanov dela prost dan. Ljudem, navajenim vsakodnevnih naglic ga je večasih kar težko preživeti sproščeno. Zato veliko ljudi pravi, da so nedelje dolgočasne. Kako nedelje preživljajo naši občani in kakšen dan se jim zdi, smo vprašali nekaj Velenjčanov.

Milka Stiglic

Vsako nedeljo se odpravim na kraji ali daljši sprehod, odvisno kakšno je vreme. Sprehajam se po okolici Velenja, včasih tudi do 2 uri. Sicer se mi nedelja ne zdi kaj posebnega, tudi ko sem bila mlajša nisem veliko hodila okoli. Zvečer ponavadi gledam televizijo. Ker je na sporedu oddaja ZDRAVO jo pač gledam, čeprav zadnje čase izgublja na kvaliteto. Vseč mi je Marita Keršič Svetel, vedno manj pa Barbara Jerman.

Sonja Klinar

Že ko sem bila mlajša smo konec tedna in tako tudi nedeljo, preživljali pri bici na deželi. To počnem tudi sedaj, ko imam že svojo družino. Ponavadi se iz Velenja odpravim že v soboto in se vrnemo v poznih nedeljskih urah. V Velenju je nedelja zelo dolgočasna. Mesto je puho, kot izumrlo. Škoda, da so vse prireditve na petek in soboto, mogoče bi sicer ostala doma tudi kakšno nedeljo. Zdi se mi, da je bilo včasih boljše.

Mateja Švent

Pri nas so v tem času nedelje delavne, saj ni časa za počitek. Imamo nekaj zemlje in ker smo med tednom v službi, izkoristimo proste dni ob koncu tedna za delo doma. Rada imam nedelje, ker so to dnevi, ko je družina povezana in smo veliko skupaj. Zvečer včasih gledamo televizijo, malo se še pogovarjamo, potem gremo spat, ker je ponedeljek spet deloven dan.

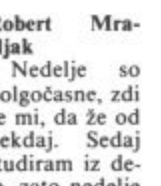

Maja Perger

Zame so nedelje zelo pusti dnevi. Mnogo bolj so dolgočasne, kot ostali dnevi v tednu. Starša ponavadi odideta na obisk k stari mami, midva z bratom pa ostanemo doma. Včasih se s prijatelji odpravim na sprehod, vendar v Velenju nimaš kam iti. Lahko bi bilo več prireditev, pogrešam pa tudi kakšno zbirališče za nas, mlade. Zvečer hodim ven le sedaj, med počitnicami, ko se prične šola, pa ne več.

Robert Mra

Nedelje so dolgočasne, zdi se mi, da že od nekdaj. Sedaj študiram iz dela, zato nedelje preživljam z družino, prejem sem kot mlincnik velikokrat preživel nedelje delavne. To je družinski dan, ki ga ponavadi izkoristimo za obiske pri starih in znanih. Zvečer včasih gledam TV ali pa klepetam z ženo. Velenje kot mesto je zelo mrtvo mesto, razen diskoteke in nekaj kafičev ne ponuja nič. Pa ne le v nedeljo, tudi skozi ostale dni v tednu je tako. Pred leti je vseeno bilo bolj domače in sproščeno.

O SAMOMOR ALI SLOVENSKI DEMON O

Človeška družba je v ne-nehnem spretninjanju, spremembe na kot vemo, vedno prinašajo s seboj kopico problemov. Res je, nobena preobrazba ni lahka; porodni krči novih družbenih odnosov, ki smo jim še kako priča tudi v Sloveniji, često vnašajo v ljudi negotovost, stisko in razdvojenost. Preizkušnje vemo, da pridejo, včasih se priplazi skozi zadnja vrata, ko se jih najmanj nadajamo. In ko so tu, se spoprimejo z njimi na način, ki se nam zdi najpametnejši s ciljem, da jih premagamo čimprej in seveda če se le da, v tem tudi uspemo. Velika večina ljudi v takšnih preizkušnjah osebno-stno dozori ali pa se vsaj utrdi, žal pa je za nekatere to breme le pretežno in v peripliksnih, t.j. brezizhodnih situacijah gredo in si vzamejo življenje ali kot poenostavljeno rečemo, naredijo samomor.

Nobena skrivnost ni, da je v Sloveniji samomorilstvo v porastu, že prej pa je bilo nadpovprečno visoko. V Evropi gravitiramo v sam vrh, menda je samo še Madžarska pred nami v številu uspešno storjenih suicidov na 1000 prebivalcev. Kaj je torej narobe s slovenskim človekom, da je v tako veliki meri nagnjen k temu zlu? Vemo samo to, da strokovnjaki še niso našli zadovoljivega odgovora. Številna vprašanja ostajajo še vedno odprta kot n.p.:

— občutljivost in tankočutnost slovenske duše,

— prevladovanje pesimi-

stičnih razpoloženj v določnih okoljih,

— prehitra popustljivost zunanjim pritiskom

in še bi lahko naštevali.

Dokazano je le, da porast standarda ne zmanjšuje števila samomorov, kvečjemu se povečujejo. Vzemimo samo primerjavo med Slovenijo in Kosovom, kjer samomorov skoraj ne poznajo.

Ko prebiramo osmrtnice v dnevnem časopisu često opazimo, da pisci nekrologov pravi vzrok smrti radi zamolčijo, posebno še, če je bil vzrok smrti samomor: **zdi se, kot bi hoteli s tem utišati svojo in našo vest.**

Vemo, da pri uspešnem samomoru popravnega izpita ni, je pa popravni izpit mogoč pri poskusih samomorov, ki so res samo poskusi, ko prizadeti človek hoče s tem na svojski način vzbuditi pozornost bližnje okolice. Gre za nemi krik obupa in resno opozorilo, da je z našimo odnosi nekaj hudo narobe. Smo si že kdaj zastavili naslednje vprašanje, ko nas je dohitela vest, da si je naš znanec ali znanka, prijatelj, sodelavec ali celo naš otrok sem vzela življenje: kaj sem storil ali storila za umiritev njegove zbegane duše, dokler je še bil čas? Nikar ne verjemite izjavam bližnjih sorodnikov, ki ob smrti preradi izjavljajo: »Kar čez noč ga je picilo in se je obesil,« ali »Vedno je bila nasmehana in vesela, potem pa se je nenadoma nadelala tablet in umrla.« Kot bomo videli pozneje, misel na samomor ne pride kar tako preko noči. Lahko rečemo, da gre za kar dolg bolezenski proces, ki pač traja pri nekaterih dalj, pri drugih pa manj časa; poznamo pa tudi ljudi, ki so obremenjeni z mislijo na samomor praktično celo življenje, nazadnje pa umrejo naravne smrti. Dogaja se, da se nekdo telesno poškoduje v službi, prometni nesreči ali doma. Često smo priče solidarnostnim gestam okolice, ki se trudi prevzeti poškodovančeva bremena na svoja ramena.

Kaj pa, če je poškodovana duševnost, morda celo po naši zaslugi?

To pa je že delo za psihologe in psihiatrijo, mi boste

oporekali. V težjih primerih to nedvomno drži, ni pa povsem tako, ko gre za lažje primere ki zadevajo predvsem naše medsebojne odnose, življenje in bivanje. Rekel bi, da je takrat najboljši terapevt vsak sam svojemu bližnjemu in to takrat, ko si vzame čas, da prisluhne ne samo njegovim radostim, ampak tudi stiskam. Često gre za isto najbolj osnovno in preprosto človečnost, katere pomanjkanje pa žal vse prepogosteje opažamo.

Ljudje smo v to življenje tako rekoč vrženi, ne da bi imeli pri tem kakršnokoli izbiro. Vsak dan sproti se zato soočamo z osnovnimi življenjskimi dimenzijami kot so smisel in nesmisel, svoboda in utesjenost, mirovanje in gibanje, trajanje in trenutnost... Ko smo že pri bivanju: tudi vprašanje življenja in samomora je specifično človeški dejavnik in se veže na problematiko človeškega bivanja na zemlji. Sedaj in tu, v družbi, ki si jo ponavadi ne izbiramo sami, verjetno vas zanima kako so na vprašanje življenja in samomora gledali naši predniki. Ne, ne bom vas dolgočasil z zgodovinskimi podatki, zato se bomo prav na kratko sprehodili skozi preteklost:

Vemo, da sta v času antike Sokrat in Platon samomor obsojala, medtem ko je bil za stoike to najvišji izraz človekove volje in svobode, namreč, da človek resnično sam odloča o samem sebi, tudi o dolgotrajnosti svojega življenja. V srednjem veku so žal, tudi pod vplivom krščanstva, samomorilce enačili s hudodelci in celo še v tem stoletju cerkev ni dovoljevala cerkvenega pogreba samomorilcem. V Veliki Britaniji še po vojni najdemo živ zakon, kjer je samomor označen kot kaznivo dejanje.

Šele razvoj psihologije, so-

Slovinci smo k samodestruktivnosti očitno zelo nagnjeni, saj smo poleg uživanja alkohola v vrhu svetovnih lestvic tudi po samomorih. Pred nami so samo Madžari, ki imajo vsako leto na 100.000 prebivalcev 41 samomorov, Slovenci pa 35 na 100.000 prebivalcev. Na tretjem mestu so Danci, ki imajo 30 samomorov na 100.000 prebivalcev.

Slovenec se najraje odloči za samomor v ponedeljek in petek v popoldanskem času in to v maju, še vedno je med njimi več moških kot žensk (razmerje 70:30 v korist moških). Najpogostejša starost je 18 do 30 let, sledijo starejši od 60 let. Najpogostejši način je obešanje (70 %), zastrupitve (9 %), sledi skok z višine, s strelnim orožjem, utopitev, skok pod vlak. Pri tem se ženske odločajo za agresivnejše načine.

90 % samomorilcev ne napiše poslovnega pisma, če ga, je to kratko in konfuzno. Najpogostejši ugotovljeni vzroki za takšno odločitev so kronični alkoholizem, duševne bolezni in družinske težave — velikokrat gre za kombinacijo več vzrokov.

V Sloveniji je bilo največ samomorov 1989 leta v občini Lenart, kjer so imeli 86 samomorov na 100.000 prebivalcev.

V velenjski občini je bilo leta 1990 absolutno število 9 samomorov. Od tega 2 v januarju, 2 v februarju, 2 v maju, 1 v juliju in 2 v septembru. Če pogledamo še po dnevih, se je 1 zgodil na ponedeljek, 3 na torek, 2 na sredo, na petek, soboto in nedeljo pa po eden.

b. š.

ciologije in biologije je ta problem osvetlil z znanstvenega vidika in danes najdemo multidisciplinarno stroko. Mejnik v raziskovanju samomorov je v svoji znameniti sociološki raziskavi postavil E. Durkheim pred dobrim stoletjem. Menil je, da je samomorilnost rezultat narušenega socialnega ravnotežja, oz. načetih odnosov med posameznikom in družbo. Pri tem je zanimivo, da začetke suicidnih tokov išče v kolektivni zavesti, ne pa v osebnih stiskah posameznikov. Danes vemo, da je to dvoje dokaj povezano z glavnim povdarikom na posamezniku. Durkheim deli samomora na anomične, egoristične, altruistične in fatalične.

Sodobni sociologi, kat n.p. Short, povezujejo sociološke, ekonomske in psihološke vidike samomorilnosti z avto in heteroagresivnim vedenjem. Zanimivo je, da porast agresivnosti povezujejo s porastom frustracij, te pa lahko izhajajo tudi iz problematične ekonomske situacije. Medicina je razlagala suicidno vedenje v več smereh, od katerih so prednjačili konstitucionalni, dedni in organski vzroki, nekhi posebnih rezultatov pa žal ni bilo. Zadnje čase je opaziti medicinska prizadevanja predvsem v iskanju zvez med biokemičnimi spremembami in depresivnim razpoloženjem.

Vse kaže, da je pri osvetljevanju tega problema najdlje prišla psihologija. Ža Adler je v začetku tega stoletja govoril o življenjskem slogu človeka, ki neprestano izgublja in ta slog naj bi bil po njegovem značilen za samomorilce.

S. Freud je povezoval samomor s procesom žalovanja in melanholije, kasneje pa je razvil svojo teorijo o instinktu smrti, primarni agresivnosti, navzoči v vsakem človeku že od rojstva, o nagonu, ki neprestano teži za tem, da razbije vezi in vse, kar je živo vrne v neorgansko stanje.

Ne moremo mimo G. Junga. Za dejansko središče osebnosti je imel strukturo, ki jo je imenoval »najgloblji jaz«. V njej se vzpostavlja stik med posameznikom in svetom, ki ga obkroža. V »najglobljem jaz« vidi dve strani: temno in svetlo in v trenutku, ko prevlada temna stran, se zazdi smrt bolj zaželjena kot življenje. Nadalje povezuje samomor s težnjo po reinkarnaciji.

Adlerja smo že omenili, dodajamo samo še njegovo mnenje, da lahko neprilagojenost posameznika pripelje do pomanjkanja socialnega interesa, kar je za avtorja skupni imenovalec in hkrati kriterij mentalne poškodbe.

Pri teh osebah se namreč težnja po uspehu ne odvija kot socialno centrirana ampak kot samocentrirana. Ta samocentrirna težnja za uspehom najpogosteje pripelje do ciljev superiornosti, ki pa so, kot pravi Adler, na nekorištni strani življenja. Najizrazitejši izraz takšnega mišljenja pa je samomor. Samomorilna oseba je nečimerna in ambiciozna in polna neuspešnih poskusov, da bi pridobila na pomembnosti in da bi prišla do samospoštovanja.

Zelo daleč je nedvomno prišla v svojih raziskavah Horneyeva. V svoji raziskavi samomorilnosti trdi, da je rezultat neuspehov v življenju nevroza, samomor pa posledica napačnega razvoja samega sebe. Človek se ne rodi z naravnimi destruktivnimi težnjami, povdarja Horneyeva, le-te kasneje vsrka vase

družini, šoli ali za tovarniškimi ograjami.

Pogledali si bomo nekaj primerov, v katerih lahko sodelujemo sami, brez pomoči strokovnjakov. Zamislimo si samo n.p. kako malo stane preprost podzrav ali sproščen nasmeh znanca, ki mu morda niti imena ne vemo, pa tako blagodejno vpliva. Opazili smo prijatelja, sosedu, znanca, ki je čedalje bolj zagrenjen pa zlepa ne dobimo besede iz njega. Kaj, ko bi ga povabili na kavo ali pivo v teh vročih poletnih mesecih? Morda se mu bo odprlo samo od sebe...

Ljudje, ki se nagibljejo k samomorilstvu so dvakrat prizadeti:

prvič čutijo pomanjkanje ljubezni do samega sebe in drugič od strani svoje okolice. In tu je delo za nas. Nobeno prepričevanje, nobeni

preko staršev, šole in širše družbene skupnosti.

Sodobnik Ringel dobro ugotavlja, da do samomora ne pride zaradi neposredne reakcije na življenjski udarec, temveč je to le zadnje dejanje v drami, ki se je začela že davno prej. Prepričan je namreč, da so samomorilci nesposobni, da bi se navzven na družbeno sprejemljiv način sprostiti v svojih agresivnih težnjah. Proces samomorilnega sindroma se začne s stanjem neopredeljenega strahu in tesnobnim občutkom manjvrednosti, potem pa pride skozi fazo zoževanja do popolnega bega v nerealno, katerega posledica je fantaziranje o načinu samomora, do psihične anestezije in nazadnje do zaključnega akta.

Dovolj teorije, mi porečete. Imate prav!

Poglejmo raje, kaj lahko storimo v našem neposrednem okolju za preprečevanje teh pojavov:

Najboljše zdravilo je preventiva. Vedeti namreč moramo, da gre pri samomorilcih za duševne motnje s psihosocialnim predznakom, ki se jih sprva niti sami ne zavedajo dobro. Omenjene motnje se često začnajo s skrhanimi medsebojnimi odnosi v

argumenti, nobeno poznavanje zgodovine nič ne pomaga, če zatajijo tiste osnovne človeške vezi, ki jih na kratko imenujemo ljubezen do sočloveka.

Pa ljudje s svojimi večjimi ali manjšimi notranjimi stiskami, katerim je ta sestavek namenjen?

Ze ko ste se prvič zalotili z mislijo na samomor je to znak za preplah. Pomeni, da se je v vas že začel bolezenski proces, ki ga je sprva še dokaj lahko pozdraviti. V začetku si lahko pomaga še vsakdo sam. Kako?

— s spremenjeno miselnostjo

— s kvalitetnejšimi življenjskimi navadami in

— z zamenjavo problematičnega življenjskega okolja.

Uresničiti vse troje naenkrat seveda ne gre. Z vajo, samovzgojo, sami ali z mentorstvom je pa to troje dosegljivo. Le na vas samih je poteka, da začnete. Nihče, prav nihče vas ne bo mogel v to prisiliti, če sami ne boste hoteli.

Morda se vas občasno loteva malodušnost do nadaljnjega življenja. Pokličite telefon, ki je namenjen za klice v sili in se pogovorite. Verjemite, na drugi strani žice vas bo nekdo poslušal!

Klic za življenje

Nikogaršnje življenje ne mine brez duševnih stisk ali občasnih depresij. Ta podatek, posameznikovih stisk sicer ne olajšuje, lahko pa mu pomaga, da zbere voljo in poišče pot, ki ne vodi v samomor.

Če ne najdete poti, zberite pogum in pokličite 916!

Cvijeta Pahljina je bila s skupino sodelavcev in entuzijastov od vsega začetka pobudnik ustanovitve Ambulante za pomoč v duševni stiski. Prizadevanja segajo približno deset let nazaj, ko je skupina psihiatrov predlagala organiziranje mreže psihiatričnih ekip po zdravstvenih domovih. Skupina prostovoljcev je svoja prizadevanja želela utemeljevati z dejstvi ter tako pripravila raziskavo samomor v celjski regiji. V raziskavi so prišli do zastrahujočih dejstev.

Samomor je težko dejanje, usodno in žalostno za človeka. Iz stiske se lahko najde pozitiven izhod in zato so se odločili za delo na preventivi samomorov. Prav analiza samomorov je bila osnova za ustanovitev Ambulante in Kliča. Na osnovi raziskave so ugotovili, da je celjska regija v vrhu suicidnosti, se pravi da je koeficient samomorilnosti, v primerjavi s Slovenijo, na tem območju, nad povprečjem.

Na osnovi grozljivih rezultatov so se odločili odpreti

Ambulanto za pomoč v duševni stiski in Klic v duševni stiski.

063 24-554 KLIC V DUŠEVNI STISKI

To je prostovoljna dejavnost, pri kateri sodeluje okoli 20 terapevtov, različnih tipov poklicev. Med njimi so zdravniki, psihiatri, psihologi, medicinske sestre, socialni delavci, sociologi, ekonomisti, agronomi... med 25 in 65 letom starosti. Terapevti morajo pred začetkom dela opraviti ustrezen tečaj in se nenehno izobraževati. Na dan v povprečju kličejo tri do štiri osebe. Klic je anonimen in od osebe je odvisno, če se želi predstaviti ali ne. Pogovor ni osredotočen na podatke klicaleca, temveč na njegov problem. Pogosto traja tudi po več ur. Terapevt poskuša klicalcu najti pot iz krize; mnogim zadošča samo pogovor. Človek v duševni stiski ima občutek, da ga je nekdo poslušal, mu ponudil prijateljsko pomoč in mu dal vedeti, da ni osamljen v svoji stiski. Veliko je tudi nemih klicev, ko klicalec samo posluša predstavitev in terapevtovo spodbujanje k pogovoru.

Veliko je bilo že storjenega, toda tudi v načrtih je še mnogo. Načrtujejo ustanovi-

tev kriznega centra z desetimi posteljami ki bo 24 ur dnevno na razpolago žrtvam nasilja in ljudem v duševni stiski. Ker je s tem v zvezi povezanih kopica problemov (prostor, ljudje...), se bodo organizirali kot društvo s svojim žiro računom, kar jim bo olajšalo delovanje in iskanje finančne pomoči.

KAJ GOVORI STATISTIKA?

Na Klic v duševni stiski se je obrnilo več moških (53 %) kot žensk. Med dnevi v tednu je bilo največ klicev ob torkih, sredo in ponedeljkih.

38 % razgovorov je trajalo od 10 do 30 minut, 31 % razgovorov do 10 minut, 24 % razgovorov od 30 do 60 minut in le 7 % nad 60 minut.

V pogovorih prevladuje tematika medsebojnih odnosov (41 %), sledi ji seksualna problematika (21 %), nato osamljenost (20 %), odnosi starši — otroci (10 %) in drugo. Tudi samomor je pogosta tema klicev (21 %), od tega je resne suicidalnosti kar 42,6 %, srednje in nizke suicidalnosti 38 % in poskusov samomora 19 %.

Telefonski pogovor je zadoščal 70 % klicalcem, 22 % so jih napolitli v psihiatrični dispanzer, 8 % v zakonsko posvetovalnico in 2 % tistih, ki so telefonirali, je bilo napolitenih k splošnemu zdravniku.

Maja Zagoričnik

UJEMITE POLETJE ZA REP — UDELEŽITE SE LITERARNE DELAVNICE V PIRANU!

LITERARNA DELAVNICA

OD 19. DO 22. SEPTEMBRA 1991 V PIRANU

Temi:
UREDNIŠKA KREATIVNA DELAVNICA
PESNIŠKA KREATIVNA DELAVNICA

Voditeljca:

ANDREJ BLATNIK, urednik založbe Kmečki glas in edicije Aleph, pisatelj BORIS A. NOVAK, predavatelj kreativnega pisanja v Chatanoogi, ZDA, pesnik

Predavali bodo še MATEJ BOGATAJ, IGOR BRATOŽ, ALEŠ DEBELJAK, MILAN DEKLEVA in MIHA ZADNIKAR, in sicer o različnih vrstah in oblikah sol kreativnega pisanja, publicističnih žanrih in stilih, kako nastane zgodba ter še o marsičem drugem, seveda tudi o lastnih izkušnjah.

S plačilom 500,00 din si boste zagotovili udeležbo na delavnici, vstop na koncert akustične glasbe, pripravljen posebej za udeležence ter nedeljski izlet z barko. Posebej pa boste plačali še tridnevno bivanje v hotelu Punta v Piranu (B kategorija, cena 1 nočitve z zajtrkom 26 DEM).

PREDPRIJAVE POŠLJITE DO 16. AVGUSTA 1991 NA

NASLOV:
STUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE V LJUBLJANI
KERSNIKOVA 4, LJUBLJANA
(ZA LITERARNO DELAVNICO V PIRANU)

Ne pozabite navesti vašega točnega naslova! Podrobnejši program in obvestila o morebitnih spremembah vam bomo poslali do 30. avgusta 1991.

IZ MUZEJA VELENJE

Zgodilo se je . . .

15. AVGUSTA

LETA 1879

V skoraj stoletnem razmaku sta se v dveh slovenskih časopisih pojavila dva podobna članka o Velenju. Podobna seveda le po tem, da oba opisujeta Velenje in njegovo perspektivo, vsak seveda iz svojega zornega kota in času primerno. Prvi članek je objavil Slovenski gospodar leta 1879:

»Iz Velenja. (Gasilno društvo.) Marsikateri kraj je na Štajerskem, ki se ne more z Velenjem ponašati. Tukaj je sedež okrajnega zastopa, občinskega predstojnika, je pošta, 3 razredna ljudska šola, raznovrstne prodajalnice, ki zadostujejo vsem potrebam tukaj bivajočega ljudstva, enega pa je vendar le do sedaj živo pomanjkovalo: gasilnega društva. Slednje leto je v tej dolini večkrat požar, in kako težko je gasiti, če prav veliko ljudi skupaj prihruje, ker se v zmešnjavi navadno eden drugega ne razumejo! Temu se zdaj pride v okom. Namreč naši gospodje tržani so osnovali društvo prostovoljnih gasilcev, koje je preteklo soboto uže svoj odbor volilo, ki bo imel naloge statute napraviti ter visoki vladi v potrjenje predložiti. Vpisanih je uže nad 70 udov. Za to hvalevredno začetje gre posebnoma hvala tukajšnjemu gospodu zdravniku, ki si toliko prizadeva. S tem naj mi bo dovoljeno tudi bližnje sosedo opozoriti, da se tega društva blagovole in obilnem številu udeležiti in mu kakor udje pristopiti. Korist je nedvomljiva. Prihodnji shod bo v nedeljo v Velenju v gosp. Rakovih dvoranah po poldanski službi božji.«

LETA 1956

Drugi članek z naslovom »Vsi velenjski pionirji in mladinci na udarniško delo«, pa je objavil Velenjski rudar:

»V najmlajši dobi zemeljskega razvoja se je tudi s Saleško kotlino poigravala narava in skrila v sebi ogromne količine lesa in drugih organskih snovi, ki so stotisočletja oglelele pod površjem. Te zaloge tvorijo danes velike količine najmlajšega premoga — lignita, ki ga neumorni velenjski rudarji vsaki dan koplejo v temnih rovih črnega »Hada«.

Nekoč ničvredna črna gmota postaja danes prepotrben energijski vir, po katerem dnevno kliče mlada industrija naše socialistične domovine. Potrebe po njem so vsak dan večje. Kar na tri milijone ton naj bi se zrasla letna proizvodnja. Za doseg tega cilja je treba še mnogo delovne sile, še mnogo stanovanj in drugih naprav. Velenje postaja torej važen gospodarski, upravni in kulturni center. Velenjčani smo na to sigurno lahko ponosni. Tako mesto pa zahteva še mnogo sporednih naprav, ki so nujni člen v njegovi življenjski funkciji. Otroška igrišča, športna igrišča, parki, ceste, ureditev vodnih poti itd., so objekti, brez katerih si mesta s 30.000 ali več prebivalci, kolikor naj bi jih v bližnji bodočnosti imelo Velenje, sploh ne moremo misliti.

Človek je družbeno bitje, ki ima tudi svoje kulturne potrebe, katerim poskuša zadostiti v obliki najrazličnejšega udejstvovanja. In kdo drugi čuti največjo potrebo po takem izživiljanju, če ne ravno mladina. Vsak človek potrebuje po opravljenem težjem delu primerne razvedrila, potrebuje dela, pri katerem se duševno in telesno sprosti. In kje najde vse to mladina? Na stadionu, na igrišču v raznih zabavnih pa tudi čisto športnih igrah, na klopci v parku z lepo knjigo v roki, pa tudi ob samem pogledu na lepo urejen in negovan kraj.

»Za koga se torej vse to gradi?« bi bilo neumestno postavljeno vprašanje, ker je odgovor kratak in jasen: »Za vas velenjski pionirji in mladinci!«. Vi niste več neobgljeni otroci, ampak zares pravi pionirji in pionirke, mladinci in mladinke. Tudi vi ste dolžni, da se po svojih močeh vključite v akcijo prostovoljnega dela. Delo ne bo težko, ampak primerno za vašo fizično moč.«

Mislim, da komentar obeh člankov ni potreben, oziroma bi bil lahko celo neumesten!

DAMIJAN KLJAJIČ

Galerija Kulturnega centra Ivan Napotnik

Razstava novih pridobitev

V galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik bo od petka 16. avgusta na ogled razstava »Nove pridobitve za stalno zbirko galerije od let 1985—1990.«

Kulturni center je vse od svoje ustanovitve kot enovite institucije skrbel za umetniško zbirko, ki je bila najprej postavljena v zgornji etaži knjižnice, kasneje pa je zaradi razvoja knjižnice dobila svoj prostor na Velenjskem gradu. V tem času se je formirala tudi Napotnikova galerija v Soštanju.

Obe zbirki sta vse od ustanovitve do danes oblikovali in razširjali glede na finančne možnosti

in včasih tudi ob sponzorstvu gospodarskih organizacij, predvsem Gorenja. Velenje je tako dobilo bogat fundus umetnin večjih in manjših vrednosti, za katerega pa so prostorske možnosti žal preskromne že nekaj let. Večina del se nahaja v depojih galerije. Da bi dela predstavili javnosti vsaj za kratek čas, smo se odločili za predstavitev umetnin iz obdobja zadnjih petih let.

V to obdobje je zajetih 21 avtorjev z enim ali pa več deli, če gre za podarjene umetnine. Razstavljenih bo 34 grafik, risb, slik in kipov slovenskih umetnikov.

Milena Koren Božiček

V prvi državi socializma ZSSR je partija še trdno v sedlu in se je ne morejo iznebiti. Kako je že bilo rečeno: prvi bodo zadnji in zadnji bodo prvi.

Žarko Petan

Svetina na Dobrni in v Podčetrtku

Jože Svetina, slikar iz Zavodnj, ki se je pred kratkim izkazal s humano potezo, ko je v avli SO Velenje, organiziral prodajno razstavo v korist prizadetim Dravograjčanom, je v petek odprl dve novi razstavi. Prvo v hotelu na Dobrni, kjer je postavljenih 20 eksponatov, drugo pa v hotelu Atomske toplice v Podčetrtku, kjer je razstavljenih kar 35 njegovih del.

Slike za obe razstavi je umetnik ustvaril v letošnjem letu, tematiko pa je posvetil pretežno svetu in objektom, ki izginjajo ter naravi, precej ravninskemu svetu iz Pomurja in okolice Celja.

Razstavi bosta odprti, v Dobrni vsaj dva tedna, v Podčetrtku pa ves mesec. Na razstavah je mogoče slike odkupiti, osnovni namen tovrstnega ustvarjanja Svetine pa je, kot je dejal, v umetniškem in kulturnem izražanju ter dopolnjevanju in razširjanju svojega opusa likovnih del.

Jože Miklavc

Marijino vnebovzetje

Cerkev je v svoji zgodovini vnesla v koledar veliko praznikov in spominov, da bi se tako vedno znova spominjali dogodkov iz zgodovine odrešenja in življenja svetnikov, ki so s svojim življenjskim delom zgled vernim ter opora v njihovi veri in upanju. Marijini prazniki, ki jih je v cerkvenem koledarju katoliške Cerkve kar 16, sodijo med »najpopularnejše« in najbolj poznane. Med njimi je najvidnejši praznik Marijino vnebovzetje, ki ga praznujemo 15. avgusta.

Ta praznik spada med najstarejše praznike. Najverjetneje je nastal v Jeruzalemu, kjer je bila cerkev »Marijinega počivališča« (na poti v Betlehem, kjer je rodila Jezusa). V 6. stoletju je bil 15. av-

gust že splošno sprejet kot praznik, ko je Marija »zaspala«.

Imena, ki so jih dodajali 15. avgustu, so bila razalična. »Vnebovzetje« (assumptio) je bilo v začetku redko. Grki so uporabljali raje »dormitio« (zaspanje) ali »migratio« (preselitev, odhod ali počitek), na Zahodu pa najstarejši koledarji omenjajo »dormitio« ali »pausatio« (počitek).

Vsekakor ni dvoma, da gre v vseh pomenih pravzaprav za isto, to je Marijino smrt. Vendar pa se razmišljanje tu ne konča. Nadaljuje se pri poveličanju, oziroma zmago-slavnemu Marijinemu vstopu v nebasa ter njeni srednjiški vlogi, ki jo ima Marija. Kje je Marija umrla, tega ni mogoče natančno opredeliti. Nekateri mislijo, da v Jeruzale-

mu, drugi pa zagovarjajo Efez. Prav tako ni znano leto Marijine smrti.

Sveto pismo o vnebovzetju ne govori neposredno. Iz tega, kar je v Svetem pismu o Mariji zapisanega, pa je to mogoče sklepati. Tako v Lukovem evangeliju angel Marijo pozdravi kot »milosti polno« in »bлагословljeno med ženami«, kar teologi smatrajo kot obvarovanost od izvirnega greha in nekakšno vnaprejšnjo odrešenost. Pogosto se navaja tudi odlomek iz Razodetja: »Na nebu se je prikazalo veliko znamenje: žena, ogrnjena s soncem, in luna pod njenimi nogami, na njeni glavi pa venec dvanajstih zvezd...«

Versko resnico o Marijinem vnebovzetju je slovesno razglasil papež Pij XII. 1. novembra 1950. Pri Slovencih

je praznik izredno priljubljen, o čemer pričajo tudi najstarejše cerkve na slovenskem narodnem ozemlju (npr. Gospa sveta na Koroskem) ter mnoga romanja na ta dan k cerkvam, ki so posvečene Mariji (npr. Brezje, Višarje, Ptujška gora, Sveta gora pri Novi Gorici, Petrovče, Homec pri Slovenj Gradcu...). Tudi v starem Velenju je Marijina cerkev, ki pa »goduje« 16. julija (Karmelska Mati božja).

Poleg naziva »Marijino vnebovzetje« poznamo Slovenci še nekaj drugih imen za ta praznik: veliki šmaren, velika maša, velika gospojnica. Sporočilo Marijinega vnebovzetja je podobno Vnebohodu, to je poklicanost k večnosti.

Branko NIMAC, Velenje

Sv. Klara — zavetnica televizije

11. avgust

Klara se je rodila 1193 (ali 1194) kot prvorojenka v bogati družini viteza Favaronaja in plemkinje Ortulane v Assisiju. Starši so ji (in dvema mlajšima sestrama) nudili za tisti čas primerno izobrazbo.

Čas na prelomu stoletij je bil za Assisi precej nemiren. Vnemali so se prepri in obračuni med plemstvom in meščani. Med mestoma Assisi in Perugia je izbruhnila tudi vojna. Klarina plemiška družina se je za nekaj časa zatekla v Perugia. Na strani upornih meščanov je bil tudi Francišek (sin bogatega trgovca Bernardoneja), ki je kasneje odločno usmeril Klarino življenje.

Klara se je okoli 1210 začela navduševati nad Franciškovo in njegovimi manjšimi brati, ki so

živeli preprosto v uboštvo, v ljubezni do narave, ljudi in Boga. Spoznala je, da želi iti enako pot. Posvetovala se je s Franciškovo. Ker je vedela, da bo njena odločitev povzročila nasprotovanje v družini, je v noči na 19. marec 1212 zbežala od doma in se zatekla v porciunkulsko kapelo, kjer je odločila obleko in od Franciške prejela redovno spokorniško obleko.

Sorodniki so bili res ogorčeni zaradi Klarine odločitve, vendar je vztrajala. Kasneje se ji je pridružila še sestra Agnes. Ker v nobenem ženskem samostanu ni mogla ostati zaradi nadležnih sorodnikov, ki so ji nasprotovali, se je naselila v San Damiano. Tu sta s Franciškovo ustanovila tudi prvi ženski red po Franciškovi načelih.

Redovna družina ni imela stal-

nega vodila. Živela je po sprotnih Franciškovi navodilih, Klara pa je dan razdelila v molitve, delo, dejanja ljubezni do bližnjega, pokorila in počitek. Kljub boleznim, ki jo je za dolga leta skoraj priklenila na posteljo, je bila Klara duhovna mati redovne družine pri sv. Damianu vse do svoje smrti. Mnogo deklet in žena se ji je pridružilo, med njimi tudi njena najmlajša sestra Beatrice in ovdovela mati Ortulana.

Klara je umrla 11. avgusta 1253, na zadnji poti pa jo je spremljal tudi papež Inocenc IV. s kardinali. Že dve leti kasneje (15. avgusta 1255) je bila razglašena za svetnico.

Klara je razposlala svoje redovnice po Italiji, Španiji in Franciji. Na slovensko ozemlje so prišle leta 1300 in se naselile v

Mekinjah pri Kamniku, pozneje tudi v Gorici, Ljubljani in Škofji Loki. Avstrijski cesar Jožef II. je leta 1782 kontemplativne redove in njihovost samostane razpustil. 1. aprila 1978 so se klarise po skoraj dveh stoletjih zopet naselile v Sloveniji, in sicer v Nazariju.

Sveto Klaro upodabljajo v črni ali rjavi volneni obleki s spokornim pasom, s križem, lilijo, vodilom ali opatovsko palico v roki; včasih tudi z monštranco ali z gorečo svetilko. Kot zavetnico jo časte pletilci, pozlatarji in perice. Priporočajo se ji pri boleznih oči in mrzlici.

Papež Pij XII. jo je leta 1958 razglasil za zavetnico televizije. Klara je ob božiču 1252 po »nadnaravni televiziji« lahko spremljala in doživljala obrede, ki so se dogajali v Assisiju.

Branko NIMAC, Velenje

18. avgusta v Ravnah nad Šoštanjem Praznik čebelarjev

Tudi letos, 18. avgusta popoldne, pripravljajo v idilični vasi, Ravnah pri Šoštanju, praznik čebelarjev.

O njem sem se pogovarjal s častnim članom družine čebelarjev v Ravnah, z gospodom Franceom Pečovnikom.

Vsa njegova domačija je, ne samo obdana z rožami, ampak tudi pravi laboratorij. V tihih prostorih so vsepovsod izpostavljene slike, modeli, strokovna literatura in drugo.

Tudi Pečovnikov rod nad sto let neguje pridne čebele.

Kako boste tokrat izvedli praznik, ki je edinstven v velenjski občini?

Radi bi najprej strokovno predavanje profesorja Miheliča, ki je tudi glavni urednik Slovenskega čebelarja.

Ljudje, domačini in okolica, kaj radi prihajajo za praznik, ki je tu že tradicija. S kakšnim programom jih boste razveselili?

Prepričan sem, da bo nastopil domači moški pevski zbor, pa tudi naši pionirji — recitatorji.

Kaj boste še dodali prazniku?

Vsakokrat je zanimiv srečelov. Na njem je mogoče največkrat zadeti — med.

Pa še kakšna privlačnost?

Prav gotovo bo tekmovanje v streljanju z zračno puško prinašalo obilo zabave. Tisti, ki bo

najbolje zadel, pa odnese panj čebel.

Kaj naj še sicer zapišemo o čebelarjih iz Ravnah? Da tu pridelajo med tremi družinami v velenjski občini največ medu.

Koliko so ga vse pridelale lani?

Nad tono.

In letos?

Da, letos je pridelek znatno boljši.

Kaj bi še dodala veselju v Ravnah?

Le skrb za pomlad. Pred leti je imela ravenska družina tri kroške mladih čebelarjev, letos obstaja le ta pri osemletki Karla Destovnika Kajuha v Šoštanju.

Franci Pečovnik se zaveda, da brez pomladka tudi v tej, tako pomembni panogi gospodarstva, ne bo šlo.

Ne pozabljam v zvezi s tem tudi zdravilnosti medu za vsako populacijo,« se nasmehi čebelar, ki mu že obraz razodeva ljubezen do čebeljega rodu. V njegovih stotih in drugih panjih se skriva veliko bogastvo za vse, in tega se čebelarji iz Ravnah zelo zavedajo.

Slabo vreme tega dne bo postavilo praznik na prvo nedeljo v septembru.

VIŠ

Mladi bevški »šrangarji«

Alenka je bila veliko več vredna

Takšne in podobne so drovali nekateri Bevčani, potem, ko so svatje iz Plešivca, v soboto popoldne odpeljali iz njihovega kraja še eno, brhko dekle, ALENKO BAČOVNIK, iz Bevč 40 a, modelno konfekonarko iz Modnega salona. Odpeljal jo je ženin, zdaj že njen mož, MARJAN PUSTATIČNIK, iz Plešivca 11, delavec ESA iz Velenja.

Res pa je, da so svatje morali na koncu odriniti lepe denarce, da so nevesto lahko odpeljali pred matičarja in nato še pred župnika v cerkev Svetega Miklavža v Plešivcu. Kakšnih deset »tardečih« je bil iztržek za vaške šrangarje, zahtevali pa so seveda še ogromno več. A kaj, ko je prišel ženin, tak, ko se na »kšeft« in dekleta spozna, zraven pa je imel svate, ki so bili kos vsem zagatam. Po dolgotrajnih pogajanjih so se

Bevčani vdali in zaupali Alenko Marjanu, prežagali »šrango« in pospremili poročni spreved vse do Plešivca.

Šranganje bi ne bilo nič neobičajnega, če se ga ne bi lotili sami »spucani« pobje, ki so jim komaj brki pognali. Upirali so se prekaljenim svatom, ki so očitno »pobrali« že precej nevest po Koroški in Šaleški deželi. In kar je bilo najlepše pri vsem, ohranila se je tradicija, lepih starih navad, nevesta in ženin pa bosta imela prelep spomin na »šranganje« in lahko sta le ponosna na takšno spremstvo v zakonski stan. Kot so jima napisali na slavolok in zaželeli ob odhodu pred matičarja, naj bosta srečna in vesela na novem domu v Plešivcu. To pa jima želimo tudi mi.

Jože Miklave

Nabiralci gob niso le »gobci«

Družina, ki bi bili nanjo ponosni tudi vi, dragi bralci

Dokaz, da se vsi nabiralci gob le ne hvalijo, ampak da so nekateri zelo uspešni (imajo srečo?), je slika, ki jo objavljamo za vse tiste, ki jurčkov letos še niso odkrili. Dejstvo je, da so gobe po dveh, bolj skromnih gobarskih letinah, letošnje poletje kar na gosto pognale. Lisičk je bolj malo, v začetku avgusta pa je sledil pravi »izbruh« golobic in jurčkov. Res niso zrasle kar po cestah, a v gozdovih jih je bilo srečati na neobičajnih rastiščih. Še zlasti pa so si meli roke tisti, ki so ravno pravi čas (in pravi), prispeli na svojo omiljeno »parcelo«.

Med gobarji seveda še vedno velja, da niti prijatelji ne zaupajo prijateljem svojih najboljših »njiv«. Če pa že gredo skupaj po gobe, je zanesljivo, da jih najdejo lastniki parcel. Najti kakih petdeset »mavrahov«, niso mačje solze (glej sliko), prinesiti domov preko sto jurčkov (kar se je nekaterim zares storilo) pa so krokodilje solze za znanec in prijatelj. In pravo bogastvo.

Toda, glavo pokonci, letos gobe še bodo. Ravno prava vlaga, soparno in toplo vreme, omogoča rast in razvoj micelij, ki po dveh sušnih letih obilo rodi. Zrasli bodo še novi jurčki, že kmalu ajdovci, te dni pa lahko pričakujemo že prve karlje. Ko ne vemo kako bi izkoristili dopust, je to ideja za dan ali dva v naših čudovitih gozdovih. Gobarskih »placov« pa vam povsem natančno tudi mi ne moremo izdati.

Jože Miklave

Obujanje pozabljenih običajev

Tudi letos bo aktiv mladih zadrušnikov iz Šmihela nad Mozirjem pripravil ovčarski praznik. Ta bo v soboto, 17. avgusta v središču te hribovske vasi. Tokrat so poskrbeli, da bo prireditev res zanimiva, saj bo kmečka družina obiskovalcem predstavila eno leto v ovčereji. Tako bo možno videti striženje ovac, gnanje na pašo, vračanje z nje, vasovanje, ter zimsko opravila; pletenje košar, cufanje preje, pređenje volne...

Prireditev, ki se bo pričela ob 18. uri bo potekala v improvizirani kmečki hiši, spremljali pa jo bodo z zvoki citer.

mč

Pet absolventov Medicinske fakultete v Ljubljani (Miranda Leban, Vesna Rojc, Janja Prah, Alexander Pečnik in Andrej Trampuž) se nas je odpravilo na pomoč podeželskim bolnicam ene najrevnejših držav Afrike, v Zambijo.

POGREBI IN RITUALI

Številni pogrebi pritegnejo vse bližnje in daljne sorodstvo in znanec umrlega. Po tamkajšnjih običajih prebijejo dan ali dva ob mrliču v kolibi in se tako okužijo z zahrbtnim bacilom kolere. Ko se vračajo nazaj v svoje kraje, prinesejo s seboj še nalezljivo bolezen. Zato poskuša oblast za tretji tradicionalne pogrebe. Toda pri tem so neuspešni. Zambijci se nočejo odpovedati svetemu globoko zakoreninjenemu običaju, ki ima tudi družabni pomen.

Sorodniki in družina umrlega privedejo za njihove razmere obilno sedmino, pijejo, pojejo in plešejo pozno v noč. Po divjem žalovanju sledijo za nas nerazumljivi dogodki. Sorodniki umrlega moškega pograbijsko domala vse imetje družine in v žetako borni koči, vdovi ostane le gitenge (kos bombažnega blaga za krilo). Temu sledi cleansing, ritual čiščenja. Vdova mora prebiti noč z bratom umrlega moža in — tako je prepričanje — tako se očisti zlobnih duhov, ki so v njen dom prinesli nesrečo in smrt. Socialni pomen obreda je v tem, da brat prevzame skrb za preostalo družino.

Vdova je pogosto tarča vaškega vraževerja, dolžijo jo za vse mogoče nesrečne dogodke v vasi. Dogaja se, da jo sovaščani pod vodstvom vrača izženejo iz vasi ali celo kamenjajo do smrti. Vrač jih prepriča, da so se v njej naselili ži duhovi, da je postala čarovnica, ki ogroža vaško skupnost. Uboga ženska se najprej brani obtožb, kasneje pa prične dvomiti o sebi, in verjeti, da duša zapusti ponoči njeno telo in v raznih živalskih podobah blodi naokrog, straši in začara ljudi.

Pri plemenu Ila vlada običaj, da celotna rodbina po smrti družinskega poglavarja zapusti svoja prebivališča in se preseli v druge kraje, kjer začnejo znova. Zaradi tega smo našli v jugozahodni Zambiji na opustošena področja, kamor se desetletja nihče ne drzne naseliti.

življenje na odprti dlan

EPIDEMIJA ZAJAME LUSAKO

Prav kmalu je kolera zajela Lusako. Strah pred izbruhom bolezni v Univerzitetni kliniki je prepričal tem bolnikom zdravljenje v tej ustanovi. Oblasti so postavile zasilne sote in ob železniški postaji odprle center za kolero. Tu so takoj prestregli ljudi, ki so z vlakom prihajali iz okuženih predelov dežele. V celem mesecu je po uradnih podatkih umrlo samo v Lusaki nad tisoč ljudi, resnično število je verjetno nekajkrat večje. Nekaj bolnikov s kolero so pomotoma sprejeli v UTH. Njihova klinična slika se je razvila šele po hospitalizaciji in mnogi so končali v mrtvašnici.

MRTVAŠNICA

Mrtvašnica je v kleti univerzitetne stavbe. Pogosto sva spremljala bolnike do njihove poslednje postaje življenja, polnega trpljenja. Zambijski zakon predpisuje, da se trupla shranjujejo tu nekaj mesecev, v hladilniku za mrličje, dokler se ne oglasijo sorodniki. Ker na dan umre v tej ustanovi okrog 80 ljudi, od tega 30 dojenčkov, si ni težko predstavljati dren na hodnikih in v hladilniku mrtvašnice. Veliki zmrozovalniki ne zmorejo hladiti takšnega trupa, ki čez čas začne gniti.

Trupel je veliko, zmede prav tako. Listki z imeni padajo na preplavljena tla, se izgubljajo, mešajo. V prvih treh hladilnikih sploh ni nosil, tam leže otroška trupelca, kot krompir nametana eno na drugo.

Zgodi se celo, da izgubijo jo pomembne ljudi. Teden pred našim prihodom je šla skozi Lusako izredno slovesna pogrebna procesija za anglikanskim nad-

skofom. Prišli so tisoči in tisoči, politiki so govorili, vojaki streljali častne salve, televizija je prenašala pogreb, moža so pokopali tako slovesno, ko je to v Zambiji le mogoče. In naslednjega dne so zdravniki ugotovili, da truplo v okrašenih krsti ni bilo pravo. Nadškof je še vedno počival v skrinji št. 16. Ker bi težko ponovili slovesnost prejšnjega dne, so pokojnika pokopali v najozjem krogu.

Poleg vojaka s puško spremlja truplo na poti v klet še vsaj pet ljudi. V začetku sva se spraševala zakaj, in si ogledala stvar. Po stopnicah navzdol sva sledila skupini s truplom: Vodil nas je prodoren vonj po razkužilih in gnajočem mesu in tako smo stopali dalje po dolgem, poplavljenem hodniku. Pohod se je ustavil ob velikih hladilnih skrinjah, ki ssegajo od tal do stropa. Povsod je iz špranj curjala smrdljiva tekočina. Pomožni bolničarji v mrtvaško knjigo vpisal vzrok smrti, dodelil mrliču številko in s tem tudi prostor v eni od skrinj. Hladilniki imajo tri nadstropja, v vsakem naj bi ležal na ustreznih nosilih po en mrlič. Začelo se je mučno iskanje hladilnika, ki bi lahko sprejel še eno truplo. Ko pomožni delavec v gumijasti halji in visokih škornjih pazljivo odpre vrata, se vlije nanj kakšnih dvajset litrov gnojne tekočine.

Malo se otrese in poskuša skupaj s štirimi kolegi izvleči nosila, medtem ko jih vojak glasno spodbuja. Končno le najdejo »slabo zasledena« nosila in naložijo mrliča kar na tri druga trupla. Šele sedaj nastane pravi problem, ko je treba poriniti nosila nazaj. Pet ljudi potiska z vso močjo nosila centimeter za centimeter v hladilnik in po hudem naporu zaloputnejo vrata za pokojniki.

Pogosto sva se spustila v klet med hladilnike. Globoko presunjena sva tu razglabljala o življenju in smrti, in si obljubljala, da se bova kot zdravnik borila za vsako življenje.

ČUDEŽNI ČRNI KAMEN

Ob našem prihodu je bila pokrajina suha in pusta. Ko se je začela deževna doba, se je pred našimi očmi spreminjala v zeleni rodovitni raj. Trava v slabem mesecu zraste nekaj metrov visoko, tako da se v njej lahko skrrije tudi slon. Odtod ime slonova trava. Z veliko mačeto, s katero mahajo levo in desno, domačini kosijo visoko travo, obenem pa s tem preganjajo kače in komarje. S posušeno slonovo travo pokrivajo svoje kočice iz blata. Domačini se v teh preprostih domovih še najbolje ugotovijo osnovno bolezen ter jo zdraviti. Bolnice so zato tudi na slabem glasu in veljajo za mesto umiranja.

Pogosto se dogaja, da mati pripelje bolnega otroka k vraču in za nasvet plača lepo vsoto. Zgodilo se je, da jo je ta ponovno naročil naslednji teden točno popolno. Takrat se mu bo v sanjah razodelo, kaj je z njenim otrokom narobe. Ko mati ob dogovorjenem času pride, ji vrač pove, da je sanjal, kako so v bolnici ravnokar dobili pravo zdravilo za otroka. Takoj naj ga odpelje tja. V bolnici naslednji dan komaj rešijo otroka, ki je zaradi dolgotrajne driske hudo izsušen in v šoku. Nastavijo mu infuzijo in predpišejo antibiotik, seveda vse brezplačno. Otrok je ozdravel, mati pa je v znak zahvale vraču prinesla darilo.

Med ljudmi vlada tudi prepričanje, da je dojenček uročen, če se mu hitro ne zapre mečava na

glavici. Zato še vedno mažejo področje velike mečave z različnimi zvarki in celo zarezujejo vanjo, kar lahko povzroči smrtno nevarno okužbo možgan. Je pač tako, da ljudje raje verjamejo čudodelnikom kot zdravnikom.

MOSI-O-TUNJA — DIM, KI GRMI

Ob koncu našega sedmega tedna v Zambiji smo se odpravili na jug te dežele. Mesto Livingstone leži ob znamenitih Viktorijinih slapovih reke Zambezi na meji med Zambijo in Zimbabvejem. V 1700 metrov širokem slapu pada voda 120 metrov globoko. Pri tem se dviga oblak razpršenih vodnih kapljic, ki se vidi tudi 20 kilometrov daleč. Slapove je v 19. stoletju odkril slavni angleški misijonar, zdravnik in raziskovalec Afrike, David Livingstone. Njegovi nosači so bili iz rodu Ila. Livingstonu so omogočili, da je lahko prepotoval na tisoče kilometrov po dolgem in počez po Afriki. Sklenil je raziskati reko do njenega ustja. Tako je našel na čudovite slapove in se srečal s prijaznimi člani plemena Tonga. Domačini so mesto ob slapovih imenovali Mosi-O-Tunya, kar pomeni dim, ki grmi. Livingstone pa jih je poimenoval po svoji krajci. Ob sončnem vremenu smo se z dežniki sprehajali ob mogočnem prepadu, ki je nastal zaradi tektonskega premika, in občudovali mavrico, ki počutijo in jih za noben denar ne bi zamenjali za zidane hiše, kot smo jih vajeni v razvitem svetu.

O kačah krožijo različne legende in se jih zato tudi Zambijci bojijo. Prepričani so, da kače ponoči krađejo materam mleko, nato pa se skrivajo v črevo dojenčkov. Tako si tudi razlagajo dolge in številne gliste, ki jih ima

skoraj vsak drugi otrok. Gliste jim lezejo iz črevesa, ust in nosu in se z njimi lahko tudi zadušijo. Že tako podhranjenemu otroku nato dajejo še manj hrane, da se v njem ne bi zaredilo več »kač«. Menijo tudi, da kače hipnotizirajo svojo žrtev, ki tako ne more pobegniti in postane lahek plen.

Dve od najbolj strupenih kač sta črna in zelena mamba, dolgi do tri metre. Obe vrsti živita v votlih deblih, drevesnih krošnjah in termitnjakih, od koder prežijo na svoje žrtve. Ker so zelo vitke, se hitro premikajo po vrhu goste trave in dajejo vtis, da letijo. V svojih žlezah strupenih imajo zelo močan živčni strup, ki povzroči smrt v petih urah. Že 30 minut po ugrizu začne žrtev težko in boleče dihati, ne more požirati in govoriti, začne se obilno sliniti in pojavi se splošna paraliza s krči. Končno se ustavi dihanje in takoj zatem bitje srca. Protistrupa moderna medicina ne pozna, zato pa domačini poznajo grm, kamor se zavleče človek, ki ga je ugriznila mamba, in žveči njegove liste. V grmu se nekaj dni v agoniji premetava, vendar se mu stanje postopoma izboljšuje in ugriz strupene kače preživi. Če domačina kača ugrizne v roko ali nogo med košno travo, si bo sam odsekal napadeni ud, da bi preživel.

Zelo nevarne so tudi kobre, ki pljuvajo strup (spitting cobras). Ponoči pridejo v bližino hiš, kjer iščejo hrano. Kapa pljune strup žrtvi v oči, ki se začne močno solziti, pojavi se pekoča bolečina, oteklina in končno oslepitev. Kobra oslepljeno žrtev še ugrizne in zatem poje. Pokazali so nam tudi črni kamen (black stone), ki ga tukajšnji prebivalci nosijo okrog vratu. Recept zanj so v Afriko prinesli beli misijonarji. To je zoglenela in na poseben način, pripravljena živalska ali človeška kost, namenjena zdravljenju ugriza strupene kače. Na mesto ugriza zarezajo in na rano pritisnejo kamen. Ta se trdno drži rane, dokler ne posrka večine strupa iz nje. Ko kamen po tednu dni odpade, ga položijo v mleko, prekuhajo v vodi in pripravijo za ponovno uporabo. Zaradi vraževerja kač ne jedo. Zato pa so posebna poslatica gosenci, mravlje in termiti, ki imajo visoko ceno na vsaki tržnici. Imajo namreč visoko hranilno vrednost, saj vsebujejo veliko življenjsko pomembnih beljakovin.

ZA LJUBITELJE CVETLIC

Dognojevanje rastlin (5)

V preteklih prispevkih ste se spoznavali z različnimi vrstami gnojil, ki so potrebna za uspešno pridelavo rastlin. V tem prispevku vam predstavljamo različne načine uporabe gnojil, ki so najbolj učinkoviti in ekonomični.

»Poznamo tri načine kako vnašamo gnojila v tla ali jih dodajamo rastlini. Seveda so ti načini pogojeni predvsem od oblike gnojila, katerega uporabljamo in namena katerega želimo doseči.

Gnojila v obliki kroglic (granulirana) vnašamo običajno v tla ob rahljanju zemlje. Gnojila v tej obliki vsebujejo osnovne makroelemente, njihova količina pa je navedena na embalaži. Če dognojimo vrt in posamezne

rastline zadostuje običajno za m² površine 30–50 g gnojila ali bolj preprosto približno ena pest. Pri lončnicah ali pa za posamezno rastlino pa nekje za eno čajno žličko do velike žlice, seveda odvisno od velikosti rastline in posode v kateri raste. Pri dognojevanju nikar ne pretiravajmo saj je lahko učinek ravno nasproten kot bi želeli. To velja še posebej za dušik, kateri lahko rastlino tudi uniči. Po vsakem gnojenju gnojilo zagrebemo v zemljo in tla zalijemo. Rastline v bujni rasti dognojimo dvakrat na mesec z manjšimi količinami gnojila.

Granulirana gnojila lahko raztopimo tudi v vodi in tako imamo gnojilni zalivke. Pri tem predvsem pazimo, da čim

manj polivamo liste, sicer lahko pride do listnih vžigov. Za zelo hitro delovanje na rast si pripravimo dušični gnojilni zalivke iz ureje. Vendar moramo po dodajanju gnojila zemljo še enkrat zaliti.

Tekoča gnojila delimo v dve skupini. Ena so za zalivke, druga pa za dognojevanje preko listov ali folirana gnojila. Tekoča gnojila so sestavljena tako, da posamezni elementi zelo hitro preidejo v rastlino. Zato je takšna oblika dognojevanja hitra in učinkovita. Pri uporabi pazimo le na to, da ne pretiravamo s količinami in gostoto zalivanja saj se kaj rado pripeti, da s tem uničimo tako strukturo tal kot kislost. Ker pa gnojila v tekoči obliki vsebujejo majhne količine elementov, takšno gnojenje vršimo v rednih presledkih 10–14 dni. Listno gnojilo uporabljamo tako, da ga po rastlini naneseemo s pršenjem ali rosenjem. Zelo

pogosto uporabljamo foliarne gnojila skupaj s škropivi to je ob zaščiti rastlin proti boleznim in škodljivcem. Zato so običajno ta gnojila nevtralna. A kljub temu mali nasvet. V vodo za škropljenje damo vedno prvo gnojilo in šele nato škropilni preparat. Gnojila za uporabo preko listov se skoraj brez izjeme prično z besedico »foli« kar pomeni list. Tudi foliarne gnojila uporabljamo v času rasti redno in ob lepem vremenu, da jih rastline sprejmejo.

Katera gnojila uporabljamo za posamezne kulture sem obdelal v prejšnjih poglavjih, osnovno vodilo pa naj nam bo to, da vse solatnice in rastline, pri katerih je osnovni proizvod list, rabijo več dušika, za plod in cvet pa fosforja in kalija.

Želim vam, da boste s pomočjo dognojevanja želi dobre pridelke in bogato cvetenje.◀

OPTO - METER

Slovenci nismo pujseki

Sem eden tistih frajerjev, ki si je upal (zmogel) privoščiti letovanje v prijetnem avtokampu, v mojem primeru blizu Poreča. Kar precej nas je bilo, pravzaprav je bil kamp poln, in če odštejem kakšen odstotek, smo bili vsi iz Slovenije. Vse lepo in prav, kar toplo se mi je storilo zaradi tega pri srcu; pa še zaradi nečesa. Zaradi dejstva namreč, da je snažilka sanitarije »obiskala« kvečjemu dvakrat na dan, pa so bila stranišča in prhe čiste skoraj kot solza. Torej Slovenci za vse svinjarije vendarle nismo krivi, in mi je bilo pri duši še bolj toplo.

Tako po plači cel kup veselje

Prva dva konca tedna sta v naši dolini minila dokaj mirno, tisti, željni zabave so imeli bolj malo možnosti, še sotor v Starem Velenju je sameval, saj podjetni Rdk kot dolgoleten gostinec ve, kako se stvari streže. V tem tednu bo večina velenjskih podjetij imela plačilne dneve in glej ga zlomka! Noč ob Jezeru, Agropop pod šotom, praznovanje krajevne skupnosti Staro Velenje, Srečanje narodnozabavnih ansamblov na Graški Gori in še kaj bi se našlo. Zna se zgoditi, da bodo povsod goste in čakali in se čudili, saj človek več kot na enem mestu na enkrat še ne more biti...

VTV ni kriva

O famoznem programu velenjske televizije se po našem mestu veliko govori, saj gledalce venomer obsipajo z različnimi opravičili, ker program še ni takšen, kot bi moral biti. Pred kratkim smo že zapisali, da VTV ni kriv, ker je slika na naših TV ekranih tako slaba. Potem so se opravičili zaradi slabo podnaslovljenih filmov in jih umaknili s spreda. Sedaj so prenehali z oddajami ob četrtkih in v soboto so s sporočilom uredništva (na žalost niti mi, ki program soustvarjamo ne vemo točno, kdo to je) izbili sodu dno. Napovedovalka je namreč povedala, da četrtkovih oddaj ne bo, ker še vedno ni zagotovljeno financiranje informativnega programa, ki ga gledalci poznajo kot rubriko »Naš čas poročaja«. Že nekaj časa ta rubrika ob četrtkih sploh ni na programu VTV, ampak naj bi ta dan zapolnil VTV s svojimi prispevki. Res je, da novinarji te rubrike še ne vemo, ali delamo udarniško, ali bomo kdaj dobili izplačane honorarje za naše prispevke. Vse je še stvar dogovora. Če bi uknili torkove ali sobotne oddaje, bi vso stvar še razumeli, tako pa si lahko mislimo, da tiči zajec popolnoma v drugem grmu...

Obnova v Šoštanju se že uničuje

V Šoštanju so in še obnavljajo staro mestno jedro. Hiše, ki imajo že kar visok »rojstni dan« so prenavljali, dogradili v višino, zamenjali omete (pri tem niso pozabili na ornamen-

te, ki so bili že prej na njej), skratka ustvarili so, ali vsaj poskušali, skoraj idilično podobo mesta. Vendar pa je nekoga to očitno motilo, mu ni bilo dovolj dobro. Zadaž za spomenikom Marije (na glavnem trgu) stoji zgradba, ki je prenovljena. Fasadna je svetlo roza barve, okna pa so obkrožena z belimi ornamentami. Seveda bi bilo to prelepo, če bi tako tudi ostalo. Zato se je »nekdo« spomnil in na vrhu zgradbe zvrta veliko luknjo iz katere sedaj gleda šop raznobarnih žic. Ob tem se nam poraja veliko vprašanj.

Kaj so počeli pred prenovo? Ali mora nekdo uničiti tisto, kar so drugi po dolgem času le naredili z muko in odrekanjem?

Ima kaj vesti in čuta odgovornosti?...

Prosti dnevi za dolarje

Malo hecno se sliši, pa je najbrž blizu resnice. Obnova Zgornje Savinjske doline je doslej tekla v skladu z vsemi razpoložljivimi (denarnimi) možnostmi. Omejitve vrste so razumljive, saj ima tudi solidarnost svoje meje, kar pa seveda nemarnosti pri izvajanju del ne opravičuje. Vendar je sedaj drugače. Denar (dolarji) je zagotovljen in še bo, če bodo projekti.

Pustimo »če«, za trenutna dela denar je, dela pa tudi kolikor hočeš. Nekaj v razmislek — zakaj imajo izvajalci proste sobote in še kaj ob lepem in za delo primernem delu? Spoštujemo sicer pravico do počitka in oddiha, vendar je ta ob delih na obrežjih Savinje bolj primeren ob deževnih in za delo nepriemernih dneh. Kot že rečeno, samo za razmislek, seveda če kdo v vesplošni krizi rabi delo in zaslužek.

ŠOŠTANJSKE BODICE

● Ogorčen sem zaradi hrupa. Še vedno v nedeljo nam od jutra do večera nizko nad glavami letajo letala iz Lajša.

● Nujno potrebujemo OBČINSKI ODLOK, ki bo prepovedal kurjenje odpadkov. Ob Primorski cesti so že kar stalna kurišča — pri tem prednjači Tovarna usnja Šoštanj.

● Kanalizacija pri gostišču KUNST je naša večletna sramota

● Stanovanjski blok — bivša Vošnjakova vila ob Primorski cesti — nosi v zlebovih na strehi grmovje, debela raznih dreves in travo (po vsej verjetnosti je to naša posebna turistična zanimivost).

Zlobni jeziki govorijo, da bi se bivši lastnik Vošnjak v grobu obračal, ko bi videl, kako se gospodarji z njihovo bivšo vilo in ostalimi objekti.

● Priporočam! Če utegnete obiskati občino Radovljico, se prepričajte, kaj pomeni urejenost mesta — čistoča in ukrepi proti hrupu.

Pri njih plačate že kazen 500,00 din, če kosite travo v nedeljo pred svojo hišo z malo motorno kosilnico.

Ivan Ojsteršek,

LONDON

Letošnje poletne frizure

Velenjske brivnice in česalnice bi rade vnesle tudi v naše okolje nekaj najnovejše mode pri oblikovanju pričesk. Ozrli so se v londonske loge. Londonski mojstri mode predlagajo naslednje linije za letošnje poletje. Vsak frizer naj bi našel v predlogih nekaj zase, predvsem pa seveda za svoje stranke.

Sprejmimo njihov nasvet za modne novosti, postanimo lepši, bolj urejeni, moderni!

V Velenju je ta čas največ kopalcev na velenjskem jezeru in letnem kopalšču (na fotografiji) kjer so se kopalci pridno hladili, vendar je bila voda do ponedeljkovega naliva tudi »prevročna« za pravo ohladitev. Situacija nas je »prisilila« k temu, da smo si osvežitev poiskali kar doma, ali v bližnjem kraju. (foto: bm)

MI MED SEBOJ

Počitnice nekoliko drugače

Počitnice so se prevesile v drugo polovico in dopustniška mrzlica se počasi umirja. Da, smo v času zaslužene in potrebnega počitka. Še malo, pa bomo potegnili črto in se povprašali, kako smo preživeli dneve, namenjene obnavljanju moči, počitku in rekreaciji, skratka, kako smo napolnili naše akumulatorje. Iskreno želim, da bi bila ta polnitev čim uspešnejša! Le malo ljudem namreč v celoti uspeva, da bi to polnjenje v celoti opravili vsak dan sproti skozi celo leto.

Zato je toliko važneje, da je naš oddih načrtovan. Namenjen vsemu tistemu, za kar med letom nismo uspeli najti časa. Za dobro knjigo, ki je še nismo prebrali, obnovljen velenjski grad naravnost vabi, za kolesarjenje, hojo ali tek po obronkih šaleške doline ali bližnjega Pohorja je nešteto možnosti, šaleška planinska pot je še vedno tam, kjer je bila.

Za naše južne narode radi rečemo, da so nasplošno družabnejši kot mi Slovenci. Vsaj v tem jih lahko v tem dopustniškem času posnemamo: obiščemo prijatelje ali znanca, ki jih že dolgo nismo videli, se spoprimeemo z grabljami ali motiko, pa čeprav na sosedovem travniku. Za tiste, ki si gradijo lasten dom, tako vemo kje in kako preživljajo dopustniške dneve, če je med njimi naš dober znanec ali sosed, vsaj toliko pomagajmo, da pokažemo dobro voljo namesto da zganjamo nevoščljivost za njegovim hrbtom.

Še nekaj se mi zdi važno: vzemimo si čas za daljše pogovore — ne prerekanja — s starši in domačimi (po kolikih mesecih ali letih spet enkrat?); za še kako potreben duhovni »remont«, za katerega med letom ni bilo prave volje in časa. Za ponovno odkritje narodne zgodovine, tudi tiste izpred 45 let, o kateri se nam komaj kaj sanja; za še in še, kdo bo mogel vse naštet.

Pa naj še kdo reče, da počitnice niso pomemben del dtjaškega, študentskega ali življenja odraslih! Toliko pomembnejše, kolikor bolj so alternativne, alternativne vsemu, kar je povezano s poneumljanjem, izživljanjem, bežanjem pred odgovornostjo, pasivizacijo, nekritičnostjo, ošabnostjo in lenobo.

Vsega tega je dovolj že med letom, zakaj bi moral biti takšen tudi naš oddih?

Poskusimo letos malo drugače! vaš JAKA ČUK

GREMO V ŠOLO

Resda je še čas šolskih počitnic in verjetno je med mladimi nabudnimi glavami le malo takšnih, ki v teh dneh že razmišljajo o šoli. Vendar pa se kar hitro in vztrajno bliža tisti dan v septembru, ko bodo hramovi učnosti spet odprli svoja vrata znanja željnemu otrokom.

V šolske torbe bo treba zložiti knjige, zvezke, risalne bloke, pisala, čopiče, ploščice, športno opremo, pa zemljevid in še kaj. Zato verjet-

no v teh dneh veliko bolj mislijo na šolo starši, saj jim je, če niso za to poskrbeli že prej, za nakup šolskih potrebščin ostalo le še dobrih štirinajst dni. Potrebno bo sestiti za mizo in vzeti v roke seznam, kaj bo njihov otrok potreboval za novo šolsko leto, kaj bo vsako jutro zložil v šolsko torbo in nenaadnje kakšna bo ta torba. In v času, ko je toliko lepih zvezkov z najrazličnejšimi junaki in ljubljenci na platnicah, najrazličnejših pisanih torb, mnogo prekrasnih pisal, se je kar težko

odločiti. Zato bodo verjetno pri izbiri in nakupih sodelovali tudi otroci, saj bodo nenadnje te knjige in zvezki njihovi, vanje bodo vsak dan zapisovali kaj novega in iz njih nabirali nova znanja.

Radi bi, da bi vam bila ob nakupu letošnjih šolskih potrebščin v pomoč naša današnja priloga, saj si boste lahko z njo veliko pomagali in prihranjeno vam bo tekanje od trgovine do trgovine. Pa veliko uspeha pri nakupih in v novem šolskem letu.

Trafika Pika

Lole Ribarja 12, Šoštanj, telefon 881 003

Bazen v Šoštanju verjetno vsi dobro poznate. In, ko se boste v dveh pred šolo vračali s kopanja, stopite v prodajalno Trafika Pika ter poskrbite, da bodo vaši otroci novo šolsko leto pričeli z vso potrebno opremo. V Trafiki Pika lahko kupite Jolly program, uvožene zvezke, torbe, nahrbtnike, pisala, šolske copate, skratka vse za šolo, razen učbenikov.

Poleg šolskega programa pa vam Trafika Pika ponuja še časopise, tobačne izdelke, igrače, bižuterijo, drobna darila in uvožene plenice po 540 din. Tudi za gostinsko ponudbo so poskrbeli.

Plačali boste lahko z dvema čekoma. Trafika Pika je odprta vsak dan od 6.00 do 14.00 in od 15.00 do 19.00 ure, ob sobotah pa od 7.00 do 14.00 in od 15.00 do 19.00 ure.

Vabijo vas, cene so res ugodne.

Prodajalna Sezam, Trg svobode 4

Šoštanj, telefon 882 264

"1000 in 1 skrivnost, ki jo lahko odkrijete tudi Vi". Kje?

V prodajalni SEZAM v Šoštanju. Na njihovih policah je res tisoč in več stvari, lepih, zanimivih, potrebnih. In kaj je to?

Kvalitetni in lepi zvezi, nahrtniki že od 300 din dalje, peresnice, pisala, barvice, mape, športna oprema in copati v lepih kombinacijah. Vsi Šoštanjčani boste lahko kupovali po seznamu, ki so ga dobili iz obeh osnovnih šol in tako kupili le tisto, kar bo vaš otrok res potreboval.

Razen ponudbe za šolo vam je v prodajalni Sezam na voljo pisana paleta kozmetike, drobnih daril, bižuterije, plaža program in ob veliki izbiri verjetno še kaj, kar je ušlo našim očem. Zato le stopite v prodajalno Sezam in se sami prepričajte o izvrstni ponudbi.

Odpiralni čas: v avgustu vsak dan od 8.00 do 19.00 ure, ob sobotah od 8.00 do 12.00 ure.

Prodajalna Sezam; tam, kjer so pravljice resnične.

Znanje je moč. (Bacon)

VSE ZA ŠOLO V VELEBLAGOVNICI NAMA VELENJE!

- na 3-mesečni kredit brez pologa in brez obresti

- na 3 čeke

Pogoji, ki vam omogočajo pravi nakup, so pogoji prav za vas -

V VELEBLAGOVNICI NAMA!

Papirnica Pero

(pri tovarni Elkroj)

PAPIRNICA
ANA ROTOVNIK
ASKERCEVA II
ŠOŠTANJ
TEL. 063/881-146

Ste iz Šoštanja, ali pa od koderkoli drugod in bi želeli vašemu otroku šolsko torbico napolniti z vsem kar potrebuje v novem šolskem

letu? V papirnici Pero lahko to storite brez problemov.

Za vaše šolarje so pripravili šolske torbe (že od 500.00 din dalje), zvezke po zelo ugodnih cenah, pisala, mape, ravnila, risalne bloke, tudi učbeniki

za osnovne šole so v prosti prodaji. Za še pestrejšo ponudbo so poskrbeli z različnim pisarniškim programom, obrazci za obrtnike in copati lastne izdelave (3 pari za 70 din).

Papirnica Pero je odprta vsak dan od 9.00 do 19.00 ure, ob sobotah od 9.00 do 13. ure, njihova telefonska številka pa je 881 146.

Trgovina na drobno Pink

Se sprehajate po Kardejevem trgu in še ne poznate trgovine Pink? Se sprašujete, kje boste nabavili vašemu otroku zvezke, pisala, torbo z novo šolsko leto?

Stopite v prijetno trgovino Pink in na policah boste našli vse kar ste iskali!

Ponudili vam bodo stvari za šolo iz priznanih programov Papirus, Grafix, Revival, Salomon, Herlitz, tudi Jolly je vmes.

Med tem, ko boste izbirali šolske stvari, se lahko odločite še za nakup iz bogate dodatne ponudbe modnega nakita, slik, kozmetike, igrač...

Kupljeno blago boste lahko plačali v dveh obrokih, ob takojšnjem plačilu pa vam bodo priznali 5 odstotni popust.

Papirnica Pika

Šalek 91, telefon 854 458

V Šaleku vas vabi prijetna papirnica Pika, ki vam ponuja celotni program za šolo. Posebej pozorni bodite na šolske torbe Leopard, ki jih boste dobili že od 650,00 din dalje. Ponujajo vam tudi Jolly program (pisala, flomastre, barvice...), zvezke iz programa Walt Disney, Mobo in Simotisk. Še vedno pa lahko v papirnici Pika naročite učbenike za osnovno šolo.

V papirnici Pika lahko kupite tudi bižuterijo, usnjene izdelke, športne ženske torbice in še marsikaj lepega.

Pri takojšnjem plačilu bo vaš znesek manjši za 5 odstotkov, lahko pa plačate tudi z 2 čekoma.

Papirnica Pika je odprta od 9.00 do 19.00 ure, ob sobotah pa od 9.00 do 12.00 ure.

M mladinska knjiga
trgovina d.d.
ljubljana, titova 3

Sredi mesta je prijetna knjigarna in papirnica Mladinske knjige. Zakaj se ne bi oglasili pri njih in nakupili vse potrebno za novo šolsko leto?

Police se šibijo pod težo zvezkov, učbenikov za osnovne in srednje šole, pa tudi ostala strokovna literatura je vmes. Pri njih boste našli zanimive radirke, pisala, ovitke za zvezke in knjige, risalne bloke, skratka celoten program za šolo.

Z veseljem vam bodo ponudili lepe torbe Jugoplastike, ki so jim znižali ceno za 20 odstotkov. Tudi copate lahko kupite po zelo ugodnih cenah.

Kupljeno lahko plačate z dvema čekoma, vsi, ki v dogovorjenih rokih niste mogli dvigniti naročenih učbenikov, jih lahko dvignete od 16. avgusta dalje.

In še nov odpiralni čas: do 15. septembra bo Mladinska knjiga odprta od 7.00 do 20.00 ure, ob sobotah pa od 7.00 do 13.00 ure.

Za vse, ki ste sodelovali v akciji prednaročnikov, povejmo še to, da je bilo v Velenju izžrebanih 19 nagrad, izžrebanci pa bodo objavljeni v Delu.

Nakup šolskih potrebščin v ERI ZLATICA, kjer lahko dobite potrebščine iz uvoza. Imajo bogato ponudbo zvezkov z robovi, map, barvic, nalivnih peres, peresnic, risalnih blokov, barvnikov, brisalcev, svinčnikov, šestil...

ERA NAMA z bogato ponudbo šolskih torb, športnih in telovadnih copat, zvezkov in ostalih šolskih potrebščin.

Z bogato ponudbo šolskih potrebščin vam bodo ustregli tudi v erini blagovnici **STANDARD!**

Ponujamo vam možnost nakupa za 2-3 čeke v vrednosti nad 1.000,00 in pa možnost obročnega odplačevanja!

Vabljeni v erine prodajalne!

ERA

100 let železniške proge Celje—Velenje

Med porogljivim zasmehovanjem gledalcev je George Stephenson, inženir pri premogovniku Killingworth, 27. septembra 1825 postavil svojo majhno in primitivno lokomotivo pred vlak, da ga popelje iz Stocktona v Darlington.

Ta dan je prišel v zgodovino tehnike kot rojstni dan železnice, ki jim je bilo sodelano, da bodo v enem stoletju prepredle vse kontinente in ozemlja ter se vključile v službo gospodarskega napredka vsega človeštva, narodov in držav sveta. Železnica je pomenila za takratne razmere največje doživljanje in gospodarsko pridobitev.

Ljudje, navdušeni nad tehničnimi pridobitvami, so napeto pričakovali, kod bodo stekle prve železniške proge.

Ko so leta 1832 pričeli graditi železnice v Franciji in nato leta 1935 v Belgiji in Nemčiji, se je tudi Ljubljana začela živahno zanimati za to novo tehnično pridobitev in ni hotela zaostajati.

Združena dvorna pisarna na Dunaju je 27. februarja 1836 dobila nalogo, da ugotovi, kakšna smer železnice bi bila v Avstriji v interesu trgovine in industrije in po kakšnih pogojih naj bi dovolili gradnjo železnice. 20. marca 1936 je namestnik generalnega inšpektorja cest predložil poročilo o možnih trasah železnice čez »Ilirijo«.

Tako so trinajst let pozneje, ko je stekla železnica na Angleškem, že zasadili lopate na slovenskem ozemlju za gradnjo proge Dunaj—Trst, najprej na odseku Gradec—Celje, kamor je pripeljal prvi vlak na binško nedeljo, 2. junija 1846. Vlekli sta ga lokomotivi »Ausee« in »Drau«.

Za nadaljnjo železniško zvezo proti Ljubljani so bile določene tri trase in sicer dve od Celja po Savinjski dolini, ena na Kamnik skozi Tuhinjsko dolino, pa čez Vransko pod Trojanami na Domžale, koder je držala stara Rimska cesta. Izbrana je bila tretja varianta, ki je traso določala po toku Savinje do Zidanega mosta in potem ob Savi do Ljubljane. V Ljubljano je pripeljal poskusni vlak 18. avgusta 1849, na Cesarjev rojstni dan. Slovesna otvoritev pa je bila 16. septembra 1849. Progo do Trsta so odprli leta 1857.

Po tem so stekle proge tudi drugod po slovenskem ozemlju: od Maribora preko Pragerskega na Madžarsko (l. 1860); od Maribora preko Dravograda v Celovec (l. 1863); od Zidanega mosta v Zagreb (l. 1862); iz Ljubljane na Jesenice in Trbiž (l. 1870); iz Divače v Pulo (l. 1876); iz Pivke v Reko (l. 1873).

Na vrsto so prišle tudi lokalne proge: Radgona—Ljutomer, Ljubljana—Kamnik in Vrhnika, Kočevje in Novo mesto, ozkotirna proga Konjice—Poljčane—Zreče in del transverzale Celje—Velenje (l. 1891) ter Velenje—Dravograd (1899).

Po letu 1900 so nastale še zveze Sežana—Gorica—Jesenice, Kranj—Tržič, Trebnje—Sevnica, Grobelno—Rogatec, Sl. Bistrica—Črešnjevce, Novo mesto—Karlovac, Ormož—Murska Sobota—Hodoš in ozkotirna proga Trst—Poreč.

SAVINJSKA ŽELEZNICA

Prva zasnova avstrijskega železniškega omrežja iz leta 1854 je usmerjala promet z Dunaja in iz Gradca proti jugu na Zidani most ter določala, da se odcepi zvezna proga na Koroško in Tirolsko kot transverzala v Mariboru in poteka po Dravski dolini navzgor. Po tej koncepciji je ostalo področje Savinjske, Saleške, Paške, Mislinjske in Laboške doline brez železniške zveze, čeravno je šlo za gospodarsko razvite in v južnem delu goste naseljene kraje z razvitim gospodarstvom, ki ni moglo ostati trajno odrezano od železniškega prometa.

Že davno je bilo znano, da so v teh dolinah znatne zaloge premoga, lignitov in drugih rudnin ter prostrani neizkoriščeni gozdovi. Tudi na stotine obrtniških obratov bi se lahko razvilo v pomembne industrije, če bi dobili železniško zvezo. Promet s Koroškega je naravno gravitiral proti jugu na Hrvaško po navedenih dolinah. Pot čez Maribor je bila v tej smeri zanj nepotreben ovinek, ker je plovba po Dravi za izvoz lesa in železa zadostovala.

Koroški železniški odbor je zato nerad in proti svojemu prepričanju vložil prošnjo za koncesijo priključka na glavno progo južne železnice v Mariboru. Uvideval in čutil je, da bi mu smer od Dravograda proti jugovzhodu bolj ustrezala. Zato ni čudno, da je kmalu potem, ko je vložil prošnjo za koncesijo za progo Celovec—Maribor, vložil drugo prošnjo za koncesijo železnice Celovec—Dravograd—Celje. Tako so pričeli trasirati savinjsko železnico prvič, še preden so južno železnico prodali Rothschildovi skupini. Dodatne prošnje koroškega železniškega odbora pa niso upoštevali, čeravno bi bil izhod na Celje skozi Mislinjsko in Savinjsko dolino znatno skrajšal koroški industriji pot v Trst, na Hrvaško in v Banat, kamor je prodajala svoje proizvode in kjer je kupovala žito in živila.

Koncesija, podeljena železniškemu odboru 24. oktobra 1856, se je glasila na priključek v Mariboru. Upi, da bi mogli doseči priključek iz Dravograda na Celje, so se zdeli s tem za daljšo dobo pokopani. Položaj pa se je še bolj zapletel, ko je dobila družba južne železnice v koncesijski listini prednostno pravico pred privatnimi podjetniki za vse proge, ki bi vezale, dve točki njenega omrežja, torej v tem primeru za progo Celje—Dravograd.

Stvar je bilo treba torej prijeti drugače. Da bi premagali omenjeno oviro, je bilo treba dati zvezi med Celjem in Dravogradom značaj transverzale širšega obsega in važnejšega tranzitnega pomena, pri kateri južna železnica ne bi mogla delati ovir. Dejansko so se tudi vse akcije usmerile na to osnovo. V urad-

nem programu železniškega omrežja iz leta 1864 med Dravogradom in Celjem ni bila predvidena nobena proga, vendar to pogumnim Savinjanom ni vzelo poguma.

Pobudo je dal železniški tehnik in znani zadružni organizator Miha Vošnjak, ki je nastopal odsej kot glavni pobornik savinjske železnice. Na njegova priz-

devanja je ravnateljstvo južne železnice leta 1871 naročilo, naj preuči teren za progo Celje—Dravograd. Vošnjak je že leta 1856 kot mlad tehnik prostovoljno sodeloval pri trasiranju te proge, ko je bila vložena prva prošnja za koncesijo. Sedaj je Vošnjak sestavil izčrpno poročilo, izdelal načrte in jih pospešno poslal glavnemu ravnateljstvu južne železnice na Dunaj.

Toda preden so na vseh pristojnih mestih stvar uredili, je izbruhnila borzna kriza in zanimanje za krajevne železniške projekte je mahoma splahnelo. Upanja na uresničitev načrtov je bilo zopet manj. Brez zakonitega poročila države ni bilo misliti na graditev. Odobritev poročila pa je bila v parlamentu, kot povedano, vedno težavnejša.

PROJEKT KNITTELFELD—DRAVOGRAD—CELJE—ZAPREŠIČ

Da bi dali lokalni progi več poudarka in povečali upanje na njeno uzakonitev, so celjski Nemci 14. novembra 1874 pod vodstvom državnega poslanca

dr. Richarda Foregerja in celjskega župana dr. Josefa Neckermanna sestavili spomenico za graditev savinjske proge kot transverzalne železniške zveze, ki bi bila speljana od Knittelfelda mimo Obdacha in Volšperka po Laboški dolini do Dravograda in odondod naprej do Celja ter dalje mimo Rogatca do Zaprešiča.

Ta proga naj bi bila del transverzale, ki bi jo zgradili od čeških Budejovic prek St. Valentina skozi železarska središča Gornje Avstrije in Štajerske. Proga bi bila za devet milj krajša od zveze čez Dunaj. Spomenica je podrobno opisala ugodnosti, ki bi jih dobila s to zvezo vzhodna Koroška, ker bi se ji pot v Celje od 17,5 milje skrajšala na 9,7.

Proga bi tekla skozi odprte rudarske revirje, ki imajo skupno 820 jamskih mer. Dolga bi bila 21,73 milje in bi po računih južne železnice delna proga Celje—Dravograd dosegla 10 milijonov stotov tovornega prometa.

Cisti donos so izračunali na 1 956 000 gld., kar je pomenilo 9 % obrestovanje napravnice 14,5 milijona gld. Odsek Celje—Dravograd so preračunali na 6 milijonov gld.

Spomenica je ob koncu poudarila, da zahtevajo zgraditev te proge soglasno Slovenci in Nemci. Kot lokalna zveza bi bila draga in neracionalna, kot tranzitna proga pa poceni. Ker je bilo spričo krize vse omrtvičeno, naj bi progo gradila država. Spomenica je podrobno naštevala industrijska podjetja, rudnike in železarne, ki bi z njo dobile zaželeno prometno zvezo. V njej so bili navedeni podatki o dosegljivi letni tonaži in dohodkih, ki bi jih tovrni promet predvidoma dosegel. Akcija je dosegla toliko uspeha, da je vlada leta 1876 v okviru gradbenega programa res predložila parlamentu tudi progo Dravograd—Celje.

Celjska mestna občina je dobila dovoljenje za tehnična dela za progo Celje—Dravograd in je že leta 1872 naročila trasiranje proge ter izdelavo podrobnega načrta. Zanje je izdala 3000 gld.

HOROSKOP

OVEN od 21. marca do 21. aprila

Ker po dežju vedno posije sonce, se bo to za vas zgodilo v tem tednu. Po dolgem času se boste dobro počutili, razrešili pa boste tudi problem s prevoznim sredstvom. Še nekaj bo v tem tednu neverjetno. S partnerjem se boste razumeli, kot že dolgo ne. Vzrok bo v vašem spremenjenem odnosu do njega in družine. V sredo bodite pazljivi, v neki družbi bo nekdo prežal na vsako vašo napako!

BIK od 21. aprila do 20. maja

Ko se boste vračali z nekega obiska pri sorodnikih se vam bo posvetilo. Sprejeli boste, kdo vam je pred časom krepko zagrenil življenje z neresničnimi čevkami. Sicer pa je pred vami lep, miren teden, monotonost bo tu in tam porušil prepir v ožjem družinskem krogu. V tem tednu se nikar ne odločate za večje nakupe, v kratkem boste potrebovali veliko denarja, vendar bo izdatek nepričakovan.

DVOJČKA od 21. maja do 21. junija

Če ste v zadnjem času imeli zdravstvene težave, bodo te v tednu, ki je pred vami, popolnoma izginile. Boste pa prave neuporabni za delo, ker se vam ne bo ljubilo početi nič drugega, kot poležavati v senci in pogledovati v kozarec. Pričakujete obisk, ki vas spravlja v slabo voljo, vendar vse kaže, da ne bo tako hudo. Tudi drugi se spreminjajo, včasih celo na boljše.

RAK od 22. junija do 22. julija

Od tedna, ki je pred vami, pričakujete več, kot bi smeli. Preveč načrtovanja in planiranja nikoli ni dobro, saj ste že velikokrat spoznali, kako hitro se sanje porušijo kot hišica iz kart. Kljub temu, da boste malo razočarani, bo teden minil lepo, ko bo končan, boste ugotovili, da je bil med lepšimi to poletje. Posvetite se partnerju, ki ste ga zaradi prezaposlenosti kar precej zanemarjali.

LEV od 23. julija do 23. avgusta

Ste že kdaj pomislili, kako nemogoče ste, ko vas okolica ne občuduje in niste v središču pozornosti? Tudi vaši najbližji imajo pravico do svojega mnenja o skupno pomembnih stvareh, vi pa le stežka dovolite, da ne obvelja vaša. To bo ta teden poglavitni vzrok preprirov in vaše slabe volje. Pričnite se bolj aktivno ukvarjati s športom, pri tem boste še najlažje pozabili. Pazite se nevoščljivih sosedov!

DEVICA od 24. avgusta do 30. septembra

Toliko pozornosti kot vam jo bo posvetil partner ta teden, vam je že dolgo ni. To vam bo neznansko ugajalo, zato boste dobili novo voljo do življenja in dela. Nasploh je pred vami teden poln lepih stvari. Spomnil se vas bo nekdo, ki ste ga že skoraj pozabili, ponovnega kontakta z njim pa boste neverjetno veseli. Vse te okoliščine vas bodo morda pripravile do velike odločitve, ki je ne boste obžalovali.

TEHTNICA od 24. septembra do 23. oktobra

Odločili se boste hitreje, kot je v vaši navadi, tega pa ne boste obžalovali. Čeprav ste že mislili, da se bodo vaši poletni plani popolnoma porušili, se bo nekaj stvari odvijalo povsem po planu. V tem tednu boste uspešno izpeljali pomembnejšo poslovno nalogo, vendar boste naleteli na oviro, ki je ne bo mogoče preskočiti. Partner vam bo pravilno svetoval, zato ga tokrat popolnoma ubogajte!

ŠKORPIJON od 24. oktobra do 22. novembra

Če boste ta teden dobili nekaj očitkov iz vaše okolice, se nikar ne vznemirjate. Stvar ne bo resna in bo hitro pozabljena. Vsekakor boste teden preživeli manj delovno, kot v preteklih tednih, ukvarjali se boste s stvarmi, ki se jim že dolgo niste imeli časa posvetiti. Vaši odnosi s partnerjem se bodo bistveno izboljšali, ne bo pa odveč, če mu boste pokazali, koliko vam pomeni.

STRELEC od 23. novembra do 21. decembra

Sprememba ritma življenja vas bo popolnoma dotokla, saj se boste zelo težko otreli navad, ki ste si jih pridobili v zadnjih nekaj tednih. Močno vam bo manjkalo spanja, pa tudi sicer boste veliko slabe volje. To bo zelo težko prenašal vaš partner, ki ne bo kriv za vaše počutje. Vaših muh ne bodo razumeli tudi na delovnem mestu in vedno bolj vas bo imelo, da ga spremenite. Dobili boste lepo darilo!

KOZOROG od 22. decembra do 22. januarja

Čeprav ste v preteklih dneh trošili več, kot ste navajeni, finančnih težav v tem tednu še ne boste občutili. To pa predvsem zaradi denarnih rezerv, ki jih ima dobro skrite vaš partner. Občutili pa boste pomanjkanje pozornosti v družini. Svoje mnenje v zadnjem času hitro spreminjate, pričeli pa ste se smiliti sami sebi. Okolica to precej težko prenaša, saj se nikomur ne ljubi kar naprej poslušati, kaj vse vas muči.

VODNAR od 21. januarja do 18. februarja

Prejeli boste pismo z zelo razveseljivo vsebino, možno je, da gre za uradno stvar. To vam bo tako izboljšalo počutje, da bo preživeti ta teden z vami pravi užitek. Toliko, kot se boste v teh dneh smejali, se že dolgo niste, pa tudi zdravje vam bo neverjetno služilo. O nekem boste močno spremenili svoje mnenje, tokrat na boljše. Če ste nevezani, bodite pozorni na vztrajne poglede starega znanca.

RIBI od 19. februarja do 20. marca

Izkazalo se bo, da sta vaši srečni številki 9 in 19, nasploh pa vse, kar je povezano z neparnimi števili. Na enega od neparnih dni v tem tednu se vam bo izpolnila velika želja, ki je za vas eksistenčnega pomena. Veliko boste z doma, vendar ste tega tudi potrebni. Ker zelo dolgo ne zdržite na istem mestu, vas statičnost utruja. Po neki veliki pohvali bo sledila graja, ki pa ne bo upravičena.

Čas miru in čas vojne

Ob grožnji vojne na slovenskih tleh se vse bolj glasno izražata dve nasprotni si miselnosti o vojni in miru. Prva (stara; kot je stara človeška zgodovina) poziva k sovražstvu, ubijanju in uničenju, žrtvovanju in čaščenju slavnih vojskovođij in junakov. Druga (nova v svoji razsežnosti) je prizadevanje za mir in sožitje med narodi, za strpnost in politično reševanje konfliktov. Ta miselnost trenutno tudi pri nas doživlja ostre kritike, ima pa vse več pristašev med preprostimi (a modrimi) ljudmi, ki so spoznali, da se v vojnah umira le za tuje koristi.

Kadar se poziva v boj, se začne poudarjati moškost in zaničevati ženske lastnosti, ki naj bi bile zaradi nežnosti, preudarnosti in previdnosti vredne prezira moške bojevitosti, še najmanj pa odlika politika. Toda kaj ohranja življenje, moška bojevitost ali ženska mehkoča, nežnost in preudarnost. Zaradi svoje neobjeljenosti je vsako človeško dete na milost in nemilost izročeno ženskim čustvom. Če ne bi bila njihova odlika nežnost, sposobnost vzdrževanja v čustva drugega (ko otrok še ni sposoben posredovanja svojih občutkov lakote, mraza, bolečine, vse to mora mati uganiti), predvidevanja nevarnosti ali posledic svojih in tujih ravnanj na otroku, če ženska vseh teh sposobnosti, ki jih moški tako radi okarakterizirajo kot slabosti, ne bi imela, bi človeštvo že zdavnaj izumrlo. Naloga moškega je bila varovanje družine ter sposobnost preskrbe hrane in bivališča. Če je ta sposobnost dolga tisočletja slonela na bojevitost, je ta v današnjem času izgubila svoj smisel in postala celo grožnja za obstoj družine ali celotne družbe.

Kadar je čas pozivanja na boj, so značilne zanj tudi take sodbe, kako je misel, da je človeštvo v resnici dobro, samo publika, ki ji ne bi smeli verjeti. Dobrota in plemenitost sta relativni pojem, rojevata se v srečnem otrostvu in družbi, ki zna ustvariti blaginjo za vse, in izginjata v revščini, krivicah in bedi. Kadar oblikuje ljudi, ki niso sposobni dobrote in solidarnosti, samo napačna družinska vzgoja, so ti v manjšini, kadar pa jih oblikuje nepravilna družba, se pojavijo v večini. Taki ljudje niso sposobni sočustvovanja in tudi ne predvidevanja posledic svojih ravnanj zase in za druge. V času miru jih družbe uokvirjajo z zakoni in moralnimi normami, v nemirnih časih pa jih oborožujejo in manipulirajo z njimi za svoje politične namene. To se dogaja v nekaterih predelih Jugoslavije, upajmo pa, da se to ne bo dogajalo tudi v Sloveniji. Vlade jih uporabljajo za ustrahovanje tujega pa tudi svojega ljudstva kot (razne teroristične organizacije in zveze).

Človeštvo je v svojem razvoju orožja (sredstev za pobijanje ljudi) doseglo stopnjo, ko si ne more več privoščiti vojne, ne da bi sprejelo rizik samouničenja. Za to je danes ob biološkem, jedrskem in kemičnem orožju potreben samo vojskovođa z miselnostjo in nečimernostjo Hitlerja. Zato ostaja človeštvo le druga možnost: prisluhniti mirovnim gibanjem in izbrati nove kriterije za izbiro svojih voditeljev, katerih glavna odlika bo miroljubnost. Minil je čas pokvarjenih politikov, ki lahko s svojimi napačnimi odločitvami uničijo svet ali vsaj svoj narod.

Razvoj človečnosti je mogoč samo v času in družbi, kjer se nihče ne čuti socialno ogroženega. Sedaj je človeštvo že na taki stopnji svoje blaginje, ko bi bilo sposobno vsakemu poedincu zagotoviti osnovne življenjske potrebe, če bi bilo sposobno pravilno deliti svoje dobrine in spodbujati njihovo produkcijo. Prizadevanje za mir je uspešno le ob prizadevanju za socialno varnost vseh ljudi na Zemlji. Tako pa človeška beda rojeva vojne in vojne rojevajo bedo. Otroci bede so čudoviti vojaki, ker ne ljubijo svojega bednega življenja, ne ljudi, ki so jim samo tekmeči v preživetju. Kdor želi svoje podrejene spreminjati v vojake, jih mora najprej pahnuti v bedo. To pa se dogaja zadnja leta tudi v Jugoslaviji.

Na tej stopnji tehničnega razvoja, katerega napačna uporaba ali zloraba v vojni ali ekološki katastrofi lahko uniči svet ali vsaj del sveta, pa se bodo družbe prisiljene nagibati v tako organiziranost, ki bo povzročala čim manjšo čustveno pohabljenost svojih ljudi, ker so ti ob sedanji delitvi dela in prostora vse bolj odvisni med seboj. Marija Savor

Odgovor na članek

Ekološko sporna živinoreja

Gospa Marinka Obu!

Popolnoma se strinjam z Vami, da »le čevlje sodi naj kopitar«.

V vašem članku se opirate na znanje iz tuje literature, ki je pri nas ni in trdite, da če to literatu-

ro prebiraš, tudi nekaj veš!?! Za iz Vašega članka ni razvidno, da bi imeli znanje o kmetijstvu, kljub tuji literaturi.

Dovoljsem si nesramnost, da Vas podučim iz domače literature, kaj je gnojnica in kaj gnojevka.

CITIRAM: GNOJNICA: se sestoji iz tekočih izločkov domačih živali, vode, in trdih delcev gnoja ter odcetkov z gnojišč. Vse te snovi se razkrajajo zaradi delovanja bakterij. Pretežni del gnojnice tvori seč domačih živali.

Popovčno vsebuje gnojnica 98,9% vode, 0,8% organskih snovi, 0,2% dušika in 0,45% kalija, fosfor pa samo v sledovih. Gnojnica je torej dušično-kalijevo gnojilo. Večina hranil v njej je v lahko topni in rastlinam zelo hitro dosegljivi obliki.

Odmerek na 1 ha znaša 50-100 hl.

GNOJEVKA ali tekoči gnoj: je mešanica živalskega blata in seča. Kombinacija »zaorana slama + gnojevka« je kot organsko gnojilo enakovredna hlevskemu gnoju.

UPORABA: 1-2 tedna pred začetkom vegetacije na travnatem svetu oz. pred setvenim oranjem na njah. Z razredčeno gnojilko (1:1) lahko dognojimo sirna žita ali koruzo in jo škropimo na travnino po vsaki košnji. Z njo pa lahko gnojimo tudi vrtove, vinograde in sadovnjake, če zemljo med vrstami obdelujemo.

Nasplošno se priporoča, kaj količina gnojekv ena leto in hektaru ne bo večja od:

koruza za silažo: 60-100 ton/m²

koruza za zrnje: 40-60 ton/m² itd.

Pri zidanju novih hlevov za izpiranje, nastaja gnojevka in ne gnojnica, kot trdite Vi. Zato vam priporočam, da kdaj vzamete v roke tudi domačo literaturo, da se v slovenskem jeziku seznanite kaj je »bob« in kaj »fiziol«.

Svetujem Vam, da vzamete v roke knjigo SPLOŠNO POLJEDELSTVO, avtorjev: Branko Klobučar - Roman Gračan - Ivan Todorčič, preden se ponovno lotite podobnega članka. V tej knjigi boste tudi našli odgovore na nekatere Vaše nesmiselne trditve o zemlji, črvih, gnojenju, pridelovanju...

Dokler ne boste dobro podkovani o kmetijstvu, tako dolgo obdržite navsezase ali pa si kupite kmetijo in preizkusite svoje »znanje« na svoj zemlji.

Se to: Zelo velika je razlika med pokrajino Bavarsko in našo Slovenijo. Kolkor mi je poznano, tudi iz tuje literature, je Bavarska prekomerno onesnažena dežela. Slovenija, vsaj upam, je še ne dosega v onesnaženosti, ne glede kako zeleni ste zeleni in kako malo razmišljate o posledicah gonje proti kmetom. Mislim, da ni daleč čas, ko bomo tudi Slovenci lačni in le takrat bo kmet in njegovo delo dobilo svojo veljavo. Vendar, tudi takrat, se bo našel kakšen »zelenec«, ki bo udrihal po žuljavih dlaneh.

Prepričana sem, da nadaljnji komentar ni potreben. Lep pozdrav!

Le zakaj?

Le zakaj se svet vrti?... Le zakaj človek, ljudje, umirajo?

Le zakaj morajo ljudje umirati nasilno, na najbolj način?

S puškino kroglo, dinamitom, z nožem?

Tako se vsak dan sprašujem, ker se v naši širši domovini še ni ustavila vojna vihra.

Sicer pa enostavno ne moreš doumeti, da nas v Jugoslaviji, Evropi, in svetu mirno opazujejo, in potem novinarji hladno poročajo onovih izgubah vsak dan. Vsak dan...

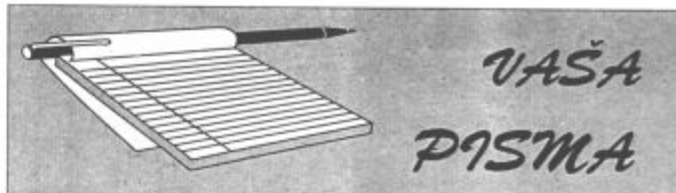
Pomembne svetovne figure: Gorbačov, Bush in drugi v Evropi, sicer naglašajo pravico človeka do življenja in svobode. Helsinška listina kriči v svet isto. Ljudje pa vsak dan umirajo, zapuščajo svoje domove in bežijo kamorkoli...

Nehote se človeku vsiljuje misel, da v vsej svetovni politiki ne gre za človeka, gre le za kapital, gre za dobiček, ki ga prinašajo tanki, topovi in druga kemična in biološka orožja.

Kako bi sicer mogli gledati, in poslušati vsak dan znova »pesem« o krvi in sovražstvu med narodi? Kako bi mogli mirno zaspati eno samo noč, če smo ljudje, če želimo, da vsi mirno živijo, delajo, ustvarjajo in dočakajo jesen svojega življenja.

Ali res ne bomo nikoli dočakali, da bo vsa politika sveta, ves trg sveta, res namenjen le človekovemu boljšemu življenju, boljšim socialnim odnosom; skratka življenju, ki je vredno človeka.

Zdaj živimo tu, pred vrati razvite Evrope. Prav tu vsak dan umirajo ljudje, ki sami niso krivi, da morajo umreti. Siti smo že pogajanj Evrope o usodi naših narodov. Kako le lahko dovoljujejo genocid nad ljudmi, ki so vse življenje gradili svojo ljubezen med žitnimi polji in v delavnicah?

Kdaj bo zmagal razum v vodilnih glavah Evrope in Jugoslavije?

Kdaj bodo vodilne osebnosti pokazale svoj humanizem, in ga ne blatile s profiti? Le kdaj?

Le kakšna bo rasla mlada generacija, ki se uči streljati in ubijati?

Kakšen bo tako novi humanizem Evrope in Jugoslavije?

Skoraj nemogoče je, odgovorjati na vsa vprašanja. V mislih preklinjam kapital, ki ubija ljudi, preklinjam zaslepljenost tudi tistih, ki pomagajo kapitalu, da lahko ubija. Kajti orožje je kapital, je trenutno najbolj iskano blago na svetovnem trgu.

Vojna pa je hkrati tudi ekološka katastrofa. Ruševine, odmiranje živih bitij, onesnaževanje ozračja (bakle v Kuvajtu se gorijo!) nas silijo v apokalipso...

Rad bi videl v vseh imenitnih svetih, največjih politikih, utelešeno idejo velikega ruskega pisca in misleca, A. S. Tolstojca. Rad bi, da bi vsi spoznali njegovo osnovno idejo, ki je svetlejša od kupov zlata. Ljubiti svojega bližnjega in ljubiti sovražnika z božansko ljubeznijo. Rad bi, da bi vsi dojeli to misel, kajti s tistim trenutkom bi ne bilo več vojn, bi ne bilo sovražstva, ki so ga tudi med našimi narodi tako spretno zanetili politiki.

Kajti samo ljubezen je mir in mir je ustvarjalen in mir tudi drugače reže kose potice v tem svetu, tudi veliko bolj pošteno in pravično! Živimo, da bi ustvarjali v miru, da bi živeli od sadov lastnega dela, da bi omogočali slehernemu človeku dostojno življenje. Zato smo tu, zato trenozno razmišljamo, zato hočemo biti gospodarsko in duhovno ne-

odvisni, zato nočemo mržnje do drugih narodov, zato hočemo ostati humani. Viš

Vojni ob rob — nekoliko drugače

članek me je spodbudil, da bom napisala nekaj vrstic. Zbudil pa je v meni številne asociacije. V malem človeku iščete velike ljudi! Ta švejk ima več pameti v petah, kot njegovi poveljniki v glavah!

Nacisti so imeli svojega pesnika Horsta Wessla. Tile stihii so izpod njegovega peresa. Napisala bom zadnji dve kitici, s katerimi je povedal vse, kaj meni o nemških vojakih in oficirjih! Wie kommen die Soldaten in den Himmel?

Auf einem weissen Schimmel, reiten die Soldaten in den Himmel... Wie kommen die Offiziere in die Holle?

Auf einem schwarzen Stolen, da soll sie der Teufel holen...

V tej vojni vihri pa sem bila pozorna na neke stvari, ki so se dogajale na nekem dvorišču, kako je nekdo mirno gradil svoj dom.

Nežka Tanšek

Spoštovano uredništvo!

Vse priznanje za resnicoljubljen, no moja vnukinja bi rekla »perfekten« članek z naslovom »VOJNA JE VOJNA« izpod peresa novinarja Vinka Vasleta v julijski številki Našega časa!

Pavla Suster

Cesta pa taka

Takšna je že kar nekaj časa podoba ob pogledu na Vinsko gorski klanec, kjer je plaz odnesel polovico dela cestišča. Kolone vozil neusmiljeno čakajo, se menjujejo v vožnji čez malo boljše, a še vseeno luknjasto cesto. Popolne zapore pa, na srečo, le ni. Le kje bi bil speljan obvoz? Ampak odveč bi bilo zgubljeni besedi o izsiljevanju, prometnih nesrečah, ki so posledice le-tega, in nepreglednosti.

Republiška uprava za ceste je dala naročilo za izdelavo načrtov mariborskemu podjetju Grading. Kako bo v nadalje s projektom počasne prenove cestišča, nam je zaupal vodja gradbišča Andrej Kamenšek ml., ki meni, da bo dela približno za dva meseca (pohvalno: začeli naj bi že ta teden).

Tudi v bodoče bo sistem »potovanja« po tej cesti oviran, toda nič več kod do sedaj, kajti večina del bo potekala pod cesto (nameravajo pa postaviti celo semaforško signalizacijo). Tudi velika mehanizacijska delovna sredstva prometa naj ne bi ovirala.

Najprej bo potrebno narediti dovozno pot do pod ceste, nato opraviti izkop. Problemi se bodo pričeli z prestavitvijo PTT kabla. Pri nadaljnem delu sledijo surovinske faze: kamnita zložba iz bremenilnega betona, obremenilni nasip, nasip v brežini... Zopet bo potrebno kar nekaj časa, da se material usede ter okolica humanizira. V tem času predvidevajo, da bodo okrog naredili dvojno ograjo.

Tako. S tem pa naj bi bil celoten projekt tudi zaključen. Pripisimo še, da so dela do sedaj mirovala (mogoče tudi še sedaj?), samo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Za zdaj naj bi denar prispevala Republiška uprava za ceste, če ga bo dovolj, da bi bila cesta končno že normalno prevozna, pa ni znano.

Maja Z. foto: B. Mugerle

Tudi sam sem nekoč mislil, da bi bil intelektualec, pa se mi je to zdelo pretežko. (Odgovor Afričanu, ki ni hotel opravljati enolične dolžnosti, češ, da je intelektualec).

Albert Schweitzer

ČETRTEK, 15. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 Mozaik ponovitev
9.00 Benji, ameriška nanizanka (10/13)
9.25 V Cityju, angleška nanizanka (10/13)
10.15 Video strani
16.45 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev. Po sledeh napredka
18.35 Spored za otroke in mlade: Alf, 41. del ameriške nanizanke
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 Elizabetin dvor, slovaška nadaljevalna oddaja (5/6)
21.25 Sova: Samo bedaki in konji, 4. del angleške nanizanke
22.15 Dnevnik 3
22.30 Video strani
22.35 Sova: Rdeči prah, ameriški film, (čb); Polnočni klci, ameriška nanizanka 13/21

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik RAI. 20.00 Žarišče. 20.30 Regionalni program TV Slovenija, Studio Ljubljana. 21.30 Stol, angleška dokumentarna oddaja (2/4). 22.00 POUHEN ROŽIC IN AVE, glasbena oddaja. 22.15 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 10.45 Reprizni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprizni program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Kultura vsakdana. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Spekter, politični magazin. 21.05 Serijski film, 7/12. 22.10 Glasbena scena. 22.50 Dnevnik 2. 23.10 Poročila.

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled programa. 20.00 pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.20 Opazi me, Pets, humoristična serija (5/13). 20.50 Glasba. 21.05 Serijski film. 22.00 Od maja do decembra, humoristična serija. 22.30 Poročila. 22.50 Serijski film. 23.40 Video strani.

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Ljubzenski pozdravi iz onostranstva, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Thunder Cats, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pištole. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.09 Lepotica in zver, serija. 21.00 Oficir in gentleman, vojna drama, 1981 (Richard Gere, Debra Winger, Louis Gossett jr.). 23.10 Poročila. 23.25 Ko ti crkneš, živim jaz, gangsterski, 1976 (Franco Nero). 1.15 Sport.

RTL PLUS

6.00 Jutraniji magazin. 9.00 Poročila. 9.20 Holmes in yoyo. 9.45 Mizica, pogromi se, pravljica. 11.00 Sov. 11.30 Divja roža. 12.10 Buck Rogers. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.20 21. Jump Street. 20.15 Ob Vrbskem jezeru, glasbeni, 1971 (Heidi Hanesen). 21.55 Poročila. 22.05 Živjoi!, znanstvenofantastični, 1988 (Roddy Piper). 23.35 Poročila. 23.45 Bojišče časti, vojni, 1986 (Everett McGill). 1.15 Catch up.

TELE 5

6.30 Dobro jutro, Bino. 11.00 Wildcat. 11.30 Hop ali top. 11.55 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Galaxy Rangers, Teddy, Odisej, Biskvitki. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Kovček. 21.05 Hosiana za dva lumpa, akcijski, 1972. 22.35 Poročila. 22.45 Sceno D. 23.15 Cinematika. 0.15 Bliskovito.

PRO 7

6.00 Moji sinovi, Hiša na Eaton Place, Trick 7. 9.35 Godzila, grozljivka, 1956 (Raymond Burr). 11.10 Potovanje na otok groze, grozljivka, pon. 12.50 Ko so še vladali dinozavri, fantazijski, 1970 (Victoria Vetri). 14.25 Trick 7. 14.55 Skrivnostni otok, pustolovski, 1960 (Michael Craig). 16.35 Milijon let pred našim časom, fantazijski, 1966 (Raquel Welch). 18.30 Trick 7. 20.15 Super deklet, fantazijski, 1984 (Faye Dunaway, Helen Slater). 21.50 Hawai 5-0. 22.45 Hellsingovi, pustolovski, 1961 (Richard Todd). 0.20 Spenser.

PETEK 16. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 Zlatko Krilič: Jajce, lutkovna igrara
9.30 Elizabetin dvor, slovaška nadaljevalna oddaja, 4/6
10.50 Video strani
16.05 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev: Evropski turistični kažipot
18.30 Spored za otroke in mlade
18.30 Slovenija-umetniški vodnik: Dvor pri Polhovem Gradcu
18.40 Nevarni zaliv, kanadska nanizanka, 9/20
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik 2
19.54 Zrcalo tedna
20.15 Festival sveta, avstralska dokumentarna serija 5/12
20.40 Paralaksa, nizozemska dokumentarna serija 6/13
21.10 M.I.Bird: Vrtinec, angleška nadaljevalna oddaja 1/6
22.00 Dnevnik 3
22.15 Video strani
22.20 Sova: Pri Huxtablovih, 3. del ameriške nanizanke
22.50 Velika sreda, ameriški film, 114, Drazljivo, francoski erotični film, 2. del (brez ponovitve)

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi. 19.00 Alpski večer, ponovitev 6. oddaje. 19.30 Dnevnik ZDF. 20.00 Žarišče. 20.30 Koncert kvarteta kitar iz Barcelone, prenos iz Pirana. 22.00 Satelitski program. 22.50 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 10.45 Reprizni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprizni program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Humoristična serija, 5/6. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Dnevnik 2. 21.55 Serijski film. 22.45 Slike časa. 23.45 Poročila.

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled programa. 20.00 Pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.15 Velika svetovna gledališča, dokumentarno-zabavna serija, 6/13. 21.05 Nostalgija: Videofon: Teddy Wilson in Maynard Ferguson. 36/10. 21.45 Presenetljivi uspehi, humoristična serija, 5/15. 22.05 Poročila. 22.25 Hobotnica, serijski film, 11/13. 00.20 Video strani.

SATELITSKA TV

SAT 1

11.05 Lepotica in zver. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Pozor, kamera, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 High Chaparral. 16.45 Cannon. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Kdo pa še gre na univerzo, zabavni, 1979 (Miles Chopin, Debra Winger). 21.40 Poročila. 22.00 Morilec iz Las Vegasa, kriminalka, 1984 (Bo Svenson). 23.25 Poročila. 23.30 Grad veselja, erotična komedija, 1977 (Inge Fila).

RTL PLUS

9.15 Holmes in Yoyo. 10.05 Janko in Metka, pravljica. 11.00 Sov. 11.30 Divja roža. 12.10 Naloga za Al Mundyja. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Benny Hill. 19.45 Hulk pred sodiščem, fantazijski, 1989 (Lou Ferrigno, Bill Bixby). 21.15 Umor v Atriki, nemški, 1986 (Ron Williams). 22.50 Poročila. 23.00 Up!, seksi film, 1976 (Robert McLane). 0.30 Druga pomlad, sofski, 1.55 Viski in grobar, italijanski, 1976. 3.30 Formula ena.

TELE 5

Dobro jutro, Bino. 11.00 Wildcat. 11.30 Hop ali top. 11.55 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Brave Star, Odisej, Biskvitki. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Vikend v Las Vegasu, drama, 1984 (Barry Kickey). 21.45 Ring je prost. 22.35 Poročila. 23.45 Barva strahu, kanadski, 1987 (Joseph Dimambro). 0.20 Orožje zakona.

PRO 7

6.30 Moji sinovi, Čikaški medved, Lassie, Cade. 12.40 Barney Miller. 13.05 Harry Fox. 13.50 Perry Mason. 14.45 Trick 7. 15.45 Obljuba, drama, 1986 (James Garner, James Woods). 17.25 Hartovi. 18.30 Kapitan Scarlett, pustolovski, 1952 (Richard Greene). 19.50 Bill Cosby. 20.15 Neki petek v Las Vegasu, kriminalka, 1967 (Elke Sommer). 22.20 Ceste Santa Francisca. 23.15 Povdarjam, zgoraj brez, komedija, 1968. 7.00 Novice. 9.00 Za otroke. 12.30 Hello, Austria. 16.00 Za otroke. 17.00 On the Air. 19.00 Mix. 20.00 Tujec, ljubzenski. 22.10 Novice. 22.20 Moto šport. 23.20 Mix.

SOBOTA 17. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 Radovedni Taček: Zob
9.15 Klub Klubok
10.10 Zgodbe iz školjke
10.45 Alf, 41. del ameriške nanizanke
11.10 Duhovna glasba od renesanse do danes
11.35 Video strani
15.50 Video strani
16.00 Tatarji, ital.-amer. film
17.20 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Spored za otroke in mlade: Z vrha, 6., zadnji del angl. nanizanke
18.35 Video strani
18.40 Postelja, angleška dokumentarna oddaja (1/4)
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik 2
19.55 Utrip
20.15 Zrebanje 3 x 3
20.30 Melodije morja in sonca, 1. del
21.45 Sova: Na zdravje, ameriška nanizanka, 25/30
22.10 Dnevnik 3
22.25 Video strani
22.30 Sova, nadaljevanje: Vojna in spomin, ameriška nadaljev., 6/12
23.55 Ameriški lev, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi. 19.00 Murphy Brown, 4. del ameriške nanizanke. 19.30 Dnevnik TV BG. 20.15 Filmske uspešnice: Zimski uboj, ameriški film. 22.50 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Vesela sobota. 10.45 Reprizni program. 14.55 Ciklus filmov Nikole Babiča. 15.10 Sedmi čut. 15.20 Plaža želja, ameriški film. 16.55 Poročila. 17.00 Narodna glasba. 17.30 TV teden. 18.00 TV razstava. 18.15 Meseček zaliv, 4/6. 18.55 Risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.45 EX LIBRIS. 22.30 Dnevnik 2. 22.50 Športna sobota, oddaja TV SA. 23.10 Fluid.

HTV 2

16.55 Test. 17.10 Video strani. 17.15 Pregled programa. 17.20 Atena: EP v vaterpolu: Jugoslavija-Bolgarska, prenos. 18.40 Dopolnitev. 20.00 Spored programa. 20.05 Risanka. 20.20 Samci, humoristična serija (5/7). 20.50 Dokumentarni film. 21.35 Seksi moški. 22.25 Naključni partnerji, serijski film (9/10). 23.10 Glasbeni maraton.

SATELITSKA TV

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 High Chaparral. 10.00 Kdo pa še gre na univerzo, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.20 Hotel. 14.10 To je noro, komedija, 1963 (Kenneth Hawrey). 15.45 Sat 1 predstavlja. 16.15 Zapp. 16.40 Mancuso, FBI. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 18.50 Kvadriga. 19.30 Kolo sreče. 20.15 Dolorisine noge, komedija, 1957 (Ruth Stephan). 22.05 Poročila. 22.15 Profesionalci. 23.05 Solarkin raport IV, erotični, 1972. 0.40 Grad veselja, erotična komedija, pon. 2.00 Solarkin raport, pon.

RTL PLUS

6.00 Čips, Striček Bill, Dennis. 9.25 Klack. 10.10 Jetsoni, Mr. T. 11.00 Specialisti. 11.45 Insiders. 12.35 He man. 13.00 Super Mario Brothers. 13.25 Želva. 14.40 Adam 12. 15.00 Kap pes in mačka. 15.25 Doktor. 16.10 Angel se vrača. 17.00 Cena je vroča. 17.45 Čudovita leta. 18.10 Vedno, ko vzame tableto. 18.45 Poročila. 19.20 Veličastni par. 20.15 Avant!, Avant!, komedija, 1972 (Jack Lemmon). 22.40 Divje lepote z izbe, komedija, 1980.0.10 Erotične pustolovščine Robinsona Crusoa, seksi, 1980.

TELE 5

11.50 Kovček, pon. 12.40 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Popaj, He man, Kraljica, Robinsonovi. 16.40 P.O.P. 17.40 Ring je prost. 18.05 Moto magazin. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Divje življenje, dokumentarec. 21.10 Orožje zakona. 22.00 Samo računalnik ubija tišje, drama, 1976 (J.L. Trintignant, Mireille Darc). 23.30 Hosiana za dva lumpa.

PRO 7

6.45 Dusty. 7.35 Deževni gozd, dokumentarec. 8.20 Future, Boubou, Mork iz Orka. 11.40 Bill Cosby. 12.05 M.A.S.H. 12.30 Riptide. 13.20 Kapitan Scarlett, pustolovski, 14.40 Deževni gozd, dokumentarec. 15.30 Milijon let pred našim časom, pon. 17.10 Angel na Zemlji. 18.15 Trije možje v čolnu, komedija, 1956 (Laurence Harvey, Jill Ireland). 19.50 Bill Cosby. 20.15 Mackintosh Man, agentski, 1973 (Paul Newman). 22.00 Joe in Margerita, akcijski, 1973 (Keith Carradine). 23.25 Ceste Santa Francisca. 0.25 M.A.S.H.

NEDELJA 18. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 Otroška matineja: Živ žav
9.55 Otroška matineja: Nevarni zaliv kanadska nanizanka (9/20)
10.25 V znamenju zvezd: Strelec, nemška dokumentarna serija, 6/12
10.55 Ansambel Marelja
11.25 Slovenija — umetniški vodnik: Dvor pri Polhovem Gradcu
11.35 Video strani
14.30 Video strani
14.40 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik 1
17.05 Griči jeze, angleški film, čb
18.45 Video strani
18.50 Risanka
19.00 TV MERNIK
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 A. Marodič: Mali oglasi — Samomorilci so med nami, tv nanizanka
20.55 Zdravo
22.15 Dnevnik 3
22.30 Video strani
22.35 Sova: Polna hiša, ameriška nanizanka, 9/22; Polnočni klci, ameriška nanizanka. 14/21

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 Svet narave: Sladka voda, grenko morje, angleška polj. znan. serija (3/6). 20.50 Ciklus filmov Jirzija Menzla: Na samem ob gozdu, češko-slovaški film. 22.50 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Kapitan James Cook, 6/8, 13.55 Zdravila, izobraževalna oddaja. 14.30 Nedeljsko dopoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Dramski program. 21.00 Dokumentarna oddaja. 22.00 Dnevnik 2. 22.20 Glasbena oddaja. 23.30 Športni pregled, oddaja TV ČG. 23.50 Poročila.

HTV 2

Test. Video strani. Pregled programa. Športni prenos. 20.00 Pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.55 Poreč: Košarka Alpe-Jadran, finale: Cibona-Beneton, 1. polčas. 21.50 Poreč: Košarka, 2. polčas. National Geographic, dokumentarna serija (10/10). Dragi John, humoristična serija (2/21). Zvezdne steze — nova generacija, serijski film (11/11). V poznih urah '11/17). Video strani.

SATELITSKA TV

SAT 1

7.30 Glava, Dekleta in fantje, Thunder Cats. 9.10 Drops! 9.35 Zapp. 10.00 Genski detektivi, nova dokumentarna serija. 10.30 Potovalni šov. 11.00 Dolorisine noge, ponovitev. 12.45 Bingo. 13.10 SP v športnih avtomobilih, prenos. 13.50 Formula ena, italijanski film, 1969 (Brad Harris). 15.20 SP v športnih avtomobilih, prenos. 16.15 Obalni pirati. 16.40 Drops! 17.15 Vroč kri, pustolovski, 1955 (Jane Russell). 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.30 Pozor, kamera. 20.00 Morski volkovi, podmornski, 1979 (Gregory Peck, Roger Moore). 22.00 Pogovor. 23.15 Poročila. 23.30 Drakula potrebuje svežo kri, grozljivka, 1973.

RTL PLUS

R6.00 Mr. T., Yogi. 8.00 Za otroke. 9.15 Scooby Doo, risani, 11.00 Tattingerjevi. 11.50 Romanca brez konca. 12.35 Velikani. 13.05 Munsterjevci, Ultraman. 14.20 Pogovor s Paulom Hubschmidom. 14.25 Obraz fotomodela, nemški, 1955. 16.25 Korbiniansko jajce, bavarska veseloigra. 17.45 Moda in intrige. 18.45 Poročila. 19.10 Narodna glasba 91. 20.15 Moj oče, opica in jaz, komedija, 1970 (Günther Philipp). 21.45 Spiegel TV. 22.20 Prime Time. 22.35 Werewolf. 23.00 Tennis. 0.30 Cofna somraka.

TELE 5

6.40 Dobro jutro, Bino. 11.00 Mleko in med, ponovitev filma. 12.30 Kritični magazin. 13.00 Tednik. 13.15 Normal. 13.40 Bim, bam, bino: Popaj. 16.00 Top Crack, akcijski, 1966 (Gastone Moschini). 17.35 Divje življenje. 18.30 Kritični magazin. 19.05 Poročila. 19.20 Z dežnikom, šarmom in melono, serija, 1979. 20.15 Za smeh. 21.05 Ženske!, komedija, 1969 (Brigitte Bardot, Maurice Ronet). 22.40 Nočna patrolja. 23.30 Barva strahu, ponovitev.

PRO 7

6.25 Dusty. Divje kraljestvo, Papirnati mesec. Sindbad. 10.00 Godzila, ponovitev filma. 11.30 Bill Cosby. 11.55 M.A.S.H. 12.20 Angel na Zemlji. 13.10 Divje kraljestvo, dokumentarec. 14.00 Cirkusanti, komedija, 1935. 15.20 Domovina pod vročim soncem, pustolovski, 1958 (Ruth Niehaus). 16.50 Riptide. 17.55 Pozni grešnik, glasbeni, 1960 (Bing Crosby). 19.45 Bill Cosby. 20.15 Frantic, kriminalka, 1987 (Harrison Ford, Betty Buckley). 22.20 Ceste Santa Francisca. 23.15 Myra Breckinridge, komedija, 1969 (Mae West).

PONEDELJEK 19. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 I. Belina: Igrajmo se gledališče, 9/13
9.25 TV mernik
9.40 Mladinski pevski festival Celje '89 — Mladinski pevski zbor Mikkel, Finska
10.05 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Zdravo, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev; Utrip, zrcalo
18.35 Spored za otroke in mlade
18.35 Novosti naložb
18.45 Radovedni Taček: Klešče
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 No, pa hvala lepa, nemška drama
21.15 S. Osterc-P. Šmok: Iluzije, pie-sna pesnitev
21.55 Dnevnik 3
22.10 Video strani
22.15 Sova: Simpsonovi, ameriška animirana nanizanka, 12/13; Polnočni klci, ameriška nanizanka, 15/21

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik Koper-Capodistria. 20.00 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Ljubljana. 21.00 Po sledeh napredka. 21.30 Rezervirano za šanson. Šanson Arsen Dedič. 22.10 Satelitski programi. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 10.45 Poletni program. 14.45 Poletni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprizni program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Izobraž., poljud. znan. oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Zbiralci školjk, angleška drama. 21.45 Zunanja politika. 22.15 Dnevnik 2. 22.35 Kinoteka. 0.05 Poročila.

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled programa. 20.00 Pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.20 Mozek za zdravlje, humoristična serija (13/22). 20.55 Serijski film. 21.45 Dokumentarna serija. 22.20 Temna stran pravice serijski film (9/22). 23.10 Poročila. 23.30 Glasbena vsakodnevica. 0.00 Video strani.

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Morski volkovi, ponovitev. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Trg. 14.00 Alf, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Daniel Boone. 16.45 Cagney in Lacey. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Traper John. 21.00 Salzburške zgodbe, komedija, 1956 (Paul Hubschmid). 22.35 Poročila. 22.50 Magazin. 23.35 Cagney in Lacey, pon.

RTL PLUS

6.00 Jutraniji magazin. 9.00 Poročila. 9.05 Holmes in Yoyo. 9.30 Scooby Doo, risani, 11.00 Sov. 11.30 Divja roža. 12.10 Naloga za Al Mundyja. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.20 A-team. 20.15 Šef. 21.10 Popolni začetnik, glasbeni, 1985 (Patsy Kensit). 23.00 Kulturni magazin. 23.30 Poročila. 23.40 Playboy Late Night. 0.30 Pol

SREDA
21. avgust

TV SLOVENIJA 1

9.00 Živ z av
9.50 No, pa hvala lepa, nemška drama
11.00 W. R. Stevens: V senci smrti, ameriška nadaljevanka (154)
11.50 Video strani
16.15 Video strani
16.25 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Klub Klubok, kontaktna oddaja Tisoč idej za naravoslovce: Opazovanje živali
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 Film tedna: Najdražja mamica, ameriški film
22.10 Dnevnik 3
22.25 Video strani
22.30 Sova: Alf, 50. del ameriške nanizanke; Polnočni klci, ameriška nanizanka, 17. del; jazz, blues... (se ponovi)

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik ORF. 19.55 Video strani. 20.00 Žarišče. 20.30 Bejart na Japonskem, belgijska baletna odaja. 21.25 Ljubomir Brandžolica: V ozvezdju konja, balet, oddaja HTV. 22.20 Satelitski programi. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 1.4.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprizni program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Potopis. 13.35 Bingo. 14.00 O. Iles. Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung Fu. 16.45 Stingray. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer. Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Hunter. 21.00 Zmešan pogreb, komedija. 1972 (Bill Fraser). 22.30 Poročila. 22.45 Petek, trinajster. 23.35 Kanal 4, special. 0.25 Hunter.

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled programa. 20.00 Pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.20 Megamix. 21.15 Krila humoristična serija (11/15). 21.50 Serijski film. 2. 2.55 Poročila. 23.15 Poirot, serijski film (9/10). 0.10 TOP CUP HTV. 1.00 Video strani.

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje. Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Skrivnostna komanda, pon. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 O. Iles. Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung Fu. 16.45 Stingray. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer. Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Hunter. 21.00 Zmešan pogreb, komedija. 1972 (Bill Fraser). 22.30 Poročila. 22.45 Petek, trinajster. 23.35 Kanal 4, special. 0.25 Hunter.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.15 Volk, pon. 10.10 Rdeča kapica, pravljica. 11.00 Šov. 11.35 Divja roža. 12.15 Naloga za Al Mundyja. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Volčji klan, začetek serije. 85. nadaljevanje. 15.55 Cips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.20 Nazaj v preteklost. 20.15 Pod palmami, komedija. 1975 (Bibi Johns). 22.00 Nogomet. 23.00 sterm TV. 23.35 Poročila. 23.45 Cestni heroj, akcijski. 1984 (Vince Colosimo). 1.25 Rokoborba.

TELE 5

6.30 Dobro jutro. Bino. 11.00 Wildcat. 11.30 Hop ali top. 11.55 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00 Mesto dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Galaxy Rangers, Teddy, Odisej, Popaj. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto dežela, reka. 19.00 Bliskovito (Ruck Zuck). 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Prostor za hrepenjenje, drama. 1957 (Jan Hendricks). 21.40 Poročila. 21.50 Jutri v kinu. 22.00 Vročica koleasa, pon. 23.40 Z nočjo pride smrt, ponovitev filma. 0.50 Bliskovito 88.

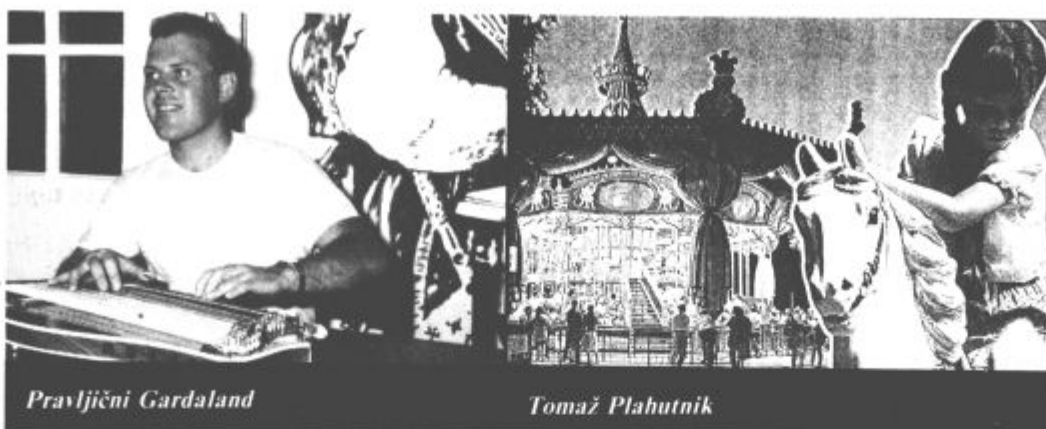
PRO 7

6.10 Moji sinovi, shane, Planet opic. Cade. 12.00 Naša deseterica. 12.25 Grk osvaja Čikago. 12.50 Z loparjem in pištolo. 13.35 Ujetniki zveri, pon. 15.05 Trick 7. 16.10 Lassie. 16.35 Ben. 17.05 Naša deseterica. 17.45 Harry Fox. 18.30 Trick 7. 20.15 Ob svetih vodah, domovinski 1960. 22.00 Spenser. 22.50 Misijon, drama, 1986 (Robert De Niro, Jeremy Irons). 1.00 Starsky in Hutch.

NAŠ ČAS
SEŽE V
VSAKO
VAS

PREŠMENTANE CITRE KAK' MILO POJO

Pravljčni Gardaland

Tomaž Plahutnik

Pod tem naslovom bo tudi letos v Velenju že tretje tradicionalno srečanje najboljših in najbolj zanimivih citrarjev Slovenije.

Ker je letošnje srečanje citrarjev v Grižah zaradi vojnih razmer odpadlo, bo to edino letošnje srečanje ljubiteljev tega instrumenta in zato gotovo še bolj zanimivo. Na tem starem in kot marsikdo pravi, za slovensko dušo

ustvarjenem instrumentu se nam bodo med drugimi predstavili tudi starosta slovenskih citrarjev Miha Dovžan in vsi najboljši Karli Gradišnik, Cita Galič, Tomaž Plahutnik, Miran Kozole, Alojz Lipnik, Franc Roban, Monika Heričko s hčerko Alenko in seveda tudi trio iz skupine Šaleških predic ter ostali citrarji iz naše občine. Prireditelj bo povezovala Majda Završnik.

val duo M & M, ki ga sestavljata Marta Zore in Miran Juvan iz Domžal. Izvajala bosta evergreene in Jazz standard.

OBISKI V VERONI IN SALZBURGU

Še v vedno se lahko prijavite na ogled opere Nabucco v Veroni, ki bo 28. in 29. avgusta. Obiskali bomo tudi ču-

Citre bodo pozno v noč zvele v petek, 16. avgusta od 19. ure dalje na ploščadi Miš-maš pred velenjsko Namo. V primeru slabega vremena pa bodo citrarji zaigrali v restavraciji Name.

DUO M & M

Na Kardeljevem trgu pred Zelenim barom bo v četrtek, 15. avgusta ob 20. uri gosto-

dovito deželo zabave ob Gardskem jezeru Gardaland.

14. in 15. septembra pa vas vabimo v Salzburg, kjer bomo v Mozartovem rojstnem mestu prisluhnili čudovitemu koncertu »Mozartserenade«.

Vse informacije in prijave v Kulturnem centru Ivan Nopotnik — pisarna 53/I ali na telefon 853 574.

Pri Arnežnikovih bodo praznovali

Svoj jubilej — 91. rojstni dan, bo Arnežnikov ata Mihael Andrej s Podgorja 168, praznoval 16. avgusta, v krogu svojih sinov, snah, hčera, zetov, vnukov, pravnukov, sorodnikov in prijateljev. V mislih pa bodo na ta dan z njim tudi mnogi od planincev, ki so obiskali njegov dom. Mimo gre namreč Šaleška planinska pot in vpisne knjige kažejo že blizu 4000 obiskovalcev.

Prijetna kmečka hiša in vsa gospodarska poslopja ležijo v sedlu, do koder se pride po zelo lepi gozdni poti, v dobri uri z Graške gore.

Ne moreš, da se ne bi kaj več pogovoril z jubilentom, ko vstopiš...

Oče Miha dobro skriva svoja leta. Verjetno ima pri tem zasluge tudi žena Marija, ki je le 12 let mlajša in z ljubeznijo deli z njim dobro in hudo. »Vsega je bilo«, pravi. Osnovno šolo je obiskoval v Podgorju, odraščal in trdo delal na kmetiji — včasih ni bilo strojev. Z žulji in znojem ga je zemlja priklenila nase, prav tako ženo Marijo, ki se je 1938. leta

poročila z njim in mu rodila deset otrok.

Srečno je preživel 1. svetovno vojno — bil je na fronti. V času 2. svetovne vojne je občutil življenje koncentracijskega taborišča, prav tako žena tedaj s tremi otroki. Med tem so Nemci požgali domačijo. Toda prišla sta in nadaljevala na sedlu, kamor je zdaj tako prijetno priti.

Oči se spet zaiskrijo... Brez truda ni uspeha. Trdo sta delala in v delu in poštenosti vzgojila vse svoje otroke. »Ja, zelo radi se vračajo domov — pravi. Prav sedaj sta na obisku sin Mirko in njegova žena.« Doma pri Arnežnikovih — po domače, zdaj gospodarita sin Dolfe s snaho Marjetko; rastejo pa že tudi štirje vnuki, ki bodo imeli dovolj dela. Veliko že pomagajo mladima gospodarjema.

Poleg stare hiše je zrasla nova. Imajo veliko goveje živine, redijo prašiče, pridelujejo vse, kar potrebujejo. Tudi gozd daje nekaj dohodka. Oče Miha in mama Marija še tudi pomagata, kar pač

moreta. Vesela sta vsakega uspeha doma in svojih. Skrbi jih za vse. »Le, da bi bilo zdravje«, pravi mama Marija medtem ko nam izkazuje gostoljubje. Med tem pa Arnežnikov ata sprašuje po tem in onem znancu, planincu. Pogovor teče vedro. Zaskrbljen pa postane, ko omeni zadnje dogodke v Sloveniji. O dogajanju je na tekočem. Redno gleda televizijo, poslušata radio in rad še kaj prebere. Ko ga vprašam, kako je minilo zadnje leto, pravi, da zelo hitro. Spominjamo se tudi skupnih izletov. Tudi letos bosta potovala, če bo zdravje. In še njegovi nasveti za dolgo življenje: gorski zrak, mir, narava, dobra volja, delo, ljubezen in razumevanje, uspeh, pa seveda zmernost v vsem...

Lahko verjamemo njegovim modrim besedam.

Ob jubileju — 91. rojstnem dnevu pa mu kličemo »Na zdravje!« in mu iskreno čestitamo vsi, ki ga poznamo in imamo radi, ga cenimo in spoštujemo.

Julijana Hočevar

Postrv s paradižnikom

4 postrevi po 250 g nadev: 4 manjše paradižnike, 40 g masla, 20 g belih krušnih drobtin, sesekljan peteršilj, žlico olivnega olja, sok 1 limone, sol, 40 g naribanega sira. Očiščene postrevi zarezemo pri glavi na obeh straneh hrbtnice po dolžini do repa in izremo kost. Postrv se mora pri repu in glavi še držati skupaj.

Razširimo jo toliko, da damo noter na vrhu odrezan paradižnik, ki ga nadevamo s prepraženimi drobtinami, maslom, olivnim oljem in sesekljanim peteršiljem. Paradižnik potresemo z naribanim sirom

in vse skupaj pečemo v pečici v nepregorni posodi. Med pečenjem polivamo z limoninim sokom in sokom, ki se izloči iz postrevi.

Poleg ponudimo kuhan krompir.

kmetijski kombinat ptuj p. o.

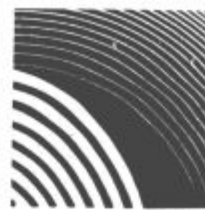
TRŽNICA VELENJE
RIBARNICA
tel.: 854-573

naš čas

»Naš čas« izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Frančiška Fojta 10.
»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »Naš čas« od 1. marca 1973.
Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).
Izhaja ob četrtnih.
Sedež uredništva in uprave: Velenje, Foitova 10, p. p. 89, telefon (063) 853-451, 856-955.
Cena posameznega izvoda je 22,00 din, mesečna naročnina 88,00 din, trimesečna naročnina 260 din, polletna naročnina 520,00 din, trimesečna naročnina za tujino 440 din.
Žiro račun pri SDK podružnici Velenje, številka 52800-603-38482.
Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČZP Mariborski tisk Maribor.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, št. 421-1/72 po 8. februarju 1987, ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).
Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

UKV 97,2 IN 88,9 Mhz

PETEK, 16. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Poročila Radia Velenje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Za konec tedna; 16.30 **Duhovna iskanja**; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 18.00 V imenu Sove; 19.00 Vi izbirate, mi vrtimo; 20.00 Lahko noč.

NEDELJA, 18. AVGUSTA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Poročila Radia Velenje; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 **Z mikrofonom med vami**; 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 15.00 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 19. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Poročila Radia Velenje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Kdaj, kje, kaj; 16.15 Minute z domačimi ansambli; 17.00 **Ponedeljkov šport**; 18.00 Najboljše, najnovejše; 19.00 Na svidenje.

SREDA, 21. AVGUSTA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Poročila Radia Velenje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 17.00 do 19.00 Poletno popoldne na Radiu Velenje.

K I N O

OBČINA VELENJE

REDNI KINO

Četrtek, 15. 8. ob 18. uri
NEDOKONČANA ZGODBA II — amer. fantastični. Film za otroke z razgibano domišljijo! Ali bo Brian rešil svet Fatazije in Otroško princezo, ki ga je poklcala na pomoč?

Petek, 16. 8. ob 18. in 20. uri
NAJBOLJŠI STRELEC — ameriški, western. V gl. vl.: Tom Selleck
Sobota in nedelja, 17., 18. 8. ob 18. in 20. uri
KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO — ameriški, triler. V gl. vl.: Jodie Foster, Anthony Hopkins. Režija: Jonathan Demme.
EDEN NAJBOLJŠIH TRILERJEV VSEH ČASOV! SVETOVNI DOMAČI HIT POLETJA!!!

NOČNI KINO V REDNEM KIMU

Četrtek, 15. 8. ob 20. uri
Petek in sobota, 16., 17. 8. ob 22. uri
ZAVAJANJE MLADOLETNIKA — ameriški, trda erotika.

KINO ŠOŠTANJ

Nedelja, 18. 8. IZREDNA PREDSTAVA ZA OTROKE IN MLADINO!!!
OB 18. uri NEDOKONČANA ZGODBA II — ameriški, fantastični. Film za vse radovedne otroke z razgibano domišljijo!!!
Nedelja, 18. 8. ob 20. uri NOČNI KINO — ZAVAJANJE MLADOLETNIKA — trda erotika.
Ponedeljek, 19. 8. ob 19. uri
KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO — ameriški, triler. HIT! HIT! HIT! HIT!

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 16. 8. ob 18. uri IZREDNA PREDSTAVA IZREDNEGA FILMA!
KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO — ameriški, triler.

LETNI KINO NA BAZENU

Sobota, 17. 8. ob 21.30 uri NAJBOLJŠI STRELEC — amer. western. Torek, 20. 8. ob 21.30 uri KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO — amer. triler.

LETNI KINO V TOPOLŠICI (HOTEL VESNA)

Petek, 16. 8. ob 21. uri OSTERMANOV VIKEND — ameriški. V gl. vl.: Rutger Hauer, John Hurt, Burt Lancaster. Režija: Sam Packinpah. V primeru slabega vremena je predstava v dvorani hotela!

FILMI ZA SLADOKUSCE V DOMU KULTURE:

KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO (The silence of the Lambs) — ameriški triler.
DOM KULTURE, četrtek, 15. 8. ob 20. uri ponedeljek, 19. 8. ob 20. uri
EDEN NAJBOLJŠIH TRILERJEV VSEH ČASOV! SVETOVNI DOMAČI HIT! Studentka za agentko CIA (Jodie Foster) mora izslediti masovnega morilca žensk in pri tem ji pomaga iz zapora s svojimi namigi dr. Cannibal Hopkins, psihiater, ki je svoje žrtve tudi jedel.
Režija: Jonathan Demme.

VSAK STOTI OBIŠKOVALEC — BREZPLAČNA VSTOPNICA ZA VSE FILMSKE PREDSTAVE DO KONCA LETA!!!
GERARD DEPARDIEU v filmih:

CYRANO DE BERGERAC — francoski, drama. Še igra: Anne Brochet
Režija: Jean-Paul Rappeneau

Znanec z gledaliških odrov ponovno na velikem ekranu tokrat v vsem svojem sijaju. Depardieu je s to vlogo kandidiral za nagrado Oskar! Depardieu je Cyrano sam.

DOM KULTURE, torek, 20. 8. ob 20. uri
ZELENA KARTRA (Green card) — ameriška romantična komedija. Igra še: Andie Mc Dowell.

Režija: Peter Weir (Priča, Društvo mrtvih pesnikov)
Poročila se je zato, da bi dobila v najem stanovanje s prekrasnim vrtom, poročil se je zato, da bi dobil dovoljenje za bivanje in delo v Ameriki. Ona botaničarka, on francoski skladatelj. Ne poznata se, živa vsak zase. Toda iz imigracijske pisarne preverjajo kakšno je njuno skupno življenje. Tako se prisilno, v skupnem življenju, učita podrobnosti drug o drugemu. Nikakor se ne ujameta toda...
DOM KULTURE, sredo, 21. 8. ob 20. uri

Občina Mozirje

KINO »DOM« MOZIRJE
15. 8. — ŠTUDENTKA, ameriška romantična komedija
17. in 18. 8. — POLICIJSKA AKADEMIJA 6, ameriška akcijska komedija
22. 8. — PISANI SEKS, ameriški erotični
KINO »JELKA« NAZARJE
17. in 18. 8. — LOV NA RDEČI OKTOBER, ameriški akcijski

MALI OGLASI

tel. 853 451, 855 450

uspešen oglas, oglas v naš čas

SURF — REGATNO DESKO, komplet, ugodno prodam. ☎ 891-100, po 15. uri.

MOTOKULTIVATOR KOSOR z italijanskim motorjem in rotacijskim plugom, prodam. Cena 60% nabavne vrednosti. Informacije po ☎ 857-888, popoldan.

LESNO OBDELOVALNI KOMBINIRANI MIZARSKI STROJ s petimi operacijami, ugodno prodam. ☎ 895-185, popoldan, oziroma 853-339, dopoldan.

V LAZAH PRI VELENJU prodam zazidalno parcelo v izmeri 31 arov. ☎ 856-899, od 8. do 14. ure.

JUGO SKALA 55, star leto in pol, prevoženih 19.000 km, garažiran, bele barve, prodam ali zamenjam za dražji avto, najraje dizel. ☎ 0602-53-413.

GLISER, prikolico T-18 in vodne smuči Elan izjemno ugodno prodam. Cena 2.500 DEM, ☎ 853-109.

STAREJŠO HIŠO, z vrtom, v Pesju prodam. ☎ 893-604.

MARIJA ŠPEGLJ z Mute prodaja pet mesecev stare nesnice. ☎ 0602-61-202.

ROLETE IN ŽALUZIJE v več barvah izdelujem in montiram. ☎ 24-296.

DIMNIKARSTVO Peter Pečnik Kavče 15, Velenje Telefon: 063/888-257

IZDELOVANJE SPOMENIKOV Tel.: 063/857-588

DNEVNO SOBO in sedežno garnituro prodam. ☎ 858-435, zvečer.

KVALITETNE PRIPRAVE IN INŠTRUKCIJE iz matematike, fizike in mehanike za srednje in osnovno šolo nudim. ☎ 857-116.

MOŠKI VDOVEC s svojo hišo išče žensko (lahko vdovo) od 60 let dalje za skupno gospodinjstvo in družbo. Samo resne interese se naj oglašijo na naslov Podgorje 6, Velenje.

VEČJO HIŠO z nedograjeno delavnico s 3000 m² urejenega zemljišča ugodno prodam. Kavče pri Velenju, Kavče 26 B, Džajič.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, električni kabel 200 m in fantovsko kolo prodam. ☎ 852-139.

POROČNO ŽENSKO OBLEKO št. 38-40 prodam. ☎ 893-268.

ZASTAVO 126 letnik 1988 prodam. Informacije po ☎ 888-229.

JUGO 45 KORAL letnik 1989, redno servisiran, lepo ohranjen ugodno prodam. ☎ 853-359.

BT 50 po ugodni ceni prodam. Ogled možen po 15. uri. Zadržkovnik Robert, Koroška 2, Šoštanj.

PRODAM MLADIČE NERCEV za nadaljno rejo in razplod (madžarsko kanadsko poreklo), mini farmo (novo — 18 kletk) primerno za začetnike. Začetnikom nudim strokovno pomoč. ☎ 856-446.

MIX trgovina z mešanim blagom Koroška 8 c, Velenje Tel.: 855-998

ONESNAŽENOST ZRAKA

V tednu od 5. 8. do 11. 8. 1991 so bile izmerjene naslednje povprečne 24-urne koncentracije SO₂ in maksimalne polurne koncentracije SO₂ v zraku:

		5. 8.	6. 8.	7. 8.	8. 8.	9. 8.	10. 8.	11. 8.
ŠOŠTANJ	1	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.01	0.00
	2	0.00	0.04	0.25	0.09	0.01	0.04	0.01
TOPOLŠICA	1	0.01	0.01	0.08	0.04	0.01	0.02	0.02
	2	0.04	0.11	0.40	0.24	0.06	0.14	0.14
VEL. VRH	1	0.06	0.10	0.04	0.00	0.04	0.01	0.00
	2	0.26	0.58	0.60	0.00	0.35	0.03	0.01
ZAVODNJE	1	0.00	0.02	0.12	0.04	0.02	0.03	0.03
	2	0.00	0.21	0.71	0.17	0.17	0.13	0.13
VELENJE	1	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.00
	2	0.01	0.01	0.06	0.07	0.01	0.01	0.01
GRAŠKA G.	1	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.02	0.02
	2	0.00	0.01	0.05	0.03	0.01	0.22	0.12

1 povprečna 24-urna koncentracija SO₂ v zraku (mg/m³)
2 maksimalna polurna konc. SO₂ v zraku v dnevu (mg/m³)TURISTIČNI
TEDEN 1991
od 17. do 24. 8.

Turistično društvo

ŠOŠTANJ

al ob 15. uri pred Gasilskim domom. »Tekmovanje veteranov s stariimi brizgalkami«

— gasilska veselica po končanem tekmovalju

Pridite, želimo vam popestriti vaš vsakdanjik, ne bo vam žal uric dobre volje, s katerimi si boste nabrali optimizma za nove delovne napore.

SOBOTA, 17. avgusta 1991

— sejem na Trgu Svobode od 10. ure dalje
— gostinska ponudba: pizzerija Cigler
— popoldan rajanja na Trgu Svobode (jedi na žaru, odojek, točeno pivo)

NEDELJA, 18. avgusta 1991

— ob 16. uri otvoritev razstave starih razglednic naselitvenega območja Slovencev ter starih radio aparatov ob jubileju Nikola Tesla. Na otvoritvi sodeluje pevski zbor društva upokojencev Šoštanj, ki bo potekala v Kulturnem domu v Šoštanju
— nadaljevanje rajanja na Trgu Svobode

ČETRTEK 22. avgusta 1991

— šahovski turnir ob 18. uri v hotelu Kajuh

SOBOTA, 24. avgusta 1991

— 8. Žunkovičev memori-

DEŽURSTVA

V Zdravstvenem domu Velenje: Zdravniki:

Četrtek, 15. avgusta — dopoldan dr. Rus, popoldan dr. Mijin, nočni dr. Janežič in dr. Lazar

Petek, 16. avgusta — dopoldan dr. Popov, popoldan dr. Hrastnik, nočni dr. Mijin in dr. Menih

Sobota, 17. avgusta in nedeljo, 18. avgusta — dr. Grošelj in dr. Pirtovshek

Ponedeljek, 19. avgusta — dopoldan dr. Zupančič, popoldan dr. Rus, nočni dr. Friškovec in dr. Bezljaj

Zobozdravstvo:

V nedeljo, 18. avgusta — dr. Danica Bakulič, od 8. do 12. ure v dežurni zobni ambulanti.

Na Veterinarski postaji v Šoštanju:

Od 16. avgusta do 23. avgusta — Ivo Zagožen, dipl. veterinar, Jerihova 38, tel.: 858-704.

Na Veterinarski postaji v Mozirju:

Do 18. avgusta — Ciril Kralj, dipl. veterinar, Ljubno, tel.: 841-410.

Od 19. avgusta do 25. avgusta — Drago Zagožen, dipl. veterinar, Ljubno, tel.: 841-769.

Lekarna:

Ob sobotah in nedeljah je odprta dežurna lekarna v Velenju z enourno prekinitvijo med 12. in 13. uro.

URŠKA

več kot plesna šola

v HOTELU PAKA
VelenjeVABI K VPISU ZA SEZONO 1991/92 svoje člane in novince
— v celoletno šolo za otroke od 5. do 15. leta starosti

- v plesne tečaje za srednješolce
- v plesne tečaje za odrasle: začetni, nadaljevalni, izpopolnjevalni
- v tečaje JAZZA
- v tečaj AEROBIKE za mlade ter nad 30 let

VPIŠETE SE LAHKO VSAK DELAVNIK OD 17. do 20. ure v prostorih plesne šole v hotelu PAKA. Začetek vpisa: ponedeljek, 19. avgusta 1991. Informacije po telefonu: 853-351

DELAVSKA UNIVERZA VELENJE — DELAV.

Delavska univerza Velenje razpisuje za š. l. 91/92 naslednje tečaje tujih jezikov za otroke in mladino:

1. ZAČETNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA za male šolarje
2. ZAČETNI TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za male šolarje
3. ZAČETNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA za učence 3. in 4. razreda
4. KONVERZACIJA V ANGLEŠKEM JEZIKU za učence 7. in 8. razreda
5. TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za učence v 5. razredu (začetek tečaja: zadnji teden počitnic)

Prijava sprejemamo do 10. septembra na tel. 854-539 in 853-576

Vse tiste, ki ste obiskovali naše tečaje v lanskem š. l., bomo povabili v nadaljevalne tečaje po 10. septembru.

DELAVSKA UNIVERZA VELENJE — DELAV.

GAtelšek
GostiščeRečica ob Savinji
tel. 063-831-416

GIBANJE PREBIVALSTVA

Poroke:

Edvard Lipnik, roj. 1965, Škale št. 1965 in Vlasta Spital, roj. 1966, Topolšica št. 208, Marjan Pustatičnik, roj. 1961, Plešivec št. 11 in Alenka Bačovnik, roj. Bevče št. 41.

Smrti:

Anton Brelj, roj. 1947, Velenje, Stantetova ul. št. 11, Franc Laharnar, roj. 1925, Griže št. 20, Karol Kordeš, roj. 1927, Velenje, Cesta II., št. 14, Franc Zapušek, roj. 1932, Škale št. 102, Marija

Drstvenšek, roj. 1919, Sevnica, Heroja Maroka št. 6, Jožef Koren, roj. 1944, Zbelovska gora št. 73, Edvard Melanšek, roj. 1945, Gaberke št. 251.

LIR

Trgovina z gradbenim materialom
Tel.: 063/855-646, odprta od 6. do 18. ure, sobota od 6. do 15. ure

POGREBNA SLUŽBA

IVAN STEBLOVNIK

- DOBAVA KOMPLETNE POGREBNE OPREME
- POSTAVITEV MRTVAŠKEGA ODRA NA DOMU
- VSE VRSTE PREVOZOV, TUDI ZA UPEPELITEV
- DOBAVA IN MONTAŽA ŽARNIH NIŠ ZA ŽARNI POKOP
- UREDITEV KOMPLETNE DOKUMENTACIJE
- IZKOPI IN ZASIPI GROBNIH JAM

PRI PLAČILU RAČUNA ZA POGREBNE STORITVE ODŠTEJAMO TUDI ZNESEK POGREBNINE — PLAČATE SAMO RAZLIKO, ČE NASTANE.

PARIŽLJE 11c 63314 BRASLOVČE
tel. (063) 721-667, 721-395

ZAHVALA

ob prerani izgubi našega ljubega sina, vnuka in nečaka

Gregija

se iskreno zahvaljujemo za pomoč, tolažbo in darovano cvetje vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem.

Posebno se zahvaljujemo teti Pepci, DO Gorenje Procesna oprema, RLV-Jamski transport in gospodu za opravljeni obred.

Njegovi: mamica, oči, babica Zofka in njegov Bertl.

Sava TRADE
Kranj

SVIT - nova trgovina v Velenju

Sava Kranj Trade
je odprla v Velenju, Šaleška 7
svojo novo trgovino v okviru franšizinga -
SVIT

V njej boste lahko kupovali naslednje izdelke:

- avtoplašče za osebna, tovorna in poltovorna vozila ter za kmetijsko mehanizacijo
- plašče za kolesa, motorje, mopede, skuterje
- zračnice
- drobne gumeno-tehnične izdelke
- klinaste jermene
- umetno usnje
- avtomobilske predpražnike
- lepila, apreture, politure, voske
- cevi
- termoforje
- avtokozmetiko
- ležalne blazine
- opremo za šport in prosti čas
- športne copate in torbe

Pridite torej v SVIT in zagotovo se boste še vrnili!

Na morju je lepo

V petek se je iz Savudrije vrnila prva skupina otrok, ki je v organizaciji Društva prijateljev mladine preživela na morju deset nepozabnih dni. Mnogi od otrok so bili prvič ločeni od staršev, med njimi pa so bili tudi takšni, ki se v Savudrijo vračajo že nekaj let. Vsekakor je v času, ko se marsikatera družina ne more več odločiti za družinsko letovanje ob morju, takšno organizirano preživljanje počitnic zelo pohvalno. Po prihodu dveh avtobusov pred Rdečo dvorano so se otroci v nekaj minutah razšli, vsi srečni, ker so prišli domov. Nekaj smo jih ustavili in vprašali, kako je bilo.

Judita Urleb

Lahko rečem, da je bilo super. Če nam ne bi vreme malo nagajalo, bi bilo še bolje, tako pa je bilo pet dni bolj slabo vreme. Kot plavalno učiteljico so me zelo motile alge, ki jih je letos res veliko in zato kopanje ni najbolj prijetno. Kljub temu so splavali vsi, ki so bili neplavalci, malo problemov je bilo le z mlajšim fantkom, ki je imel velik strah pred vodo.

Kristina Kovač, vodja izmene

Bilo je v redu. Izmena je potekala normalno, mislim, da so se otroci imeli lepo. Vsi so splavali, kar je posebej razveseljujoče. Zelo malo je bilo boleznij, prišlo je le do ene manjše poškodbe. Letovanja se je v tej izmeni udeležila večina prijavitelj, saj je Savudrija na manj ogroženem področju Hrvaške. Pri nekaterih otrocih, sploh tistih, ki so bili prvič ločeni od doma, je prihajalo do domotožja, vendar tega ni bilo veliko. Poskušali smo to omiliti s kontaktiranjem preko telefona.

Silva Šolinc

Bilo je »fajn«. Pogrešala sem dom in domače, čeprav sem bila v Savudriji že lansko leto. Sedaj, ko sem spet doma, mislim, da bom spet šla. Spoznala sem veliko novih obrazov in dobila nekaj novih prijateljev. Ti niso vsi iz Velenja, ker so z nami letovali tudi otroci iz Zalca in Ljubljane. Vzgojiteljice so bile v redu, naučili smo se tudi nekaj novih pesmic.

Nebojša Dobrovojević

Vreme je bilo sončno in tudi sicer je bilo v redu. V Savudrijo hodim že odkar sem končal I razred, sedaj sem končal četrtega. Doma nisem preveč pogrešal, sicer pa bomo mogoče odšli na morje sedaj še s starši. Najlepše je to, ker si vsako leto pridobim kar nekaj novih prijateljev. Letos so bile vzgojiteljice zelo »fajne«.

B. Š.
Foto: M. Č.

Šport, rekreacija in še veliko več

Verčev svet pod Lomom

Živeti z naravo! Mikavno, ni kaj. Pa bi res poskusili? Večina bi prikimala, a tudi hitro klonila. Po nekaj dneh. Življenje z naravo namreč ni tista hribovska idila, niso zgolj pašniki s čredo... Živeti z naravo pomeni, odreči se marsičemu, boriti se, tekmovali... biti moraš pač nekaj posebnega.

In enega takšnih posebnih sem srečala. Franc Verček. Saj to je vendar znano ime! Brskamo po spominu... leto 1973: Ivč (Kotnik) in Verček iz Velenja sta osvojila eno najzahtevnejših sten na svetu — vrh Eigerja (pri 30 stopinjah C). Seveda alpinist bo tale Verček! Ja, alpinist, ampak še vse kaj drugega...

Na alpinizem ga vežejo najlepši spomini v življenju. Še zlasti na Eigerjev vrh, na trenutek, ko sta si z Ivčem po šestih nočeh in sedmih dneh nadčloveškega garanja na vrhu čestitala in zapicila slovensko zastavo. Ob zmagi z neukročeno in nepopustljivo naravo so bili pozabljeni vsi napori, bila sta neznančno srečna: vse naenkrat ju je navdalo, solze, smeh, sreča, eksplozija občutkov hvaležnosti, olajšanja...

Vedno pa ni bilo tako. Alpinizem je šport v katerem ni mogoče vedno zmagati in leta 1981 v Sovjetski zvezi, ga je narava skoraj povsem »izdala«. Zaradi majhne nepazljivosti z očali je v višini 6100 metrov oslepel, telo pa so pretresale tolikšne bolečine, da si je želel samo eno: umreti! A prijateljstvo v alpinizmu je brezmejno in Hans Avberšek ter Marko Lihtineger sta bila pripravljena storiti vse in ga slepega in obupanega spravila na varno, kjer ga je (kar sredi gore) operiral kirurg Ivan iz Moskve. Vsi trije ostajajo v njegovem življenju nepozabni.

Verček je vsekakor človek, ki ga je oblikovalo življenje, a bil je nekaj posebnega že kot dete. »Spominjam se, da se je mati ob vseh neumnostih, ki sem jih počel, kar križala.

Resnično so me zanimale mnoge stvari, ki so bile v domačem okolju, v Topolšici zares neverjetne.« se spominja svojega otroštva, ko se je podil po strmih stenah Loma in želel postati alpinist. Pa drugič boksar. V vrečo je nasul pesek in treniral. Prav nič ga ni motilo, da je imel roke vse krvave. Pa spet ga je pritegnil

prišlo. Hišo je postavil v steno Loma v Topolšici. Zgradil pa jo je sam s svojimi prijatelji, alpinisti, judoisti in to pretežno iz odpadnega materiala. Še bolj poseben kot hiša pa je njegov športni center. Športni rekviziti so namreč nekaj, kar drugje ni mogoče videti. So povsem specifične lestve, drogovi, mostovi...

ke.« To pa še ni vse, kar vam ponuja Verček. Športnike tudi psihološko pripravi na večje obremenitve. »Specializiral sem se za specifične masaže. Z mojo zmožnostjo masiranja, kar je del mene in smatram, da sem to zmožnost prinesel s seboj na svet, lahko psihološko vplivam na tekmovalce in njihove uspehe. Znam jim

Venč v svojem svetu, pod Lomom v Topolšici

judo in še in še... dokler ga ni opazil alpinist Franc Pečovnik in ga vzel s seboj na severno triglavsko steno. Potem pa se je začela njegova alpinistična in jugoistična pot strmo vzpenjati, s tem pa je postajal še upornejši, vse bližji samemu sebi, vse bolj jasno na svoji življenjski poti, čeprav se do kraja, kot sam zatrjuje, še vedno ni našel.

Pa pustimo Verčka kot športnika, alpinista. Tudi sicer je namreč nadvse zanimiv, še zlasti pa je nekaj čisto posebnega njegov športni center, pa tudi njegovo domovanje.

Verček zares hoče živeti z naravo in, ko so mu domači odstopili njivo na kateri naj bi gradil, mu to niti na misel ni

Rekviziti, ki jih je Verček izdelal po lastnih zamislih. »Ko sem bil še reprezentant v alpinizmu in judu, sem opazil, da imamo pri nas premalo pripomočkov za razvijanje ravnotežja in hitrostne eksplozivne moči. Zato sem si te pripomočke izmislil in jih tudi zgradil« s ponosom pripoveduje Verček, ki je ob delu končal šolo za telesno kulturo in se posvetil zdaj telesni vzgoji mladih športnikov. »V alpinizmu, judu in smučanju sem vzgojil veliko deklic in fantov, ki sedaj rastejo v celovite, zdrave osebnosti. V prihodnosti pa želim ta prostor ponuditi miličnikom, teritorialni obrambi in športnikom, da se bodo tukaj lahko pripravili na velike naloge in dosež-

vzbuditi zaupanje v uspeh in v samega sebe. Seveda pa jih moram dobro poznati, zato sem v neprestanem stiku s trenerji in starši.«

V svoji hiši ob Lomu, obliči z številnimi toki Toplice, je uredil Verček savno in sobo za masažo, oboje seveda ponuja športnikom in občanom. Zanimanja je veliko, četudi Verček, zaradi finančnega položaja, v reklamo pač še ni mogel vlagati. Pa saj veste, kako je to, dober glas seže v deveto ust do ust. Tudi mi smo zanj tako izvedeli.

Sicer pa namerava tudi na

tem področju nekaj narediti. Svoj športni center bo predal namenu sredi meseca septembra, ko bo naredil velik »pomp«. Obiskali ga bodo njegovi gojenci, mnogi športniki, ki bodo na njegovih rekvizitih prikazali veščine, menda pa bo vse skupaj »začinil« še Agropop.

Verček pa ni le športnik, maser, vzgojitelj mladih... Verček je še marsikaj drugega, predvsem pa globoko razmišljujoč človek. To dokazujejo tudi stene njegove hiše, popisane z mnogimi globokimi mislimi. Zato zapišimo še nekaj njegovih razmišljanj: Recept za dobre športne rezultate: »Zame je telo brez duše mitvo. Fizično lahko športnik maksimalno pripravi telo v dokaj kratkem času. Največja slabost, ne samo športnikov, ampak vsega človeštva pa je, da smo psihično prešibki. Zato se je treba z razvijanjem moči volje veliko več ukvarjati.«

Kako razmišlja o smrti? »Nanjo prej nikoli nisem pomislil. Zdaj pa, ko sem že v srednjih letih, se smrti bojim. Če bi svet prikazoval smrt kot lepo prijazno deklico in ne kot strahotnega okostnjaka, bi mogoče človeštvo izgubilo strah pred njo.« In kaj meni o prijateljih, ki jih v pogovorih nenehno omenja?

»Zame pravi prijatelj ne sme biti priliznen. Vedno mora imeti toliko poguma, da je do mene tudi neprijeten, če ve, da mi s tem koristi. Mislim, da imam jaz osebnostno resnične prijatelje, s katerimi čutim tudi notranjo povezanost. To so Dušan Donko (karateist), Andrej Sifrer (pevec) in Zdenko Slatnar (judoist). Za te si včasih mislim, da si jih ne zaslužim.«

In kako Verček sploh živi? Dvakrat je bil poročen, pa se ni obneslo. Zmanjkalo je skupnih interesov. »Spoznal sem, da za mojo svobodo zakon ni najbolj posrečena oblika. Žensko, ki mi je namenjena, lahko bolj spoštujem in ljubim brez poročnega prstana.«

Sam pa Verček vseeno ne živi. Posvojil je Borisa, sina svoje sestre, ki ga vzgaja v športnem duhu. Gojita koze, družbo pa jima delajo še mnogi znanci, prijatelji, predvsem pa športniki.

MIRA ZAKOŠEK

MILIČNIKI SO ZAPISALI

UGASNILO MLADO ŽIVLJENJE

V nedeljo, 11. avgusta, ob 13.05 uri je z dvorišča stanovanjske hiše številka Stanetova 56 odpeljala 69-letna Olga G. iz Velenja in se vključevala v promet na Stanetovi ulici, po kateri je ravno takrat pripeljal voznik motornega kolesa, še ne 18-letni Primož Z. Imel je sopotnika Bojana Š., ki še tudi ni dopolnil 18. let. Vozili sta trčili, pri tem pa sta se fanta na kolesu z motorjem huje poškodovala. Odpeljali so ju v celjsko bolnišnico, tam pa je Primož umrl.

Motorista sta bila brez varnostnih čelad.

VLOMIL V KLET

V dneh od 3.—8. avgusta je nekdo vlomil v klet Silva B. na Šaleški cesti. Iz njegovega motornega kolesa je odnesel več delov. Miličniki so storilcu že na sledi.

ODPELJAL GORSKO KOLO

V noči na 11. avgust je neznanec iz hodnika stanovanj-

skega bloka na Jenkovi 17, odnesel zaklenjeno gorsko kolo, ki je bilo last Renata A.

MOTIL NOČNI MIR

Okoli 4. ure zjutraj, 11. avgusta, je Pero K. iz Kidričeve 57 motil sosede, ker je preglasno poslušal glasbo. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

MANJŠI PRETEP

Pred stanovanjskim blokom na Šaleški cesti sta se 7. avgusta, okoli 21. ure, sprla Tomo B. in Marko O. Marku preprij ni bil dovolj in je Tomo še udaril.

VLOMA V VIKEND

V času od 25. julija pa do 7. avgusta je nekdo vlomil v vikend last Ive G. v Zavodnjah. Vikend je v bližini kmetije Kavšek. Razbil je steklena balkonska vrata in tako prišel v notranjost. S tem je naredil večjo materialno škodo.

Na isti način je neznanec prišel v vikend, last Cirila P. iz Velenja. Tudi ta vikend je v Zavodnjah. Neznanec se je najprej napil alkoholnih pijač, nato pa je odnesel še nekaj hrane.

ODNESEL REZERVNO KOLO

Od 4.—5. avgusta je nekdo iz podzemnih garaž na Kardeljevem trgu odnesel iz Zastave 101 rezervno kolo. Osebni avto je bil last ESO Velenje.

POŽAR

Na oddelku hladilno-zamrzovalnih aparatov v Gospodinjstvih aparatih je 10. avgusta, ob 8. uri dopoldan izbruhnil manjši požar v lakirni komori. Natančen vzrok požara in škoda še nista ugotovljena.

»IZNAJDLJIVKA«

Biserka K. je v trgovini Hit v Pesju meseca maja »kupila« blago v vrednosti 4.000 din. Obljubila je, da bo dolg poravnala v mesečnih obrokih. Ker pa se ni in ni oglasila, je lastnik pomoč poiskal na Postaji milice. Verjetno svojim strankam ne bo več tako zaupal in jim dajal blago le na »lepe oči«.

Vprašaj, če hočeš slikati!

Je pač tako. Naivnež vidi, da delavci Vekosa pridno delajo, se pravi kopljejo (razkopavajo) prehod za pešce med Vegradom in Hrano na Prešernovi cesti. Nekaj je torej narobe, delavci pa so pridni. Vzameš fotoaparati in slikaš njihove napore v dobri veri, da je tako pač dobro. Slikati je treba delavne ljudi, podatke o tem za kaj pravzaprav gre, lahko dobiš potem. Pa ljudem ni vedno všeč, če jih slikaš pri delu.

Ko potem želiš dobiti podatke, ti najprej nekdo, ni se predstavljal za razliko od nasprotne strani), ostro pove, da je treba najprej vprašati za dovoljenje, če želiš slikati. Ko lepo poveš kdo in odkod si in prosiš za podatke, ti »lepo« odgovori, da jih ne boš dobil, ker nisi prošil za dovoljenje za fotografiranje. Sranje, pa tako lep namen!

P. s.: Sranje se nadaljuje. Kaj so tam (in zakaj) delali ne bom več spraševal, vem pa, da so delo opravili, stroje pospravili (ponedeljek je bil), jamo zasuli, naliv je naredil tudi svoje in v torek zjutraj so vozniki dobesedno padali v jamo vsaj na eni strani. Tega ne bom slikal in tudi ne bom vprašal zakaj. (jp)

Menda je počil vodovod, pa kaj zato če je koncu počila še os.